

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 2023
(OR. en)

7911/23

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0425(COD)**

ENER 162
ENV 317
CLIMA 165
IND 154
RECH 115
COMPET 286
ECOFIN 293
CODEC 506

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7557/23

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1

Θέμα: Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές
ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιτύπωση)
— Γενική προσέγγιση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα η γενική προσέγγιση του Συμβουλίου ως προς την ανωτέρω πρόταση, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια) στις 28 Μαρτίου 2023.

Η γενική προσέγγιση καθορίζει την προσωρινή θέση του Συμβουλίου σχετικά με την πρόταση και αποτελεί τη βάση για την προετοιμασία των διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου
και υδρογόνου**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

¹ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

² ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

- (1) Η οδηγία 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιαστικά⁴. Καθώς πρόκειται να τροποποιηθεί εκ νέου, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Ένωση από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (3) Η οδηγία 2003/55/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου συνέβαλαν σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.

³ Οδηγία 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/EK (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

⁴ Βλέπε παράρτημα ΙΙΙ μέρος Α.

- (4) Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» που πρότεινε η Επιτροπή στις 30 Νοεμβρίου 2016, ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/943⁵ και η οδηγία (ΕΕ) 2019/944⁶ αποτέλεσαν ένα ακόμα βήμα στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με επίκεντρο τους πολίτες και συνέβαλαν στους στόχους της Ένωσης για τη μετάβαση σε ένα σύστημα καθαρής ενέργειας και για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου θα πρέπει να οικοδομηθεί με βάση τις ίδιες αρχές και, ειδικότερα, να διασφαλίζει ισότιμο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.
- (5) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ως εκ τούτου, ενέκρινε σειρά πρωτοβουλιών για την επίτευξη του εν λόγω στόχου, στις οποίες περιλαμβάνεται η στρατηγική για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος **(COM(2020)299 final)** και η στρατηγική για το υδρογόνο **(COM/2020/301)**, οι οποίες δημοσιεύτηκαν από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 2020 και καθορίζουν τον τρόπο εκσυγχρονισμού των αγορών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της απανθρακοποίησης των αγορών αερίου, καθώς και ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη αυτών των στόχων, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού και την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίων, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

- (5a) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με άλλα μέσα πολιτικής και νομοθετικά μέσα, ιδίως εκείνα που προτείνονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Πολλά από αυτά τα άλλα προτεινόμενα μέσα, όπως η επέκταση του [συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ένωσης, ο κανονισμός για τον επιμερισμό των προσπαθειών, η οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, οι πρωτοβουλίες ReFuelEU και η προτεινόμενη αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολόγηση της ενέργειας, επιδιώκουν να παράσχουν κίνητρα για την απανθρακοποίηση της οικονομίας της Ένωσης και τη διασφάλιση της πορείας προς μια κλιματικά ουδέτερη Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050, όπως ορίζεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα. Ωστόσο, κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας δεν είναι να παρασχεθούν κίνητρα για τη μετάβαση, αλλά να ευνοηθεί και να διευκολυνθεί η μετάβαση, με τη διασφάλιση της συνεχούς ύπαρξης αποδοτικών αγορών αερίων.
- (6) Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί να διευκολύνει τη διείσδυση των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο ενεργειακό σύστημα, η οποία θα επιτρέψει τη μετάβαση από το ορυκτό αέριο, αλλά και να δώσει σε αυτά τα νέα αέρια την ευκαιρία να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ για το 2030 και της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η οδηγία αποσκοπεί επίσης να θεσπίσει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που θα επιτρέπει και θα παρέχει κίνητρα σε όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά να λαμβάνουν υπόψη τους τον μεταβατικό ρόλο του ορυκτού αερίου κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων τους για την αποφυγή φαινομένων εγκλωβισμού και τη διασφάλιση της σταδιακής και έγκαιρης κατάργησης του ορυκτού αερίου, ιδίως σε όλους τους σχετικούς βιομηχανικούς τομείς και για σκοπούς θέρμανσης.

(6α) Στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, η εξοικονόμηση ενέργειας και ο άμεσος εξηλεκτρισμός αναμένεται να αποτελέσουν την πλέον οικονομικά και ενεργειακά αποδοτική επιλογή απανθρακοποίησης σε πολλές περιπτώσεις. Ωστόσο, θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν ορισμένες εφαρμογές τελικής χρήσης όπου αυτό ενδέχεται να μην είναι εφικτό ή να έχει υψηλότερο κόστος. Στις περιπτώσεις αυτές, μπορεί να είναι σκόπιμη η χρήση ανανεώσιμων αερίων και καυσίμων ή αερίων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων του βιομεθανίου και του ανανεώσιμου υδρογόνου και του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Ως εκ τούτου, τα κίνητρα που δημιουργεί η δέσμη μέτρων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας αναμένεται να οδηγήσουν σε θεμελιώδη αλλαγή στη δομή της ενεργειακής ζήτησης εν γένει και της ζήτησης για αέρια ειδικότερα. Για παράδειγμα, όταν σήμερα το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται ευρέως για θέρμανση χώρων, η ζήτηση αυτή αναμένεται να καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από άλλους φορείς ενέργειας, όπως μέσω ηλεκτροδοτούμενων συσκευών θέρμανσης χώρων, στο μέλλον. Το υδρογόνο αναμένεται να χρησιμοποιηθεί μελλοντικά πρωτίστως σε τομείς στους οποίους θα ήταν δύσκολο να επιτευχθεί η απανθρακοποίηση με άλλα μέσα. Σε αυτούς περιλαμβάνονται ορισμένες βιομηχανικές διαδικασίες, αλλά και τρόποι μεταφοράς, όπως οι οδικές μεταφορές με βαρέα επαγγελματικά οχήματα μεγάλων αποστάσεων, οι αεροπορικές και οι θαλάσσιες μεταφορές. Δεδομένου ότι οι ακριβείς πορείες απανθρακοποίησης, ο ρόλος των φορέων ενέργειας και οι περιπτώσεις χρήσης τους θα εξαρτηθούν επίσης από τα ανά τόπους ισχύοντα ως προς τα σημεία εκκίνησης, τους πόρους και τις συνθήκες, δεν θα πρέπει να καθορίζονται λεπτομερώς. Οι αποδοτικές αγορές θα διασφαλίσουν ότι, δεδομένων των τοπικών πόρων και συνθηκών, οι καταναλωτές στους οποίους παρέχονται κίνητρα με άλλα μέσα πολιτικής έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν τις δυνατότητες απανθρακοποίησης που είναι οι πλέον ενδεδειγμένες για τη συγκεκριμένη περίπτωση χρήσης τους.

- (7) Η στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο αναγνωρίζει ότι, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν διαφορετικές δυνατότητες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά της ΕΕ με ανεμπόδιστο διασυνοριακό εμπόριο συνεπάγεται σημαντικά οφέλη για τον ανταγωνισμό, την οικονομική προσιτότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Επιπλέον, τονίζει ότι η μετάβαση σε μια ρευστή αγορά με εμπορικές συναλλαγές υδρογόνου που βασίζονται στα βασικά προϊόντα θα διευκολύνει την είσοδο νέων παραγωγών και θα είναι επωφελής για την καλύτερη ενοποίηση με άλλους φορείς ενέργειας. Θα δώσει σήματα βιώσιμων τιμών για επενδύσεις και επιχειρησιακές αποφάσεις. Επομένως, οι κανόνες που θεσπίζονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να ευνοούν την εμφάνιση αγορών υδρογόνου, κόμβων εμπορικών συναλλαγών υδρογόνου που βασίζονται στα βασικά προϊόντα και κόμβων ομαλής εμπορίας, ενώ τυχόν αδικαιολόγητοι σχετικοί φραγμοί από τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξαιρεθούν. Οι υφιστάμενοι κανόνες που αναπτύχθηκαν για τις αγορές και την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου και επέτρεψαν την αποτελεσματική διεξαγωγή εμπορικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να καταστούν εφαρμοστέοι στις ενωσιακές αγορές υδρογόνου στον κατάλληλο βαθμό και εντός κατάλληλου χρονικού πλαισίου, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αναγνωριστούν οι εγγενείς τους διαφορές.
- (8) Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο, το ανανεώσιμο υδρογόνο αναμένεται να χρησιμοποιείται σε ευρεία κλίμακα από το 2030 και στο εξής με σκοπό την απανθρακοποίηση ορισμένων τομέων, από την αεροπορία και τη ναυτιλία έως τους βιομηχανικούς τομείς που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν. Όλοι οι τελικοί πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με συστήματα υδρογόνου θα διαθέτουν τα βασικά δικαιώματα των καταναλωτών που ισχύουν για τους τελικούς πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα φυσικού αερίου, όπως το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή και το δικαίωμα σε ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης. Στις περιπτώσεις που οι πελάτες είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο υδρογόνου, όπως για παράδειγμα οι βιομηχανικοί πελάτες, θα διαθέτουν τα ίδια δικαιώματα προστασίας των καταναλωτών που ισχύουν για τους πελάτες φυσικού αερίου. Ωστόσο, οι διατάξεις για τους καταναλωτές που έχουν σχεδιαστεί για να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των νοικοκυριών στην αγορά, όπως τα εργαλεία σύγκρισης τιμών, οι ενεργοί πελάτες και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών, δεν ισχύουν για το σύστημα υδρογόνου.

- (9) Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο, προτεραιότητα για την ΕΕ είναι η ανάπτυξη ανανεώσιμου υδρογόνου που παράγεται κυρίως από αιολική και ηλιακή ενέργεια. Το ανανεώσιμο υδρογόνο είναι η πλέον συμβατή επιλογή με τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα και μηδενική ρύπανση μακροπρόθεσμα, και παρουσιάζει τη μεγαλύτερη συνοχή με ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα. Ωστόσο, τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, μπορούν να συμβάλουν στην ενεργειακή μετάβαση, ιδίως βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα για την ταχεία μείωση των εκπομπών των υφιστάμενων καυσίμων, και να στηρίξουν την υιοθέτηση ανανεώσιμων καυσίμων, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο. Για να υποστηριχθεί η μετάβαση, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί κατώτατο όριο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσον αφορά το υδρογόνο και τα συνθετικά αέρια καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Το όριο αυτό θα πρέπει να καταστεί αυστηρότερο για το υδρογόνο που παράγεται σε εγκαταστάσεις που αρχίζουν να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2031, ώστε να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις και να ενθαρρυνθεί περισσότερο η δυναμική πρόοδος προς τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την παραγωγή υδρογόνου. Στην στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος υπογραμμίστηκε η ανάγκη καθιέρωσης πανευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης που θα καλύπτει και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, με στόχο να μπορούν τα κράτη μέλη να τα συγκρίνουν με άλλες επιλογές απανθρακοποίησης και να τα θεωρούν βιώσιμη λύση στο ενεργειακό τους μείγμα. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα καύσιμα χαμηλών εκπομπών έχουν τον ίδιο αντίκτυπο στην απανθρακοποίηση σε σύγκριση με άλλες εναλλακτικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είναι σημαντικό να πιστοποιούνται με την εφαρμογή παρόμοιας μεθοδολογικής προσέγγισης που βασίζεται σε αξιολόγηση κύκλου ζωής των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τους. Αυτό θα επιτρέψει την καθιέρωση ολοκληρωμένου συστήματος πιστοποίησης σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο θα καλύπτει ολόκληρο το ενεργειακό μείγμα της Ένωσης. Δεδομένου ότι τα καύσιμα χαμηλών εκπομπών και το υδρογόνο χαμηλών εκπομπών δεν είναι ανανεώσιμα καύσιμα, η ορολογία και η πιστοποίησή τους δεν θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷. Ως εκ τούτου, το κενό αυτό καλύπτεται με τη συμπερίληψή τους στην παρούσα οδηγία.

⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- (10) Οι ελευθερίες που εγγυάται η συνθήκη στους πολίτες της Ένωσης — μεταξύ άλλων η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης — είναι δυνατές μόνο στο πλαίσιο της εντελώς ανοικτής αγοράς, η οποία παρέχει σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και δίνει σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.
- (10α) Στο πλαίσιο μιας πλήρως ανοικτής αγοράς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθούν να μπορούν να σχεδιάζουν το ενεργειακό τους μείγμα. Τα κράτη μέλη είναι σε θέση να επιλέξουν να κλείσουν και να προσαρμόσουν στρατηγικά μέρος του συστήματος διανομής τους, προκειμένου να καταργήσουν σταδιακά την προμήθεια φυσικού αερίου σε νοικοκυριά, ώστε να διασφαλίσουν τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο και αποτελεσματικό σύστημα.**
- (11) Τα συμφέροντα των καταναλωτών θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της παρούσας οδηγίας και η ποιότητα εξυπηρέτησης να αποτελεί κεντρική ευθύνη των επιχειρήσεων φυσικού αερίου **και υδρογόνου**. Τα υφιστάμενα δικαιώματα των καταναλωτών και τα δικαιώματα πρόσβασης σε υπηρεσίες [...] **ενέργειας** [...] και προστασίας από την ενεργειακή φτώχεια, όπως ορίζονται στην ανακοίνωση για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, θα πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλιστούν, και να περιλαμβάνουν μεγαλύτερη διαφάνεια. Η προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές στο ευρύτερο πλαίσιο της Ένωσης απολαμβάνουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς αερίου. Τα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να επιβάλλονται από τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (12) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων κατατάσσει την ενέργεια στις βασικές υπηρεσίες στις οποίες πρέπει να έχει πρόσβαση κάθε άνθρωπος και ζητεί τη λήψη μέτρων υποστήριξης για όσους την έχουν ανάγκη (αρχή 20). Ο στόχος 7 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη ζητεί επίσης να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε φτηνή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους.

- (13) Οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα που αυτές συνεπάγονται πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλισθεί ότι όλοι οι καταναλωτές, και ιδιαίτερα οι πιο ευάλωτοι, έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό και τις δικαιότερες τιμές. Οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, με συνεκτίμηση των εθνικών συνθηκών και με παράλληλο σεβασμό του ενωσιακού δικαίου εκ μέρους των κρατών μελών.
- (14) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την επιβολή υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς κοινού οικονομικού συμφέροντος. Ωστόσο, οι υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας υπό τη μορφή καθορισμού των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου αποτελούν θεμελιωδώς στρεβλωτικό μέτρο το οποίο συχνά οδηγεί σε συσσώρευση τιμολογιακών ελλειμμάτων, περιορισμό των επιλογών των καταναλωτών, λιγότερο ελκυστικά κίνητρα για επενδύσεις στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση, κατώτερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, χαμηλότερα επίπεδα συμμετοχής και ικανοποίησης των καταναλωτών, περιορισμό του ανταγωνισμού, καθώς επίσης και στην εμφάνιση λιγότερων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν άλλα εργαλεία πολιτικής, ιδίως στοχευμένα μέτρα κοινωνικής πολιτικής, προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η προμήθεια φυσικού αερίου παραμένει οικονομικά προσιτή για τους πολίτες τους. Οι δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνον ως υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και θα πρέπει να υπόκεινται σε συγκεκριμένους όρους. Μια πλήρως απελευθερωμένη, εύρυθμη λειτουργούσα λιανική αγορά φυσικού αερίου θα μπορούσε να τονώσει τον ανταγωνισμό τιμών και τον ανταγωνισμό ανεξαρτήτως τιμών μεταξύ των υφιστάμενων προμηθευτών και να παράσχει κίνητρα για την είσοδο στην αγορά νέων προμηθευτών και, κατά συνέπεια, να βελτιώσει τις επιλογές και την ικανοποίηση των καταναλωτών.

- (15) Οι υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας υπό τη μορφή καθορισμού των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται χωρίς να καταστρατηγείται η αρχή των ανοικτών αγορών για σαφώς καθορισμένες περιστάσεις και δικαιούχους, θα πρέπει δε να είναι περιορισμένης διάρκειας. Προκειμένου να μετριάζονται οι στρεβλωτικές επιπτώσεις των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στον καθορισμό τιμών για την προμήθεια φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τέτοιες παρεμβάσεις θα πρέπει να θεσπίζουν πρόσθετα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την πρόληψη των στρεβλώσεων στον καθορισμό των τιμών στην αγορά χονδρικής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε όλοι οι δικαιούχοι ρυθμιζόμενων τιμών να μπορούν να επωφελούνται πλήρως από τις προσφορές της ανταγωνιστικής αγοράς όταν το επιλέγουν. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να ενημερώνονται άμεσα και τακτικά για τις προσφορές και τις δυνατότητες εξοικονόμησης που είναι διαθέσιμες στην ανταγωνιστική αγορά, και θα πρέπει να τους παρέχεται βοήθεια ώστε να αξιοποιούν και να επωφελούνται από προσφορές που βασίζονται στην αγορά.
- (16) Οι δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου δεν θα πρέπει να οδηγούν σε άμεσες διεπιδοτήσεις μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών πελατών. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, τα συστήματα τιμών δεν πρέπει να αναγκάζουν ευθέως συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών να επωμίζονται το κόστος παρεμβάσεων στο επίπεδο των τιμών οι οποίες επηρεάζουν άλλες κατηγορίες πελατών. **Οι υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας κατά τον καθορισμό των τιμών θα πρέπει να αφορούν μόνο την προμήθεια φυσικού αερίου, καθώς τα νοικοκυριά δεν αναμένεται να χρησιμοποιούν υδρογόνο για θέρμανση σε ευρεία κλίμακα. Η αγορά υδρογόνου θα αφορά κυρίως κλάδους που δεν απαιτούν τέτοιες δημόσιες παρεμβάσεις.**

(16α) Οι δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου αποτελούν, κατ' αρχήν, στρεβλωτικό μέτρο για την αγορά. Ως εκ τούτου τέτοιες παρεμβάσεις μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο ως υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και υπόκεινται σε ειδικούς όρους. Σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, είναι δυνατό να καθορίζονται ρυθμιζόμενες τιμές για τα ενεργειακά φτωχά και ευάλωτα νοικοκυριά, μεταξύ άλλων κάτω του κόστους, και, ως μεταβατικό μέτρο, για τα νοικοκυριά και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Σε περιόδους κρίσης, όταν οι τιμές χονδρικής και λιανικής του φυσικού αερίου αυξάνονται σημαντικά, και αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ευρύτερη οικονομία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν, προσωρινά, την εφαρμογή ρυθμιζόμενων τιμών και στις ΜΜΕ. Τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις ΜΜΕ, θα πρέπει να επιτρέπεται προσωρινά στα κράτη μέλη να καθορίζουν ρυθμιζόμενες τιμές κάτω του κόστους, εφόσον αυτό δεν δημιουργεί στρέβλωση μεταξύ των προμηθευτών και οι προμηθευτές αποζημιώνονται για τα κόστη που προκύπτουν όταν προμηθεύουν κάτω του κόστους. Ωστόσο, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η εν λόγω ρύθμιση των τιμών είναι στοχευμένη και δεν δημιουργεί κίνητρα για αύξηση της κατανάλωσης. Ως εκ τούτου, η ρύθμιση των τιμών θα πρέπει να υπόκειται σε όρους. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους όρους που ισχύουν για τις ρυθμιζόμενες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ορίζονται στην [οδηγία (ΕΕ) 2019/944]. Στον βαθμό που μέτρα αυτού του τύπου συνιστούν κρατική ενίσχυση, οι διατάξεις που αφορούν τα εν λόγω μέτρα δεν θίγουν την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να καθορίζει, με εκτελεστική απόφαση, πότε υφίσταται κρίση στις τιμές του φυσικού αερίου. Η απόφαση θα πρέπει επίσης να προσδιορίζει την ισχύ του καθορισμού αυτού, κατά τη διάρκεια του οποίου ισχύει η προσωρινή παράταση των ρυθμιζόμενων τιμών, η οποία μπορεί να διαρκέσει έως ένα έτος. Η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στο Συμβούλιο λαμβάνει δεόντως υπόψη την πολιτική διάσταση της απόφασης να ενεργοποιηθούν οι διευρυμένες δυνατότητες για δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου, η οποία απαιτεί λεπτή εξισορρόπηση των διαφόρων πολιτικών παραμέτρων, καθώς και των οριζόντιων επιπτώσεων μιας τέτοιας απόφασης για τα κράτη μέλη.

- (17) Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα. Η Επιτροπή έχει καταρτίσει, ύστερα από διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, ήτοι τα κράτη μέλη, τις ρυθμιστικές αρχές, τις καταναλωτικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, ένα προσιτό και εύχρηστο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας, που θα δίνει στους πολίτες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματά τους. Το Ερωτηματολόγιο θα πρέπει να επικαιροποιείται, να προσφέρεται σε όλους τους καταναλωτές και να είναι διαθέσιμο στο κοινό.
- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν υπόψη το γεγονός ότι η επιτυχής μετάβαση προϋποθέτει ενισχυμένες επενδύσεις στην εκπαίδευση και στις δεξιότητες των εργαζομένων στη βιομηχανία αερίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάπτυξη υποδομών. Η μνεία αυτή θα ήταν σύμφωνη με την πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση [2021/0203 (COD)].
- (19) Οι κανόνες της αγοράς θα πρέπει να προστατεύουν τους καταναλωτές και να τους δίνουν τη δυνατότητα να κάνουν επιλογές χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, προκειμένου τα νέα ανανεώσιμα αέρια και τα αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών να ενσωματωθούν πλήρως στην ενεργειακή μετάβαση.
- (20) Το φυσικό αέριο εξακολουθεί να διαδραματίζει καίριο ρόλο στον ενεργειακό εφοδιασμό, καθώς η κατανάλωση ενέργειας από φυσικό αέριο των νοικοκυριών εξακολουθεί να είναι υψηλότερη από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Μολονότι ο εξηλεκτρισμός αποτελεί βασικό στοιχείο της πράσινης μετάβασης, στο μέλλον τα νοικοκυριά θα συνεχίσουν να καταναλώνουν φυσικό αέριο, καθώς και αυξανόμενο όγκο ανανεώσιμων αερίων.
- (21) Δεδομένου ότι ο τομέας του φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της λιανικής αγοράς φυσικού αερίου, δεν συμπεριλήφθηκε στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», οι διατάξεις που αφορούν τη συμμετοχή και την προστασία των καταναλωτών δεν προσαρμόστηκαν στις ανάγκες της ενεργειακής μετάβασης, αλλά αντιθέτως αντικατοπτρίζουν την κατάσταση που επικρατούσε πριν από πάνω από δέκα χρόνια, όταν εγκρίθηκε η τρίτη δέσμη μέτρων για την ενέργεια.

- (22) Στην αγορά φυσικού αερίου παρατηρείται χαμηλή ικανοποίηση και συμμετοχή των πελατών, καθώς και αργή υιοθέτηση νέων ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, στοιχεία που αντικατοπτρίζουν συνολικά τον περιορισμένο ανταγωνισμό σε πολλά κράτη μέλη. [...]Οι τιμές του φυσικού αερίου για τους οικιακούς πελάτες αυξήθηκαν την τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα οι οικιακοί καταναλωτές να καταβάλλουν τη διπλάσια ή και τριπλάσια τιμή για την κατανάλωση φυσικού αερίου σε σύγκριση με τους βιομηχανικούς πελάτες.
- (23) Όπως και στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, η ευελιξία της αγοράς και ένα κατάλληλο νομικό πλαίσιο της Ένωσης για τα δικαιώματα των καταναλωτών στον τομέα του φυσικού αερίου είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές μπορούν να συμμετέχουν στην ενεργειακή μετάβαση και να επωφελούνται από προσιτές τιμές, ικανοποιητικά πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών και αποτελεσματική επιλογή προσφορών που αντικατοπτρίζουν τις τεχνολογικές εξελίξεις.
- (24) Η μετάβαση από το ορυκτό αέριο σε ανανεώσιμες εναλλακτικές θα γίνει πραγματικότητα αν η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές καταστεί ελκυστική επιλογή για τους καταναλωτές, χωρίς διακρίσεις, βάσει πραγματικά διαφανών πληροφοριών, όπου το κόστος μετάβασης κατανέμεται δίκαια μεταξύ των διαφόρων ομάδων καταναλωτών και παραγόντων της αγοράς.
- (25) Για να καλυφθούν τα υφιστάμενα κενά στη λιανική αγορά αερίων, είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν ο υφιστάμενος ανταγωνισμός και τα υπάρχοντα τεχνικά εμπόδια στην εμφάνιση νέων υπηρεσιών, καλύτερων επιπέδων υπηρεσίας και χαμηλότερων τιμών καταναλωτή, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των ενεργειακά φτωχών και ευάλωτων καταναλωτών.

- (26) Προκειμένου να διασφαλιστεί εξίσου υψηλή προστασία των καταναλωτών και ενίσχυση της θέσης τους σε όλους τους ενεργειακούς τομείς, το νομοθετικό πλαίσιο της νομοθεσίας για την απανθρακοποίηση της αγοράς αερίων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την προστασία των καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και, στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο, τις διατάξεις της σχετικά με την ενίσχυση της θέσης τους.
- (27) Για να είναι συνεκτική και αποτελεσματική, αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να [...] περιλαμβάνει όλες τις διατάξεις για την προστασία και την ενίσχυση της θέσης των καταναλωτών, όποτε αυτό είναι εφικτό και υπάρχει η δυνατότητα προσαρμογής στην αγορά φυσικού αερίου. Αυτές θα πρέπει να καλύπτουν από βασικά συμβατικά δικαιώματα έως κανόνες για τις πληροφορίες τιμολόγησης, την αλλαγή προμηθευτή ενέργειας, τη διάθεση αξιόπιστων εργαλείων σύγκρισης, την προστασία των ευάλωτων και ενεργειακά φτωχών καταναλωτών, τη διασφάλιση επαρκούς προστασίας των δεδομένων για τους έξυπνους μετρητές και τη διαχείριση δεδομένων, καθώς και αποτελεσματικούς κανόνες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
- (28) Στο πλαίσιο της επιδίωξης της συνέπειας των διατάξεων σε όλους τους τομείς, ο φόρτος για τις εθνικές διοικήσεις και τις επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι περιορισμένος και αναλογικός, μεταξύ άλλων μέσω της αξιοποίησης της πείρας που αποκομίστηκε από τη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους».
- (29) Ο εκσυγχρονισμός του τομέα των αερίων αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικά οικονομικά **και περιβαλλοντικά** οφέλη τόσο από την άποψη του βελτιωμένου ανταγωνισμού στον τομέα του λιανικού εμπορίου όσο και από την άποψη των κοινωνικών και διανεμητικών οφελών και της ενίσχυσης της θέσης των πελατών, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των συμβατικών δικαιωμάτων τους και της βελτίωσης των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την κατανάλωση και τις πηγές ενέργειας, οι οποίες θα οδηγούν σε πιο οικολογικές επιλογές. Οι ομάδες κοινών ενδιαφερόντων του τομέα της ενέργειας θα πρέπει να συμβάλουν στην υιοθέτηση των ανανεώσιμων αερίων.

- (30) Η αλλαγή προμηθευτή αποτελεί σημαντικό δείκτη της συμμετοχής των καταναλωτών, καθώς και [...] σημαντικό εργαλείο για την τόνωση του ανταγωνισμού στις αγορές **τόσο** φυσικού αερίου όσο **και υδρογόνου**. Τα ποσοστά αλλαγής προμηθευτή εξακολουθούν να αποκλίνουν μεταξύ των κρατών μελών, ενώ οι καταναλωτές αποθαρρύνονται από το να αλλάζουν προμηθευτή με τέλη εξόδου και τερματισμού. Παρότι η κατάργηση των τελών αυτών θα μπορούσε ενδεχομένως να περιορίσει τις επιλογές των καταναλωτών λόγω της εξάλειψης προϊόντων που βασίζονται στην επιβράβευση της πιστής πελατείας, ο περαιτέρω περιορισμός της χρήσης τους αναμένεται ότι θα βελτιώσει την ευημερία και τη συμμετοχή των καταναλωτών, καθώς και τον ανταγωνισμό στην αγορά.
- (31) Η μείωση του χρόνου που απαιτείται για την αλλαγή αναμένεται να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αναζητήσουν καλύτερες ενεργειακές συμφωνίες και να αλλάξουν προμηθευτή. Χάρη στην αυξημένη διάδοση της τεχνολογίας των πληροφοριών, έως το 2026 η τεχνική διαδικασία της αλλαγής που συνίσταται στην καταχώριση νέου προμηθευτή σε σημείο μέτρησης στον φορέα της αγοράς θα πρέπει κατά κανόνα να μπορεί να ολοκληρώνεται εντός 24 ωρών σε οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα. Η εξασφάλιση της δυνατότητας να πραγματοποιείται εντός 24 ωρών έως την ημερομηνία αυτή η τεχνική διαδικασία της αλλαγής θα ελαχιστοποιήσει τον χρόνο που απαιτείται για την αλλαγή, συμβάλλοντας στην αύξηση της συμμετοχής των πελατών και του ανταγωνισμού στο επίπεδο της λιανικής.

- (31α) Η 24ωρη αλλαγή στη διαδικασία φυσικού αερίου θα αντικατοπτρίζει ό,τι ισχύει ήδη στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία έχει παρόμοιες λειτουργίες συστήματος παρασκηνίου και απαιτήσεις για τις βάσεις δεδομένων ΤΠ. Η εναρμόνιση των χρόνων αλλαγής μεταξύ των δύο τομέων θα ωφελήσει όλους τους καταναλωτές, ιδίως εκείνους με συμβάσεις διπλού καυσίμου. Οι συντομότεροι χρόνοι αλλαγής για τους καταναλωτές δεν θα πρέπει να επηρεάζουν τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης του προμηθευτή.
- (32) Διάφοροι παράγοντες σήμερα εμποδίζουν τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση στις διάφορες διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης για την αγορά, να κατανοούν τις εν λόγω πληροφορίες και να ενεργούν βάσει αυτών. Συνεπώς, θα πρέπει να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των προσφορών και να περιοριστούν στον μεγαλύτερο εφικτό βαθμό οι φραγμοί στην αλλαγή προμηθευτή, χωρίς να περιορίζονται αδικαιολόγητα οι επιλογές των καταναλωτών.
- (33) Τα ανεξάρτητα εργαλεία σύγκρισης, όπως οι ιστότοποι, αποτελούν αποτελεσματικό μέσο που επιτρέπουν στους μικρότερους πελάτες να αξιολογούν τα πλεονεκτήματα διαφόρων προσφορών ενέργειας που διατίθενται στην αγορά. Στόχος τους θα πρέπει να είναι να περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα διαθέσιμων προσφορών και να καλύπτουν την αγορά κατά τον μεγαλύτερο εφικτό βαθμό, ώστε να παρέχουν στον πελάτη αντιπροσωπευτική επισκόπηση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι μικρότεροι πελάτες να έχουν πρόσβαση σε τουλάχιστον ένα εργαλείο σύγκρισης και οι πληροφορίες που παρέχονται σε τέτοια εργαλεία να είναι αξιόπιστες, αμερόληπτες και διαφανείς. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξασφαλίζουν τα ανωτέρω μέσω εργαλείου σύγκρισης το οποίο διαχειρίζεται εθνική αρχή ή ιδιωτική εταιρεία.
- (34) Επίσης, οι τελικοί καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να καταναλώνουν, να αποθηκεύουν και να πωλούν αυτοπαραγόμενο ανανεώσιμο αέριο και να συμμετέχουν σε όλες τις αγορές φυσικού αερίου παρέχοντας βοηθητικές υπηρεσίες στο σύστημα, για παράδειγμα μέσω της αποθήκευσης ενέργειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να έχουν διαφορετικές διατάξεις στην εθνική τους νομοθεσία όσον αφορά τους φόρους και τις εισφορές για τους μεμονωμένους και τους από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες.

- (35) Ως αναγνώριση του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν στην απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος, ορισμένες κατηγορίες πρωτοβουλιών πολιτών στον τομέα της ενέργειας θα πρέπει να αναγνωριστούν στην αγορά φυσικού αερίου σε ενωσιακό επίπεδο ως «ενεργειακές κοινότητες πολιτών». Οι κοινότητες αυτές θα πρέπει να διευκολύνουν τη χρήση ανανεώσιμου αερίου στο σύστημα φυσικού αερίου. Προκειμένου να τους παρασχεθούν ένα πρόσφορο πλαίσιο, δίκαιη μεταχείριση και ίσοι όροι ανταγωνισμού, θα πρέπει να θεσπιστεί ένας σαφώς καθορισμένος κατάλογος δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ο οποίος να αντικατοπτρίζει γενικά τη σύνθεση, τις απαιτήσεις διακυβέρνησης και τον σκοπό των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
- (35α) Οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001[...] και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών [...] σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 και [...]την παρούσα οδηγία[...] μπορούν να συμβάλουν στην παραγωγή, την αποθήκευση και την προμήθεια ανανεώσιμου αερίου και να συντελέσουν στην απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Ειδικότερα, οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας τοπικής κυκλικής οικονομίας, ιδίως στις αγροτικές περιοχές. Οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών μπορούν να συμβάλουν στην κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων κεφαλαίου για την απανθρακοποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και [...] στην ενίσχυση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και χωριών ώστε να δεσμεύουν μεθάνιο από τη γεωργία και τα αστικά απόβλητα και να προμηθεύουν νοικοκυριά στις περιοχές τους ή σε πόλεις [...]. Πρέπει να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού, ώστε τα ανανεώσιμα αέρια, όπως το βιομεθάνιο, που παράγονται από ενεργειακές κοινότητες πολιτών και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας να μπορούν να ενσωματωθούν στο σύστημα φυσικού αερίου.**

(36) [...]

(36α) Οι διατάξεις σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την ύπαρξη άλλων πρωτοβουλιών πολιτών, όπως των [...] κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 ή αυτών που απορρέουν από συμφωνίες ιδιωτικού δικαίου. Στις ενεργειακές κοινότητες πολιτών θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι τελικοί πελάτες, ιδίως δε οι οικιακοί πελάτες [...]. Είναι σκόπιμο ο αποτελεσματικός έλεγχος, [...] όπως ορίζεται στην [...] παρούσα οδηγία και, ως εκ τούτου, η αποφασιστική επιρροή στη λήψη αποφάσεων, [...] να παραμείνει στην αρμοδιότητα των μικρών επιχειρήσεων, των τοπικών αρχών και των φυσικών προσώπων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να [...] περιορίζουν τον κίνδυνο άσκησης αποφασιστικής επιρροής από ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασκούν εμπορική δραστηριότητα μεγάλης κλίμακας και για τις οποίες ο τομέας [...] της ενέργειας αποτελεί πρωταρχικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας για τη λήψη αποφάσεων, αποκλείοντας τη συμμετοχή τους [...] και την ψήφο τους [...] και θέτοντας περιορισμούς στις [...] [...] μετοχές και τις εμπορικές συμβάσεις που μπορούν να κατέχουν. Στις εν λόγω ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν [...] θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι δημόσιες εταιρείες, [...] [...]. Για να μετριαστεί περαιτέρω ο κίνδυνος κατάχρησης επιρροής από τις επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν τη συμμόρφωση των πρωτοβουλιών αυτών με τα κριτήρια διακυβέρνησης και συμμετοχής που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματικός έλεγχος από τις τοπικές αρχές, τους πολίτες και τις μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την παρούσα οδηγία [...].

- (37) Οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης είναι σημαντικά μέσα για την ενημέρωση και την ενίσχυση της θέσης των τελικών καταναλωτών. Οι λογαριασμοί ενέργειας αποτελούν τη συνηθέστερη ανησυχία και αιτία παραπόνων των καταναλωτών και παράγοντα που συμβάλλει σε διαρκώς χαμηλά επίπεδα ικανοποίησης και συμμετοχής των καταναλωτών στον τομέα του αερίου. Επιπλέον, οι διατάξεις σχετικά με τις πληροφορίες τιμολόγησης στον τομέα του αερίου υπολείπονται των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στους καταναλωτές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Επομένως, είναι αναγκαίο να ευθυγραμμιστούν οι εν λόγω διατάξεις και να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις για τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης στον τομέα του αερίου, ώστε οι πελάτες να έχουν πρόσβαση σε διαφανείς και κατανοητές πληροφορίες. Οι λογαριασμοί θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στους τελικούς καταναλωτές σχετικά με την κατανάλωση και το κόστος τους, διευκολύνοντας έτσι τη σύγκριση μεταξύ των προσφορών και την αλλαγή προμηθευτή, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους ως καταναλωτών (για παράδειγμα σχετικά με την εναλλακτική επίλυση διαφορών). Επιπλέον, οι λογαριασμοί θα πρέπει να αποτελούν εργαλείο για την ενεργή συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά, ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να διαχειρίζονται τις καταναλωτικές τους συνήθειες και να κάνουν πιο οικολογικές επιλογές. **Είναι σημαντικό να παρέχονται πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες στους καταναλωτές, ώστε να διασφαλίζεται ότι γνωρίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και, ως εκ τούτου, ότι μπορούν να εκφράσουν την προτίμησή τους για τους πιο βιώσιμους φορείς ενέργειας.**
- (38) Η τακτική παροχή ακριβών πληροφοριών τιμολόγησης με βάση την πραγματική κατανάλωση αερίου, που διευκολύνεται από τους έξυπνους μετρητές, αποτελεί σημαντικό εργαλείο για να μπορούν οι πελάτες να ελέγχουν την κατανάλωση αερίου τους και το σχετικό κόστος. Ωστόσο, οι πελάτες, ιδίως οι οικιακοί, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές των λογαριασμών τους αυτές καθ'αυτές.

- (39) Βασική πτυχή της προμήθειας των πελατών είναι η πρόσβαση σε αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση. Επομένως, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τους ανταγωνιστές να υποβάλουν προσφορές βάσει των [...] πληροφοριών αυτών. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνουν. Οι προπληρωμές δεν θα πρέπει να θέτουν τους χρήστες σε δυσανάλογα δυσμενή θέση, ενώ [...] τα διάφορα συστήματα πληρωμής δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις. Η αρκετά συχνή παροχή πληροφοριών προς τους καταναλωτές σχετικά με το κόστος της ενέργειας θα πρέπει να δημιουργεί κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς θα παρέχει στους πελάτες άμεση ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, και για την αλλαγή συμπεριφοράς.
- (40) Όταν λαμβάνεται απόφαση σε εθνικό επίπεδο σχετικά με την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης, η απόφαση αυτή θα πρέπει να μπορεί να βασίζεται σε οικονομική αξιολόγηση. Η εν λόγω οικονομική αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα μακροπρόθεσμα οφέλη της εγκατάστασης έξυπνων συστημάτων μέτρησης για τους καταναλωτές και για ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Αν η αξιολόγηση δείξει ότι η εισαγωγή παρόμοιων συστημάτων μέτρησης είναι οικονομικά εύλογη και αποδοτική από πλευράς κόστους μόνο για καταναλωτές με μια ορισμένη ποσότητα κατανάλωσης φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη μπορούν να το λαμβάνουν αυτό υπόψη κατά την εγκατάσταση των εν λόγω συστημάτων. Εντούτοις, οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές στις υποκείμενες παραδοχές, και τουλάχιστον ανά τετραετία, δεδομένης της ταχύτητας των τεχνολογικών εξελίξεων.

- (41) Προκειμένου να διευκολυνθεί η ενεργή συμμετοχή των τελικών καταναλωτών στην αγορά, τα έξυπνα συστήματα μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη χρήση των σχετικών διαθέσιμων προτύπων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθιστούν δυνατή τη διαλειτουργικότητα στο επίπεδο του μοντέλου δεδομένων και του επιπέδου εφαρμογής, τις βέλτιστες πρακτικές και τη σημασία της ανάπτυξης της ανταλλαγής δεδομένων, καθώς και τις μελλοντικές και καινοτόμες ενεργειακές υπηρεσίες. Επιπλέον, τα έξυπνα συστήματα μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν δεν θα πρέπει να αποτελούν φραγμό στην αλλαγή προμηθευτή στην περίπτωση των καταναλωτών φυσικού αερίου, ενώ θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλες για τον σκοπό τους λειτουργικές δυνατότητες, οι οποίες να επιτρέπουν στους καταναλωτές να έχουν έγκαιρη πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους, να προσαρμόζουν την ενεργειακή τους συμπεριφορά, να ανταμείβονται για αυτό και να επιτυγχάνουν εξοικονόμηση στους λογαριασμούς τους.
- (42) Τα κράτη μέλη που δεν εγκαθιστούν συστηματικά έξυπνους μετρητές στο σύστημα φυσικού αερίου θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να επωφεληθούν από την εγκατάσταση έξυπνου μετρητή, εφόσον το ζητήσουν,[...] με δίκαιους και εύλογους όρους, **επιβαρυνόμενοι με τις συναφείς δαπάνες**, και θα πρέπει να τους προσφέρουν κάθε συναφή πληροφορία.
- (43) Επί του παρόντος, στα κράτη μέλη έχουν αναπτυχθεί ή αναπτύσσονται διάφορα μοντέλα διαχείρισης δεδομένων μετά την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης. Ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης δεδομένων, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να θεσπίσουν διαφανείς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους να επιτρέπεται η πρόσβαση στα δεδομένα υπό αμερόληπτους όρους και να διασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο κυβερνοασφάλειας και προστασίας των δεδομένων, καθώς και την αμεροληψία των οντοτήτων που επεξεργάζονται τα δεδομένα.

- (44) Εγγύηση για μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών αποτελεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μέσων επίλυσης των διαφορών για όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν διαδικασίες για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των παραπόνων.
- (45) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, όπως να προσφέρουν παροχές στο πλαίσιο των συστημάτων τους κοινωνικής ασφάλισης για να εξασφαλίζουν τον αναγκαίο εφοδιασμό των ευάλωτων καταναλωτών ή να στηρίζουν βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸, μεταξύ άλλων και μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να διαφέρουν ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος και να περιλαμβάνουν μέτρα κοινωνικής ή ενεργειακής πολιτικής για την πληρωμή των λογαριασμών **οποιαδήποτε** αερίων, για τις επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση σε κτίρια κατοικιών ή για την προστασία των καταναλωτών, π.χ. διασφαλίσεις σε περίπτωση αποσύνδεσης.
- (46) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, **η σύσταση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια**¹⁰ παρείχε ενδεικτική καθοδήγηση [...] σχετικά με κατάλληλους δείκτες για τη μέτρηση της ενεργειακής φτώχειας και τον ορισμό «σημαντικού αριθμού νοικοκυριών σε ενεργειακή φτώχεια».

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

¹⁰ **ΕΕ L 357 της 27.10.2020, σ. 35.**

- (47) Η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών χορήγησης διοικητικών αδειών και ο καθορισμός σαφών προθεσμιών για τη λήψη αποφάσεων από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την έκδοση αδειών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εγκαταστάσεις παραγωγής υδρογόνου και οι υποδομές συστήματος υδρογόνου μπορούν να αναπτυχθούν με ικανοποιητικό ρυθμό. Θα πρέπει να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο. Η αποδοχή του προϋφιστάμενου καθεστώτος αδειών (όπως ειδικές άδειες, συναινέσεις, εκχωρήσεις ή εγκρίσεις) που χορηγούνταν βάσει του εθνικού δικαίου που διέπει την κατασκευή και λειτουργία των υφιστάμενων αγωγών φυσικού αερίου και άλλων παγίων στοιχείων του δικτύου είναι απαραίτητη όταν ο μεταφερόμενος αέριος φορέας ενέργειας σε αγωγό αερίου αλλάζει από φυσικό αέριο σε (καθαρό) υδρογόνο. **Η εν λόγω αποδοχή του προϋφιστάμενου καθεστώτος αδειών δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ισχύ των τεχνικών απαιτήσεων ασφάλειας για τις υποδομές υδρογόνου ούτε τη δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να παρακολουθούν τη συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις και να λαμβάνουν κατάλληλα και αναλογικά μέτρα επιβολής, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής ανάκλησης των αδειών με ρήτρα κεκτημένων δικαιωμάτων, εφόσον δικαιολογείται.** Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθούν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην αναπροσαρμογή της χρήσης των υφιστάμενων αγωγών φυσικού αερίου και άλλων παγίων στοιχείων του δικτύου για τη μεταφορά υδρογόνου. Θα πρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι όροι για τη χορήγηση αδειών για υποδομές συστήματος υδρογόνου να είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται επαρκώς. Τυχόν ζητήματα τεχνικής ασφάλειας θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν μια διαφοροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την αποδοχή του προϋφιστάμενου καθεστώτος ή την έκδοση νέων αδειών. Οι διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης θα πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, θα πρέπει να είναι δυνατή η παράταση των προθεσμιών για τις διαδικασίες αδειοδότησης έως και κατά ένα έτος.

- (48) Σκοπός της παροχής καθοδήγησης στους αιτούντες καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών υποβολής αίτησης και χορήγησης διοικητικών αδειών μέσω διοικητικού σημείου επαφής είναι να μειωθεί η πολυπλοκότητα για τους φορείς ανάπτυξης έργων και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια. Η δυνατότητα υποβολής των σχετικών εγγράφων σε ψηφιακή μορφή και η διαθεσιμότητα εγχειριδίου διαδικασιών για τους αιτούντες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρχές που διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες αδειοδότησης συμμετέχουν ενεργά στην αντιμετώπιση των εναπομενόντων φραγμών, συμπεριλαμβανομένων των μη χρηματοοικονομικών φραγμών, όπως η ανεπάρκεια γνώσεων, ψηφιακών και ανθρώπινων πόρων που εμποδίζει τη διεκπεραίωση του αυξανόμενου αριθμού διαδικασιών αδειοδότησης.
- (49) Χωρίς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας («αποτελεσματικός διαχωρισμός»), υπάρχει κίνδυνος διακρίσεων στην εκμετάλλευση των δικτύων, αλλά και στην παροχή κινήτρων στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις για να κάνουν τις αναγκαίες επενδύσεις στα δίκτυά τους.
- (50) Οι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού που προβλέπονται στην οδηγία 2003/55/EK δεν έφεραν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς. Στη σύνοδό του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για τον «αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων προμήθειας και παραγωγής από τις επιχειρήσεις δικτύου».

- (51) Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μπορεί να γίνει μόνον με την άρση του κινήτρου για τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις να κάνουν διακρίσεις κατά των ανταγωνιστών τους όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και τις επενδύσεις. Ο διαχωρισμός της ιδιοκτησίας, πράγμα που προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης δικτύου ορίζεται ως ο διαχειριστής του συστήματος και είναι ανεξάρτητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής, είναι σαφώς αποτελεσματικός τρόπος για την επίλυση της εγγενούς σύγκρουσης συμφερόντων και την εξασφάλιση του εφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, αναφέρει τον διαχωρισμό μεταφοράς και ιδιοκτησίας ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την άνευ διακρίσεων προώθηση των επενδύσεων υποδομής, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισερχομένων στο δίκτυο και τη διαφάνεια της αγοράς. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει κατά συνέπεια να απαιτείται από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι το αυτό πρόσωπο ή πρόσωπα δεν μπορούν να ελέγχουν μιας επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας και, ταυτοχρόνως, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Αντιστρόφως, πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να ασκεί έλεγχο ή δικαιώματα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας όποιος ελέγχει σύστημα μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Εντός των ορίων αυτών, μια επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας θα πρέπει να μπορεί να έχει μειοψηφική συμμετοχή σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς.
- (52) Οποιοδήποτε σύστημα διαχωρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την άρση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, ώστε να δοθούν κίνητρα για τις απαραίτητες επενδύσεις και να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά στο πλαίσιο ενός διαφανούς και αποτελεσματικού ρυθμιστικού καθεστώτος και δεν πρέπει να δημιουργήσει επαχθές και δύσχρηστο ρυθμιστικό καθεστώς για τις ρυθμιστικές αρχές.

- (53) Ο ορισμός του όρου «έλεγχος» έχει ληφθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων)¹¹.
- (54) Λαμβάνοντας υπόψη τους κάθετους δεσμούς μεταξύ των κλάδων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, οι διατάξεις για τον διαχωρισμό θα πρέπει να εφαρμοστούν οριζόντια και στους δύο κλάδους, **όπως αναφέρεται λεπτομερώς στα οικεία άρθρα της παρούσας οδηγίας.**
- (55) Αντιθέτως, όσον αφορά τον τομέα του υδρογόνου, η εμφάνιση κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων θα πρέπει να αποφευχθεί εξ αρχής με τον καθορισμό σαφών κανόνων εκ των προτέρων, που είναι προτιμότερος από τις δαπανηρές εκ των υστέρων απαιτήσεις διαχωρισμού, η εφαρμογή των οποίων θα ήταν χρονοβόρα.

¹¹ EE L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

- (56) Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας, για να εξασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της εκμετάλλευσης του δικτύου από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής και για να αποφευχθούν οι ανταλλαγές οποιωνδήποτε εμπιστευτικών πληροφοριών, θα πρέπει να μην είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να μην έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο ασκεί έλεγχο ή οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας.
- (57) Η καθιέρωση διαχειριστών συστήματος ή διαχειριστή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να καθιστά δυνατόν να διατηρούν οι κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις την ιδιοκτησία των πάγιων στοιχείων του δικτύου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον αποτελεσματικό διαχωρισμό συμφερόντων, υπό τον όρο ότι ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς ασκεί όλες τις δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος και ότι έχουν θεσπισθεί λεπτομερείς κανονιστικές ρυθμίσεις και εκτενείς μηχανισμοί ρυθμιστικού ελέγχου.
- (58) Επομένως, σε περίπτωση που στις από τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν επιχείρηση στην οποία ανήκει σύστημα μεταφοράς ήταν μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας και της καθιέρωσης διαχειριστών συστήματος ή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής.

- (59) Προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως τα συμφέροντα των μετόχων των κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να εφαρμόσουν τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας είτε μέσω άμεσης πώλησης είτε μέσω διάσπασης των μετοχών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης σε μετοχές της επιχείρησης δικτύου και σε μετοχές των εναπομενουσών επιχειρήσεων προμήθειας και παραγωγής, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (60) Η πλήρης αποτελεσματικότητα της καθιέρωσης ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει να εξασφαλισθεί με ειδικούς πρόσθετους κανόνες. Οι κανόνες για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς προσφέρουν ένα κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο που εγγυάται τον θεμιτό ανταγωνισμό, επαρκείς επενδύσεις, πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά και ολοκλήρωση των αγορών φυσικού αερίου. Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μέσω των διατάξεων για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς βασίζεται σε έναν πυλώνα οργανωτικών μέτρων και μέτρων για τη διοίκηση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και σε έναν πυλώνα μέτρων για τις επενδύσεις, τη σύνδεση νέων δυναμικοτήτων παραγωγής με το δίκτυο και την ενοποίηση των αγορών μέσω της περιφερειακής συνεργασίας. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει επίσης, μεταξύ άλλων, να εξασφαλισθεί με ορισμένες περιόδους υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια των οποίων δεν ασκείται στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση διαχειριστική ή άλλη συναφής δραστηριότητα που να παρέχει πρόσβαση στις αυτές πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί σε διαχειριστική θέση.

- (61) Προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, οι μεγάλοι μη οικιακοί πελάτες, οι οποίοι ασκούν μεγάλης κλίμακας εμπορική δραστηριότητα, θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τους προμηθευτές τους και να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη των απαιτήσεών τους σε φυσικό αέριο με περισσότερους προμηθευτές. Οι πελάτες αυτοί θα πρέπει να προστατεύονται εναντίον ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες συνεπάγονται τον αποκλεισμό ανταγωνιστικών ή/και συμπληρωματικών προσφορών.
- (62) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας εντός της επικράτειάς τους. Εάν κράτος μέλος έχει ασκήσει το δικαίωμά του αυτό, η επιχείρηση [...] δεν θα πρέπει να έχει δικαίωμα να εφαρμόσει την επιλογή ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς. Επιπλέον, επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας δεν θα πρέπει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από κράτος μέλος που έχει επιλέξει πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (63) Στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου υπάρχουν διάφορες μορφές οργάνωσης της αγοράς. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού θα πρέπει να βασίζονται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα των μέτρων με τη ΣΛΕΕ και το ενωσιακό δίκαιο.

- (64) Η υλοποίηση του αποτελεσματικού διαχωρισμού πρέπει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, δεν θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο αυτό πρόσωπο να ασκεί οποιοδήποτε έλεγχο ή δικαίωμα, κατά παραβίαση των κανόνων περί διαχωρισμού της ιδιοκτησίας ή της επιλογής του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού, στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τη λήψη αποφάσεων των οργάνων τόσο των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή των συστημάτων μεταφοράς όσο και των επιχειρήσεων παραγωγής ή προμήθειας. Όσον αφορά τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και τη λύση του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος είναι σε θέση να αποδείξει ότι τηρείται η ως άνω απαίτηση, δύο χωριστοί δημόσιοι οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να ελέγχουν τις δραστηριότητες παραγωγής και εφοδιασμού αφενός και τις δραστηριότητες μεταφοράς αφετέρου.
- (65) Ο πλήρως αποτελεσματικός διαχωρισμός όσον αφορά τις δραστηριότητες δικτύου και τις δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε ολόκληρη την Ένωση, τόσο για τις ενωσιακές όσο και για τις μη ενωσιακές επιχειρήσεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δραστηριότητες δικτύου και οι δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής σε ολόκληρη την Ένωση παραμένουν ανεξάρτητες μεταξύ τους, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αρνούνται την πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που δεν συμμορφώνονται προς τους κανόνες διαχωρισμού. Για να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των κανόνων αυτών σε ολόκληρη την Ένωση, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στο έπακρο τη γνώμη της Επιτροπής όταν αυτή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την πιστοποίηση. Περαιτέρω, για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης, καθώς και η αλληλεγγύη και η ασφάλεια εφοδιασμού εντός της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη γνώμη της σχετικά με την πιστοποίηση σε σχέση με τον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που ελέγχεται από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

- (66) Τα δίκτυα αγωγών υδρογόνου θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό μέσο αποδοτικής και βιώσιμης χερσαίας και υπεράκτιας μεταφοράς υδρογόνου. Λόγω των υψηλών κεφαλαιουχικών δαπανών που απαιτούνται για την κατασκευή τους, τα δίκτυα αγωγών υδρογόνου θα μπορούσαν να καταστούν φυσικά μονοπώλια. Η πείρα από τη ρύθμιση των αγορών φυσικού αερίου κατέδειξε τη σημασία της διασφάλισης ανοικτής και αμερόληπτης πρόσβασης στα δίκτυα αγωγών με σκοπό τη διαφύλαξη του ανταγωνισμού στις αγορές βασικών προϊόντων. Ως εκ τούτου, οι καθιερωμένες αρχές λειτουργίας των δικτύων, όπως η πρόσβαση τρίτων μερών, θα πρέπει να εφαρμόζονται στα χερσαία και υπεράκτια δίκτυα υδρογόνου στην Ένωση.
- (67) Η λειτουργία των δικτύων υδρογόνου θα πρέπει να διαχωριστεί από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας ενέργειας, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων για τους διαχειριστές δικτύων. Ο διαρθρωτικός διαχωρισμός της ιδιοκτησίας των δικτύων υδρογόνου και των συμμετοχών στην παραγωγή και προμήθεια ενέργειας εγγυάται την απουσία τέτοιων συγκρούσεων συμφερόντων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται στο εναλλακτικό μοντέλο διαχωρισμού του «ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου» **για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου που υπόκεινται στο μοντέλο διαχωρισμού του «ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς» και για τα υφιστάμενα κάθετα ολοκληρωμένα δίκτυα υδρογόνου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση του μοντέλου του «ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου» [...]** ώστε να επιτρέπεται στους κάθετα ολοκληρωμένους ιδιοκτήτες δικτύων υδρογόνου να διατηρήσουν την ιδιοκτησία των δικτύων τους, ενώ παράλληλα να διασφαλιστεί η αμερόληπτη λειτουργία των εν λόγω δικτύων μετά το 2030.

- (68) Μολονότι η κοινή λειτουργία των δικτύων υδρογόνου και των δικτύων φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να δημιουργήσει συνέργειες και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτρέπεται, οι δραστηριότητες λειτουργίας δικτύου υδρογόνου θα πρέπει να οργανώνονται σε χωριστή νομική οντότητα προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τη χρήση των τιμολογίων πρόσβασης.

[...] [...]

- (70) Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια όσον αφορά το κόστος και τη χρηματοδότηση των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων, οι δραστηριότητες λειτουργίας των δικτύων υδρογόνου θα πρέπει να διαχωρίζονται από άλλες δραστηριότητες λειτουργίας των δικτύων για άλλους φορείς ενέργειας, τουλάχιστον όσον αφορά τη νομική μορφή και τους λογαριασμούς των διαχειριστών δικτύων. **Για λόγους νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, η δημιουργία θυγατρικής ή χωριστής νομικής οντότητας εντός της δομής του ομίλου του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή διανομής αερίου θα πρέπει να θεωρείται επαρκής, χωρίς την ανάγκη λειτουργικού διαχωρισμού της διακυβέρνησης ή διαχωρισμού της διοίκησης ή του προσωπικού. Ως εκ τούτου, η διαφάνεια όσον αφορά το κόστος και τη χρηματοδότηση των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων επιτυγχάνεται χωρίς να χάνονται οι συνέργειες και τα οικονομικά πλεονεκτήματα που μπορεί να προσφέρει η λειτουργία περισσότερων δικτύων. Λόγω της απομακρυσμένης θέσης τους και του περιορισμένου μεγέθους της αγοράς τους, η απαίτηση του νομικού διαχωρισμού θα πρέπει να ισχύσει για την Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία μόνο από το 2031. [...]**
- (71) Τα δίκτυα υδρογόνου θα πρέπει να επιτρέπουν την πρόσβαση τρίτων μερών, προκειμένου να διασφαλίζονται ο ανταγωνισμός και ισότιμοι όροι ανταγωνισμού στην αγορά προμήθειας υδρογόνου. Η ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων βάσει ρυθμιζόμενων τιμολογίων πρόσβασης θα πρέπει να αποτελεί τον γενικό κανόνα μακροπρόθεσμα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία ευελιξία για τους διαχειριστές και να μειωθούν οι διοικητικές δαπάνες κατά τη φάση ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη επιλογή να επιτρέπουν τη χρήση πρόσβασης τρίτων μερών κατόπιν διαπραγμάτευσης έως το 2030.

- (72) **Μόνο μέρη των φυσικών υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για φυσικό αέριο, όπως κοιλότητες άλατος, ταμιευτήρες και εξαντλημένα σημεία άντλησης αερίου, μπορούν να χρησιμοποιούνται και για υδρογόνο.** Η διαθεσιμότητα **αυτών των** υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου μεγάλης κλίμακας είναι περιορισμένη και άνισα κατανεμημένη μεταξύ των κρατών μελών. Δεδομένου του δυνητικά επωφελούς ρόλου της στη λειτουργία της μεταφοράς υδρογόνου και των αγορών υδρογόνου, η πρόσβαση σε τέτοιου είδους υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης μεγάλης κλίμακας θα πρέπει **εν τέλει** να υπόκειται σε ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων μερών, προκειμένου να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους συμμετέχοντες στην αγορά. **Ωστόσο, κατά τη φάση ανάπτυξης των αγορών υδρογόνου, θα πρέπει να υπάρχει ευελιξία, ούτως ώστε τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν επίσης καθεστώα πρόσβασης κατόπιν διαπραγμάτευσης.**
- (72α) **Αναμένεται ότι το υδρογόνο και τα παράγωγα υδρογόνου (όπως η αμμωνία ή οι υγροί οργανικοί φορείς υδρογόνου) θα εισάγονται στην [...] Ένωση και θα μεταφέρονται εντός αυτής. Ωστόσο, δεν είναι ακόμη βέβαιο με ποια μέσα και με ποια μορφή θα [...] μεταφέρεται το υδρογόνο, ενώ πιθανολογείται διάφορα μέσα και μορφές να συνυπάρχουν και να ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Η παρούσα οδηγία παρέχει ρυθμιστικό πλαίσιο για τις υποδομές και τις αγορές αερίου υδρογόνου. Κατά συνέπεια, μόνον όταν άλλες μορφές υδρογόνου ή παραγώγων και οι εγκαταστάσεις χειρισμού τους είναι σημαντικές για τη διασφάλιση της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς για το αέριο υδρογόνο[...], θα πρέπει να ορίζονται στην παρούσα οδηγία ο ρόλος και οι κανόνες που μπορούν να ισχύουν για αυτές.**

- (73) Οι τερματικοί σταθμοί για τη μετατροπή υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο αποτελούν μέσο εισαγωγής υδρογόνου, αλλά ανταγωνίζονται άλλα μέσα μεταφοράς υδρογόνου. Παρότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση τρίτων μερών σε τέτοιους τερματικούς σταθμούς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την επιλογή να επιβάλλουν σύστημα πρόσβασης τρίτων μερών κατόπιν διαπραγμάτευσης με σκοπό τη μείωση του διοικητικού κόστους για τους φορείς εκμετάλλευσης και τις ρυθμιστικές αρχές. **Η αποθήκευση υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας που συνδέεται με τον τερματικό σταθμό και στην οποία παρέχεται πρόσβαση θα πρέπει να είναι ανάλογη με τη δυναμικότητα του τερματικού σταθμού για μετατροπή και έγχυση υδρογόνου στο δίκτυο.**
- (73α) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν τη σταδιακή κατάργηση του αερίου προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 ή για άλλους τεχνικούς λόγους. Είναι σημαντικό να προβλέπεται σαφές ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο θα επιτρέπει την άρνηση πρόσβασης και την πιθανή αποσύνδεση των χρηστών του δικτύου για την επίτευξη αυτών των στόχων πολιτικής. Για λόγους συνέπειας και διαφάνειας, η άρνηση πρόσβασης ή η αποσύνδεση των χρηστών του δικτύου είναι δυνατή μόνο εάν αφορά υποδομές που πρόκειται να παροπλιστούν σύμφωνα με τα προγράμματα ανάπτυξης δικτύου, σε δε επίπεδο διανομής πρέπει επίσης να αντιστοιχεί σε εγκεκριμένο παροπλισμό. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των χρηστών του δικτύου σε τέτοιες περιστάσεις· είναι δε σημαντικό οι αποφάσεις άρνησης πρόσβασης και αποσύνδεσης να υπόκεινται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια καθοριζόμενα από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (74) Τα υφιστάμενα κάθετα ολοκληρωμένα δίκτυα υδρογόνου **θα πρέπει [...] να είναι επιλέξιμα να ζητούν παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω δίκτυα δεν επεκτείνονται σημαντικά και για όσο διάστημα μια τέτοια παρέκκλιση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό ή στις υποδομές υδρογόνου ή στην ανάπτυξη της αγοράς.**

- (75) Οι τοπικοί συνεργατικοί σχηματισμοί υδρογόνου θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό δομικό στοιχείο της ευρωπαϊκής οικονομίας υδρογόνου. Για τους εν λόγω συνεργατικούς σχηματισμούς θα μπορούσαν να ισχύουν απλουστευμένες ρυθμιστικές απαιτήσεις κατά τη φάση ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου [...], **ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας στα δίκτυα που προμηθεύουν τέτοιους συνεργατικούς σχηματισμούς. Οι αντίστοιχες απλουστευμένες ρυθμιστικές απαιτήσεις θα πρέπει να καλύπτουν επίσης την ανάγκη για ρυθμιστική ευελιξία όσον αφορά τις απευθείας συνδέσεις αγωγών μεταξύ παραγωγών υδρογόνου και μεμονωμένων πελατών, καθώς και τον εφοδιασμό βιομηχανικών πελατών υδρογόνου μέσω αναπροσαρμοσμένων ή νεωστί κατασκευασμένων τοπικών δικτύων διανομής.**
- (76) Οι γραμμές διασύνδεσης αγωγών με τρίτες χώρες μπορούν να χρησιμεύσουν ως μέσο μεταφοράς για εισαγωγές ή εξαγωγές υδρογόνου. **Η εφαρμοσιμότητα της παρούσας οδηγίας σε αγωγούς υδρογόνου προς και από τρίτες χώρες θα πρέπει να περιοριστεί στο έδαφος των κρατών μελών. Οι κανόνες λειτουργίας των [...] αγωγών διασύνδεσης υδρογόνου με τρίτες χώρες [...] θα πρέπει να κατοχυρώνονται σε [...] διεθνή συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και της συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή τρίτων χωρών. Διεθνής συμφωνία αυτού του είδους δεν θα πρέπει να θεωρείται αναγκαία όταν το κράτος μέλος που συνδέεται ή προτίθεται να συνδεθεί με τον αγωγό διασύνδεσης υδρογόνου διαπραγματεύεται και συνάπτει διακυβερνητική συμφωνία με την [...] ή τις οικείες τρίτες χώρες σύμφωνα με τη διαδικασία εξουσιοδότησης που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία, για τη διασφάλιση ενός συνεκτικού ρυθμιστικού πλαισίου και της συνεπούς εφαρμογής του για το σύνολο της υποδομής.**

- (77) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία των ευρωπαϊκών δικτύων υδρογόνου, οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς υδρογόνου σε στενή συνεργασία με άλλους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, καθώς και με άλλους διαχειριστές συστημάτων με τα οποία είναι συνδεδεμένα ή μπορούν να συνδεθούν τα δίκτυά τους, μεταξύ άλλων για τη διευκόλυνση της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος.
- (78) Ένας διαχειριστής, ή μικρός αριθμός [...] διαχειριστών, δικτύων υδρογόνου θα πρέπει να επιφορτιστεί από τη ρυθμιστική αρχή των κρατών μελών με την ανάπτυξη επαρκούς διασυνοριακής δυναμικότητας για τη μεταφορά[...] υδρογόνου, η οποία να καλύπτει κάθε οικονομικά εύλογη και τεχνικά εφικτή ζήτηση για την εν λόγω δυναμικότητα, ώστε να καταστεί δυνατή η ενοποίηση της αγοράς.
- (78α) Σύμφωνα με τη στρατηγική της Ένωσης για το υδρογόνο, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη μεταφορά και τη χρήση του υδρογόνου στην καθαρή του μορφή. Κατ' αυτή την έννοια, το μελλοντικό σύστημα υδρογόνου θα πρέπει να μεταφέρει, να αποθηκεύει και να χειρίζεται υδρογόνο υψηλής καθαρότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις ποιότητας των τελικών χρηστών υδρογόνου, σε αντίθεση με το υδρογόνο που αναμειγνύεται στο σύστημα φυσικού αερίου. Τα μελλοντικά εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας υδρογόνου για το σύστημα υδρογόνου θα καθορίσουν περαιτέρω τα κοινώς αποδεκτά επίπεδα καθαρότητας υδρογόνου. Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης θα πρέπει να ορίσουν εύρος αποδεκτών επιπέδων καθαρότητας υδρογόνου και άλλες συναφείς παραμέτρους ποιότητας υδρογόνου (π.χ. προσμείξεις) στο πλαίσιο διαδικασίας τεχνικής τυποποίησης.

- (79) Σε ορισμένες περιπτώσεις, ανάλογα, μεταξύ άλλων, με την τοπογραφία των δικτύων υδρογόνου και τον πληθυσμό των τελικών χρηστών που είναι συνδεδεμένοι με τα δίκτυα υδρογόνου, θα μπορούσε να καταστεί αναγκαία η διαχείριση της ποιότητας του υδρογόνου (π.χ. καθαρισμός) από τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου. Ως εκ τούτου, οι ρυθμιστικές αρχές μπορούν να αναθέσουν στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική διαχείριση της ποιότητας του υδρογόνου στα δίκτυά τους, στις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο για τη διαχείριση του συστήματος. Κατά την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου θα πρέπει να συμμορφώνονται με τα ισχύοντα πρότυπα για την ποιότητα του υδρογόνου.
- (80) Όταν οι διαχειριστές συστημάτων για το φυσικό αέριο ή οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου απορρίπτουν αιτήματα πρόσβασης ή σύνδεσης λόγω έλλειψης δυναμικότητας, οι εν λόγω αρνήσεις θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως και οι διαχειριστές θα πρέπει να υποχρεούνται να ενισχύουν το σύστημά τους προκειμένου να μπορούν να καλύπτουν τις ζητούμενες συνδέσεις ή η ζητούμενη πρόσβαση, όταν αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό.
- (81) Τα εμπόδια για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, τα οποία απορρέουν από τη μη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων της αγοράς στους αγωγούς μεταφοράς αερίου προς και από τρίτες χώρες, θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται στους αγωγούς μεταφοράς αερίου οι οποίοι συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζονται, εντός της Ένωσης, και στους αγωγούς μεταφοράς αερίου προς και από τρίτες χώρες. Αυτό θα πρέπει να διασφαλίσει τη συνοχή του νομικού πλαισίου εντός της Ένωσης, αποτρέποντας παράλληλα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ενέργειας στην Ένωση και τις αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια εφοδιασμού. Θα πρέπει να ενισχύσει, επίσης, τη διαφάνεια και θα να παράσχει ασφάλεια δικαίου στους συμμετέχοντες στην αγορά, ιδίως στους επενδυτές σε υποδομές αερίου και στους χρήστες του συστήματος, όσον αφορά τους εφαρμοστέους κανόνες.

- (82) Τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας¹² θα πρέπει να συνεργάζονται στενά σε όλα τα θέματα που αφορούν την ανάπτυξη ενοποιημένης αγοράς αερίων και την απανθρακοποίησή της και δεν θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα που θέτουν σε κίνδυνο την περαιτέρω ενοποίηση των αγορών αερίων ή την ασφάλεια του εφοδιασμού των κρατών μελών και των συμβαλλόμενων μερών. Η εν λόγω συνεργασία θα μπορούσε να περιλαμβάνει συνεργασία για τη δυναμικότητα αποθήκευσης και πρόσκληση εμπειρογνομόνων σε σχετικές περιφερειακές ομάδες κινδύνου όσον αφορά το αέριο.
- (83) Αγωγοί που συνδέουν έργο παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου τρίτης χώρας με εργοστάσιο επεξεργασίας ή με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης εντός κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρούνται ότι είναι δίκτυα αγωγών προς τα ανάντη. Αγωγοί που συνδέουν έργο παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου σε κράτος μέλος με εργοστάσιο επεξεργασίας ή με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης εντός τρίτης χώρας δεν θα πρέπει να θεωρούνται ότι είναι δίκτυα αγωγών προς τα ανάντη για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, καθώς τέτοιου είδους αγωγοί είναι απίθανο να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά ενέργειας.
- (84) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να συνάπτουν τεχνικές συμφωνίες με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή άλλες οντότητες σε τρίτες χώρες για θέματα που αφορούν την εκμετάλλευση και διασύνδεση συστημάτων μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο τέτοιων συμφωνιών είναι συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο.
- (85) Οι τεχνικές συμφωνίες μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ή άλλων οντοτήτων που αφορούν την εκμετάλλευση αγωγών μεταφοράς θα πρέπει να εξακολουθούν να ισχύουν, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής.

¹² EE L 198 της 20.7.2006, σ. 18.

- (86) Σε περίπτωση που έχουν συναφθεί τέτοιες τεχνικές συμφωνίες, η παρούσα οδηγία δεν απαιτεί τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας ή συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας όσον αφορά την εκμετάλλευση του εν λόγω αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου.
- (87) Η εφαρμοσιμότητα της παρούσας οδηγίας σε αγωγούς μεταφοράς αερίου προς και από τρίτες χώρες θα πρέπει να περιοριστεί στο έδαφος των κρατών μελών. Όσον αφορά τους υπεράκτιους αγωγούς μεταφοράς αερίου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στα χωρικά ύδατα του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο των κρατών μελών.
- (88) Υφιστάμενες συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας για την εκμετάλλευση των αγωγών μεταφοράς θα πρέπει να είναι δυνατό να παραμείνουν σε ισχύ, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
- (89) Όσον αφορά συμφωνίες ή μέρη συμφωνιών με τρίτες χώρες που ενδέχεται να επηρεάσουν κοινούς ενωσιακούς κανόνες, θα πρέπει να θεσπιστεί μια συνεκτική και διαφανής διαδικασία, η οποία θα επιτρέπει σε κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματός του, να τροποποιεί, να παρατείνει, να προσαρμόζει, να ανανεώνει και να συνάπτει συμφωνία με τρίτη χώρα για την εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς ή προς τα ανάντη δικτύου αγωγών μεταξύ του κράτους μέλους και τρίτης χώρας. Η διαδικασία δεν θα πρέπει να καθυστερήσει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, δεν θα πρέπει να θίγει την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και θα πρέπει να εφαρμόζεται σε υφιστάμενες και νέες συμφωνίες.

- (90) Εφόσον είναι προφανές ότι το αντικείμενο συμφωνίας εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει στην αρμοδιότητα κράτους μέλους, είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλίζεται στενή συνεργασία μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.
- (91) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έκδοση αποφάσεων με τις οποίες επιτρέπεται ή δεν επιτρέπεται σε κράτος μέλος να προβεί σε τροποποίηση, παράταση, προσαρμογή, ανανέωση ή σύναψη συμφωνίας με τρίτη χώρα. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (92) Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται εγγενώς με την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και την ενσωμάτωση των απομονωμένων αγορών φυσικού αερίου των κρατών μελών. Το αέριο μπορεί να φθάσει στους πολίτες της Ένωσης μόνο μέσω του δικτύου. Οι λειτουργικές ανοικτές αγορές αερίου και, συγκεκριμένα, τα δίκτυα και λοιπά πάγια στοιχεία που συνδέονται με την προμήθεια αερίου είναι ουσιώδη για τη δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και για την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Δεν θα πρέπει συνεπώς να επιτρέπεται σε πρόσωπα από τρίτες χώρες να ελέγχουν συστήματα μεταφοράς ή διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς παρά μόνον εφόσον συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφές περί πραγματικού διαχωρισμού που ισχύουν εντός της Ένωσης. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης, η Ένωση θεωρεί ότι ο κλάδος του συστήματος μεταφοράς αερίου είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Ένωση και, κατά συνέπεια, απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις σχετικά με τη διαφύλαξη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης και την αποφυγή οιασδήποτε απειλής κατά της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας εντός της Ένωσης και της ευημερίας των πολιτών της Ένωσης. Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης απαιτεί ειδικότερα να αξιολογείται η ανεξαρτησία της λειτουργίας του δικτύου, το επίπεδο της εξάρτησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης και των διαφόρων κρατών μελών από τρίτες χώρες, καθώς και η αντιμετώπιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, του εμπορίου και των επενδύσεων ενέργειας στην εκάστοτε συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Η ασφάλεια του εφοδιασμού θα πρέπει επομένως να αξιολογείται με γνώμονα τα πραγματικά στοιχεία κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και ειδικότερα από τις διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας. Όπου κρίνεται απαραίτητο, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει συστάσεις για τη διαπραγμάτευση των σχετικών συμφωνιών με τρίτες χώρες που να διαλαμβάνουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης ή να συμπεριλαμβάνει τα αναγκαία ζητήματα σε άλλες διαπραγματεύσεις με αυτές τις τρίτες χώρες.

- (93) Θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλισθούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στη μεταφορά. Τα εν λόγω τιμολόγια θα πρέπει να ισχύουν για όλους τους χρήστες σε αμερόληπτη βάση. Σε περίπτωση που οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, η αποθήκευση αγωγών (linpack) ή οι βοηθητικές υπηρεσίες λειτουργούν στο πλαίσιο επαρκώς ανταγωνιστικής αγοράς, η πρόσβαση θα μπορούσε να επιτρέπεται βάσει διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις.
- (94) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης, για να βελτιωθεί η πρόσβαση τρίτων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι τεχνικώς ή οικονομικώς αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό των πελατών. Επομένως, η διαχείριση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενδείκνυται να ασκείται από νομικά χωριστές οντότητες που διαθέτουν ουσιαστικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία για τη συντήρηση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Είναι επίσης αναγκαίο να αυξηθεί η διαφάνεια σχετικά με τη δυναμικότητα αποθήκευσης που προσφέρεται σε τρίτους, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν ένα σαφές πλαίσιο χωρίς διακρίσεις, το οποίο θα καθορίζει το κατάλληλο ρυθμιστικό καθεστώς που θα εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η υποχρέωση αυτή δεν θα πρέπει να απαιτήσει νέα απόφαση για τα καθεστώτα πρόσβασης αλλά να βελτιώσει τη διαφάνεια όσον αφορά το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση. Οι απαιτήσεις εμπιστευτικότητας για εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές όταν πρόκειται για πληροφορίες στρατηγικού χαρακτήρα ή όταν υπάρχει ένας μόνο χρήστης εγκατάστασης αποθήκευσης.

- (95) Η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο διανομής είναι καθοριστικής σημασίας για την πρόσβαση στους πελάτες λιανικής, στα επόμενα στάδια της αγοράς. Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, ενώ η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής είναι εν γένει σημαντικότερες απ' ό,τι σε επίπεδο διανομής. Για τη θέσπιση ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι δραστηριότητες των διαχειριστών των συστημάτων διανομής πρέπει, επομένως, να παρακολουθούνται ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς πελάτες.
- (96) Τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για τη στήριξη της ευρύτερης χρήσης **βιομεθανίου ή άλλων ειδών αερίων, τα οποία είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού, [...]** στους παραγωγούς των οποίων θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο σύστημα φυσικού αερίου, υπό τον όρο ότι η πρόσβαση αυτή είναι συμβατή με τους σχετικούς τεχνικούς κανόνες και τις προδιαγραφές ασφαλείας σε συνεχή βάση **και ότι η παρούσα οδηγία δεν ορίζει κάτι διαφορετικό.**

- (97) Οι παραγωγοί ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών είναι συχνά συνδεδεμένοι με το δίκτυο διανομής. Για να διευκολυνθεί η υιοθέτηση των εν λόγω αερίων και η ενσωμάτωσή τους στην αγορά, είναι σημαντικό να αποκτήσουν απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά χονδρικής και στα σχετικά εικονικά σημεία εμπορίας. Η συμμετοχή στην αγορά χονδρικής καθορίζεται από τον τρόπο με τον οποίο ορίζονται τα συστήματα εισόδου-εξόδου. Σε αρκετά κράτη μέλη, οι παραγωγοί που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο διανομής δεν ανήκουν στο σύστημα εισόδου-εξόδου. Ως εκ τούτου, η πρόσβαση των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην αγορά χονδρικής θα πρέπει να διευκολυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμό του συστήματος εισόδου-εξόδου που να επιτρέπει τη συμπερίληψη των συστημάτων διανομής και, εν τέλει, διασφαλίζοντας ότι όλες οι εγκαταστάσεις παραγωγής έχουν πρόσβαση στην αγορά, ασχέτως αν συνδέονται με το σύστημα διανομής ή μεταφοράς [...]. Επιπλέον, ο κανονισμός [αναδιατυπωμένος κανονισμός για το φυσικό αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021)[...] **804**] προβλέπει ότι οι διαχειριστές συστήματος διανομής και οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς πρέπει να συνεργάζονται για να καθίστανται δυνατές αντίστροφες ροές από το δίκτυο διανομής στο δίκτυο μεταφοράς ή εναλλακτικά μέσα για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην αγορά.
- (98) Προκειμένου να μην επιβληθεί δυσανάλογο οικονομικό και διοικητικό βάρος στις μικρούς διαχειριστές συστήματος διανομής, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις αυτές από τις απαιτήσεις νομικού διαχωρισμού.

- (99) Όταν χρησιμοποιείται κλειστό σύστημα διανομής για να εξασφαλίζεται η βέλτιστη αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένου ενεργειακού εφοδιασμού που απαιτεί ειδικά επιχειρησιακά πρότυπα, ή όταν διατηρείται ένα κλειστό σύστημα διανομής κυρίως για χρήση από τον ιδιοκτήτη του συστήματος, πρέπει να υπάρχει δυνατότητα να εξαιρεθεί ο διαχειριστής του συστήματος διανομής από υποχρεώσεις οι οποίες θα αποτελούσαν περιττή διοικητική επιβάρυνση λόγω της ιδιαίτερης φύσης της σχέσης μεταξύ του διαχειριστή του συστήματος διανομής και των χρηστών του συστήματος. Βιομηχανικές και εμπορικές εγκαταστάσεις ή κοινές εγκαταστάσεις υπηρεσιών όπως κτίρια σιδηροδρομικών σταθμών, αερολιμένες, νοσοκομεία, μεγάλοι χώροι κατασκήνωσης με ενσωματωμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις χημικής βιομηχανίας θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κλειστά συστήματα διανομής, λόγω του ειδικευμένου χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους.
- (100) Με την ενσωμάτωση αυξανόμενων όγκων ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο σύστημα φυσικού αερίου, η ποιότητα των αερίων που μεταφέρονται και καταναλώνονται στην Ευρώπη [...] θα αλλάξει. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος φυσικού αερίου, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση της ποιότητας του φυσικού αερίου στις εγκαταστάσεις τους. Όταν η έγχυση ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών πραγματοποιείται σε επίπεδο διανομής και όταν απαιτείται για τη διαχείριση των επιπτώσεών τους στην ποιότητα του αερίου, οι ρυθμιστικές αρχές μπορούν να αναθέτουν στους διαχειριστές συστημάτων διανομής να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση της ποιότητας του αερίου στις εγκαταστάσεις τους. Όταν αναλαμβάνουν καθήκοντα διαχείρισης της ποιότητας του αερίου, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής θα πρέπει να συμμορφώνονται με τα ισχύοντα πρότυπα ποιότητας του αερίου.

- (101) Οι ρυθμιστικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και να είναι πλήρως ανεξάρτητοι από οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό συμφέρον. Οι διατάξεις σχετικά με την αυτονομία εκτέλεσης του διατεθέντος προϋπολογισμού της ρυθμιστικής αρχής θα πρέπει να υλοποιούνται στο πλαίσιο που έχει οριστεί από την εθνική νομοθεσία περί προϋπολογισμών και τις κείμενες εθνικές διατάξεις. Συμβάλλοντας στην ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής από οποιοδήποτε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα μέσω ενός κατάλληλου συστήματος περιτροπής, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων πόρων ή το μέγεθος του συμβουλίου.
- (102) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, απαιτείται η εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης που δεν επιβάλλουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με την καθιέρωση των διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς φυσικού αερίου που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης. Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές εξισορρόπησης δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικατοπτρίζουν το κόστος. Συγχρόνως, θα πρέπει να παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης αερίου και για να μην τεθεί σε κίνδυνο το σύστημα.

- (103) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή του(των) διαχειριστή(ων) του συστήματος διανομής ή του διαχειριστή συστήματος Υγροποιούμενου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν οι εν λόγω διαχειριστές και οι χρήστες του δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.
- (104) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να προωθούν, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), που ιδρύθηκε με τον κανονισμό [...] **(ΕΕ) 2019/942** [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, μια ανοικτή, ανταγωνιστική, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά υδρογόνου με ανεμπόδιστες διασυνοριακές ροές. Οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά υδρογόνου.

¹⁴ **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22).** [...]

- (105) Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή υδρογόνου και να επιβάλλουν ή να προτείνουν στο αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή υδρογόνου που δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους. Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει επίσης να έχουν την εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ως προς τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και υδρογόνου. Τα προγράμματα απελευθέρωσης φυσικού αερίου είναι ένα από τα πιθανά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.
- (106) Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τις εξουσίες να συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση με το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν χωρίς να θίγονται ούτε οι εξουσίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των συγχωνεύσεων που έχουν ενωσιακή διάσταση, αλλά ούτε και οι κανόνες για την εσωτερική αγορά, όπως, λόγου χάρη, για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Ο ανεξάρτητος φορέας ενώπιον του οποίου δικαιούται να προσφύγει μέρος θιγόμενο από απόφαση της ρυθμιστικής αρχής θα μπορούσε να είναι δικαστική αρχή αρμόδια για τη διενέργεια δικαστικού ελέγχου.

- (107) Οποιαδήποτε εναρμόνιση των εξουσιών των ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξουσία παροχής κινήτρων στις [...] εταιρείες και την επιβολή σ' αυτές αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων ή την εξουσία προσφυγής σε δικαστήριο με αίτημα την επιβολή των κυρώσεων αυτών. Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την αρμοδιότητα να ζητούν σχετικές πληροφορίες από επιχειρήσεις, να προβαίνουν σε κατάλληλες και επαρκείς έρευνες και να επιλύουν διαφορές.
- (108) Οι ρυθμιστικές αρχές και ο ACER θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την αγορά υδρογόνου με σκοπό να διασφαλίζεται η διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένων πτυχών όπως η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς, η ποιότητα εξυπηρέτησης, το διασυνοριακό εμπόριο, οι επενδύσεις, οι τιμές καταναλωτή, η ρευστότητα της αγοράς.
- (109) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων στα δίκτυα αερίου. Για να βελτιστοποιηθεί ο σχεδιασμός για όλους τους φορείς ενέργειας και για να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των διαφορετικών εθνικών και πανευρωπαϊκών προσεγγίσεων όσον αφορά τον σχεδιασμό των δικτύων, θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις συνεκτικού σχεδιασμού. Ο σχεδιασμός των δικτύων θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις αυξημένες διασυνδέσεις μεταξύ φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και του υδρογόνου.

- (110) Κατά την κατάρτιση του προγράμματος ανάπτυξης δικτύου, είναι σημαντικό οι διαχειριστές υποδομών να λαμβάνουν υπόψη την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση¹⁵, ιδίως την αναμενόμενη κατανάλωση που χρησιμοποιείται για την εκπόνηση του κοινού σεναρίου.
- (111) Στη στρατηγική για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος τονίζεται η σημασία του συντονισμένου σχεδιασμού και της συντονισμένης λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος για την επίτευξη των στόχων της απανθρακοποίησης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καταρτιστεί πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου με βάση ένα κοινό σενάριο που θα εκπονηθεί σε διατομεακή βάση. Παράλληλα με τη διατήρηση χωριστών τομεακών προγραμμάτων, οι διαχειριστές υποδομών θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του συστήματος πέραν συγκεκριμένων φορέων ενέργειας.
- (112) Τα προγράμματα ανάπτυξης δικτύων αποτελούν σημαντικό στοιχείο για τον εντοπισμό ελλείψεων στις υποδομές και την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις υποδομές που είτε πρέπει να κατασκευαστούν είτε μπορούν να παροπλιστούν και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, όπως η μεταφορά υδρογόνου. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχωρισμού που έχει επιλεγεί για τους διαχειριστές δικτύου.
- (113) Από τις πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τις υποδομές που μπορούν να παροπλιστούν στο πλαίσιο του προγράμματος ανάπτυξης δικτύου μπορεί να προκύπτει ότι οι υποδομές πρέπει να παραμείνουν αχρησιμοποίητες, να αποξηλωθούν ή να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, όπως η μεταφορά υδρογόνου. Ο στόχος αυτής της αυξημένης διαφάνειας σχετικά με τις υποδομές λαμβάνει υπόψη ότι οι αναπροσαρμοσμένες υποδομές είναι συγκριτικά φθηνότερες από τις νεόδμητες και, ως εκ τούτου, αναμένεται να συμβάλουν σε μια οικονομικά αποδοτική μετάβαση.

¹⁵ Σύσταση της Επιτροπής, της 28.9.2021, για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη. Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού, C(2021) 7014 final

- (114) Στα κράτη μέλη όπου θα αναπτυχθεί δίκτυο υδρογόνου, οι εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη υποδομών υδρογόνου θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η κατασκευή ενός συστήματος υδρογόνου βασίζεται σε ρεαλιστικές και μελλοντοστραφείς προβλέψεις όσον αφορά τη ζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των δυνητικών αναγκών από τη σκοπιά του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Εάν τα κράτη μέλη αποφασίσουν να επιτρέψουν την επιβολή ειδικών τελών ως μέσο συγχρηματοδότησης νέων υποδομών υδρογόνου, η έκθεση θα πρέπει να υποστηρίζει την αξιολόγηση των εν λόγω τελών εκ μέρους της ρυθμιστικής αρχής. Η έκθεση θα πρέπει να υποβάλλεται στη ρυθμιστική αρχή σε τακτική βάση, η οποία αποφασίζεται από τη ρυθμιστική αρχή. Δεδομένου ότι η αγορά υδρογόνου βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, θα πρέπει, ωστόσο, να αποφευχθεί η δυσανάλογη και συνεχής υποχρέωση υποβολής εκθέσεων.
- (115) Οι πληροφορίες που περιέχονται στο πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου θα πρέπει να καθιστούν δυνατή την πρόβλεψη των επιπτώσεων στα τιμολόγια με βάση τον σχεδιασμό και τον παροπλισμό που επηρεάζουν τη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 51 της παρούσας οδηγίας.
- (116) Αντί να παρέχουν εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου σε επίπεδο επιμέρους κράτους μέλους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν να καταρτίσουν πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο, στο οποίο να συμπεριλαμβάνονται περισσότερα από ένα κράτη μέλη και σύμφωνα με την εθελοντική ενοποίηση των περιφερειακών αγορών αερίου.
- (117) Σε αντίθεση με την ηλεκτρική ενέργεια, ο ρόλος του φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί, γεγονός που επηρεάζει και τη ζήτηση για επενδύσεις σε υποδομές. Επομένως, το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου πρέπει να εξισορροπεί τα προβλήματα ανταγωνισμού και να αποφεύγει τα μη αξιοποιήσιμα πάγια στοιχεία. Κατά συνέπεια, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς με διαχωρισμό ιδιοκτησίας δεν θα πρέπει να καλύπτονται από το άρθρο 51 παράγραφος 7.

(118) Οι επενδύσεις σε κύριες νέες υποδομές θα πρέπει να προωθηθούν δυναμικά, με παράλληλη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου. [...] [...]. **Θα** πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να χορηγούνται προσωρινά στις επιχειρήσεις με συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής μερικές ή πλήρεις παρεκκλίσεις από τους κανόνες διαχωρισμού για τα σχετικά έργα. Αυτό πρέπει να εφαρμόζεται ιδίως, για λόγους ασφαλείας του εφοδιασμού, σε νέους αγωγούς εντός της Ένωσης που μεταφέρουν αέριο από τρίτες χώρες στην Ένωση. Οι εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/55/EK και της τροποποιημένης οδηγίας 2009/73/EK θα πρέπει να εξακολουθούν να ισχύουν έως την προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης, όπως έχει αποφασιστεί στο πλαίσιο της απόφασης για τη χορηγούμενη εξαίρεση ή παρέκκλιση.

- (119) Είναι αναγκαίο να σημειωθεί πρόοδος προς τη δημιουργία διασυνδεδεμένων αγορών υδρογόνου στην Ένωση και, ως εκ τούτου, να διευκολυνθούν οι επενδύσεις σε διασυνοριακές υποδομές υδρογόνου. **Μετά τον Δεκέμβριο του 2030, όταν [...] το καθεστώς ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων, εφαρμοστεί συνολικά σε όλα τα κράτη μέλη και** ελλείψει διασυνοριακών [...] τιμολογίων μεταφοράς, [...] θα πρέπει να παρέχονται οικονομικά κίνητρα στους συμμετέχοντες στην αγορά για την ανάπτυξη διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης μέσω συστήματος οικονομικής αντιστάθμισης.
- (120) Η εμπιστοσύνη στην αγορά, η ρευστότητα στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά θα πρέπει να αυξηθούν και, προς τούτο, πρέπει να αναβαθμιστεί η ρυθμιστική εποπτεία επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια αερίου. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να μην θίγουν την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, και να συμβιβάζονται με αυτήν. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας και οι ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών πρέπει να συνεργάζονται, ούτως ώστε να δίνεται και στις δύο η δυνατότητα να έχουν συνολική άποψη των εμπλεκόμενων αγορών. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ορίζουν την οικονομική ευρωστία των επιχειρήσεων προμήθειας φυσικού αερίου ως κριτήριο για τη χορήγηση άδειας για την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου. Το κριτήριο αυτό θα πρέπει να είναι απόλυτα διαφανές και αμερόληπτο.**

- (121) Το φυσικό αέριο εισάγεται στην Ένωση κυρίως, και ολοένα περισσότερο, από τρίτες χώρες. Το ενωσιακό δίκαιο θα πρέπει να συνεκτιμά τα χαρακτηριστικά του φυσικού αερίου, όπως ορισμένες διαρθρωτικές δυσκαμψίες που απορρέουν από τη συγκέντρωση των προμηθευτών, τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις ή την έλλειψη κατάντη ρευστότητας. Συνεπώς, απαιτείται περισσότερη διαφάνεια, μεταξύ άλλων στη διαμόρφωση των τιμών.
- (122) Προτού εγκριθούν από την Επιτροπή οι κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό περαιτέρω απαιτήσεων τήρησης αρχείων, [...] ο ACER και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών, που θεσπίστηκε με την απόφαση 2009/77/EK¹⁶ της Επιτροπής, θα πρέπει να συνεργαστούν για να εξετάσουν το περιεχόμενο των κατευθυντηρίων γραμμών και να γνωμοδοτήσουν στην Επιτροπή. [...] Ο ACER και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να διερευνήσουν περαιτέρω και να γνωμοδοτήσουν επί του κατά πόσον οι συναλλαγές που αφορούν συμβάσεις προμήθειας αερίου και παραγωγών αερίου πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαφάνειας πριν και/ή μετά τη συναλλαγή και, εφόσον ναι, ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εν λόγω απαιτήσεων.
- (123) Τα κράτη μέλη ή, όταν ένα κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, η ρυθμιστική αρχή, θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συμβάσεων προμήθειας με δυνατότητα διακοπής.

¹⁶ EE L 25 της 29.1.2009, σ. 18.

- (124) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε, λαμβάνοντας υπόψη τις απαραίτητες απαιτήσεις ποιότητας, να παρέχεται στο [...] **βιομεθάνιο** ή σε άλλα είδη αερίων πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο σύστημα φυσικού αερίου, εφόσον η πρόσβαση αυτή τηρεί συνεχώς τους συναφείς τεχνικούς κανόνες και προδιαγραφές ασφαλείας. Οι εν λόγω κανόνες και προδιαγραφές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι τεχνικώς δυνατή η ασφαλής διοχέτευση των αερίων αυτών στο σύστημα φυσικού αερίου καθώς και η μεταφορά τους μέσω αυτού και θα πρέπει επίσης να αφορούν και τα χημικά τους χαρακτηριστικά.
- (125) Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις αποτελούν σημαντικό σκέλος της προμήθειας φυσικού αερίου των κρατών μελών. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να αποτελούν εμπόδιο στην είσοδο ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, και για τον λόγο αυτόν η διάρκεια των συμβάσεων για την προμήθεια ορυκτού αερίου δεν θα μπορεί να εκτείνεται μετά το 2049. Οι εν λόγω συμβάσεις ευθυγραμμίζονται πάντοτε με τους στόχους της παρούσας οδηγίας και συνάδουν με τη ΣΛΕΕ, καθώς και με τους κανόνες του ανταγωνισμού. Είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις κατά τον προγραμματισμό της δυναμικότητας προμήθειας και μεταφοράς των επιχειρήσεων.
- (126) Προκειμένου να διασφαλισθεί η διατήρηση των υψηλών επιπέδων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στην Ένωση, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει τακτικά έκθεση η οποία να αναλύει τα μέτρα που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας, συγκρίνοντας την αποτελεσματικότητά τους, με απώτερο σκοπό την παροχή συστάσεων για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο προς επίτευξη υπηρεσιών κοινής ωφελείας υψηλών προδιαγραφών.

- (127) Η τήρηση των απαιτήσεων περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, η δε παρούσα οδηγία θα πρέπει προπάντων να καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας να μπορούν να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου.
- (128) Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ενδέχεται να περιλαμβάνουν, ιδίως, την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, με χρήση, όπου είναι σκόπιμο, όλων των υφιστάμενων εθνικών και ενωσιακών μέσων. Τα μέσα αυτά δύνανται να συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς ευθύνης ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επενδύσεις.

- (129) Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσπιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ [...], η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ [...], υποχρεωτική.
- (130) Οι τιμές αγοράς θα πρέπει να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη του δικτύου.
- (130α) Ορισμένα κράτη μέλη, λόγω των ιστορικών χαρακτηριστικών και των επιπέδων ωριμότητας που χαρακτηρίζουν τις αγορές τους για το φυσικό αέριο, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν από συγκεκριμένους κανόνες που θεσπίζει η παρούσα οδηγία ώστε να αποφεύγεται αδικαιολόγητη «τιμωρία» τους και να ευνοείται η αποτελεσματική ανάπτυξη των αγορών φυσικού αερίου στις χώρες αυτές. Αυτό ισχύει συγκεκριμένα για το Λουξεμβούργο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της αγοράς του, και για όλα τα κράτη μέλη που δεν είναι ακόμη συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο σύστημα οιοδήποτε άλλου κράτους μέλους [...] ή δεν έχουν λάβει ακόμη την πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης τους μακροπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, οι παρεκκλίσεις για τα κράτη μέλη που δεν είναι ακόμη συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο σύστημα οιοδήποτε άλλου κράτους μέλους [...] ή που δεν έχουν λάβει ακόμη την πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης τους μακροπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου θα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα, έως ότου τα εν λόγω κράτη μέλη να είναι σε θέση να πληρούν υψηλότερα πρότυπα όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς και τη διασυνδεσιμότητα με το ολοκληρωμένο σύστημα φυσικού αερίου στην ΕΕ. Όταν εφαρμόζεται τέτοια παρέκκλιση, θα πρέπει επίσης να καλύπτει τυχόν διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι οποίες είναι συμπληρωματικές ή προαπαιτούν την εφαρμογή οιασδήποτε από τις διατάξεις από τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση.**
- (131) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδίδουν μέγιστη σημασία στην προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ευχερούς πρόσβασης για διάφορους προμηθευτές προκειμένου οι καταναλωτές να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει μια ελευθερωμένη εσωτερική αγορά αερίων.

- (132) Για να υποστηριχθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με παράλληλη διατήρηση πνεύματος αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως σε περίπτωση κρίσης ενεργειακού εφοδιασμού, είναι σημαντικό να προβλεφθεί ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτή η συνεργασία σε πνεύμα αλληλεγγύης μπορεί να χρησιμοποιήσει, εφόσον το αποφασίσουν τα κράτη μέλη, πρώτα και καταρχήν μηχανισμούς βασισμένους στην αγορά. Μια τέτοια περιφερειακή και διμερής συνεργασία δεν θα πρέπει να επιβάλλει δυσανάλογο φόρτο στους συμμετέχοντες στην αγορά ή να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ τους.
- (133) Για να δημιουργηθεί εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους και τη συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων σε ενωσιακό και περιφερειακό επίπεδο, ενσωματώνοντας επίσης τα απομονωμένα συστήματα φυσικού αερίου που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Ένωση.
- (134) Η εθελοντική ενοποίηση των περιφερειακών αγορών, ιδίως οι συγχωνεύσεις αγορών, μπορεί να αποφέρει διάφορα οφέλη, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των αγορών. Η ενοποίηση της αγοράς μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία για τη βέλτιστη χρήση των υποδομών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζει αρνητικά τις γειτονικές αγορές, για παράδειγμα με την αύξηση των διασυνοριακών τιμολογίων. Αποτελεί, επίσης, ευκαιρία να αυξηθεί ο ανταγωνισμός, η ρευστότητα και το εμπόριο προς όφελος των τελικών καταναλωτών της περιοχής, προσελκύοντας προμηθευτές που διαφορετικά δεν θα ενδιαφέρονταν λόγω του μικρού μεγέθους της αγοράς. Η ενοποίηση της αγοράς επιτρέπει επίσης τη δημιουργία μεγαλύτερων ζωνών οι οποίες έχουν πρόσβαση σε περισσότερες πηγές εφοδιασμού. Η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να έχει αντίκτυπο στις τιμές της αγοράς χονδρικής, χάρη στη βελτίωση του ανταγωνισμού μεταξύ των πηγών, αλλά μπορεί επίσης να βελτιώσει την ασφάλεια του εφοδιασμού εάν δεν υπάρχει εναπομένουσα εσωτερική συμφόρηση στη νέα συγχωνευθείσα ζώνη. Η ενοποίηση της αγοράς θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την περαιτέρω στήριξη του μετασχηματισμού της αγοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Τα κράτη μέλη, οι ρυθμιστικές αρχές και οι **διαχειριστές συστημάτων** μεταφοράς θα πρέπει να συνεργάζονται για να διευκολύνουν την περιφερειακή ενοποίηση.

- (135) Ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη μιας πραγματικά ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου, μέσω ενός συνδεδεμένου δικτύου σε ολόκληρη την Ένωση και, ως εκ τούτου, τα ρυθμιστικά θέματα που αφορούν τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και τις περιφερειακές αγορές θα πρέπει να είναι ένα από τα βασικά καθήκοντα, σε στενή συνεργασία των ρυθμιστικών αρχών με τον ACER, όπου απαιτείται.
- (136) Προκειμένου να εξασφαλισθούν κοινοί κανόνες για μια πραγματικά εσωτερική αγορά, ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι ο ευρείας κλίμακας εφοδιασμός με φυσικό αέριο. Προς τον σκοπό αυτό, μη στρεβλωμένες τιμές αγοράς θα αποτελούσαν κίνητρο για διασυνοριακό εμπόριο, οδηγώντας παράλληλα σε σύγκλιση των τιμών.
- (137) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες στην αγορά ώστε να επιτρέπουν στην Επιτροπή να ασκεί τα καθήκοντα παρατήρησης και παρακολούθησης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης εξέλιξής της, όπου περιλαμβάνονται πτυχές όπως η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς και διανομής, η ποιότητα εξυπηρέτησης, οι διασυνοριακές συναλλαγές, η διαχείριση της συμφόρησης, οι επενδύσεις, οι τιμές χονδρικής και λιανικής κατανάλωσης, η ρευστότητα της αγοράς, και οι βελτιώσεις ως προς το περιβάλλον και την απόδοση. Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αναφέρουν στις αρχές ανταγωνισμού και στην Επιτροπή εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία οι τιμές παρακωλύουν τον ανταγωνισμό και την ορθή λειτουργία της αγοράς.

- (138) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η δημιουργία πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και υδρογόνου, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη [...] αλλά, αντιθέτως, λόγω της κλίμακας ή των επιπτώσεων της εν λόγω δράσης, είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (139) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές ή κώδικες δικτύου για να επιτευχθεί ο αναγκαίος βαθμός εναρμόνισης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ή οι κώδικες δικτύου που συνιστούν δεσμευτικούς κανόνες που θεσπίζονται ως **εκτελεστικοί** [...] κανονισμοί της Επιτροπής, αποτελούν, και σε σχέση με ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, χρήσιμο εργαλείο που είναι δυνατόν να προσαρμοστεί γρήγορα όταν είναι αναγκαίο.
- (140) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί ο ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).

- (141) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη, ιδίως μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση Επιτροπή κατά Βελγίου (υπόθεση C-543/17).
- (142) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις αρχές αυτές, ιδίως σύμφωνα με το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 του Χάρτη. Είναι σημαντικό κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της παρούσας οδηγίας να συμμορφώνεται προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸.

¹⁸ EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

- (143) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης που απαιτείται για να επιτευχθεί ο στόχος της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά μη ουσιώδη στοιχεία ορισμένων ειδικών τομέων που είναι θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹⁹. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (144) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ομοιόμορφες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για να καθορίσει τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας, καθώς και αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες πρόσβασης σε δεδομένα. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (145) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν τροποποιήσεις ουσίας της προϋπάρχουσας οδηγίας. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται απορρέει από την προϋπάρχουσα οδηγία.

¹⁹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (146) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη μέσω του μέσου τεχνικής υποστήριξης, το οποίο **θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰** και το οποίο παρέχει εξατομικευμένη τεχνική εμπειρογνώσια για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προωθούν μια ανταγωνιστική εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και υδρογόνου, καθιστούν δυνατή την ενσωμάτωση ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και αυξάνουν τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής. Στην τεχνική υποστήριξη, για παράδειγμα, περιλαμβάνεται η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, η εναρμόνιση των νομοθετικών πλαισίων και η ανταλλαγή των σχετικών βέλτιστων πρακτικών.
- (147) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και την ημερομηνία εφαρμογής των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος Β,

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (**ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ.1**).

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση αερίων κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο (...) 3 με τη χρήση του συστήματος φυσικού αερίου που ορίζεται στο σημείο [...] 4 του εν λόγω άρθρου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του εν λόγω τομέα, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση αερίων με τη χρήση του συστήματος φυσικού αερίου και για την εκμετάλλευση των συστημάτων.
2. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για τη μεταφορά, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου και τη μετάβαση του συστήματος φυσικού αερίου σε ένα σύστημα που βασίζεται σε ανανεώσιμα αέρια και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

3. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες για τη μεταφορά, την προμήθεια και την αποθήκευση υδρογόνου με τη χρήση του συστήματος υδρογόνου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα αυτού, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για τα δίκτυα, την προμήθεια και την αποθήκευση υδρογόνου και για την εκμετάλλευση των συστημάτων.
4. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για τη σταδιακή δημιουργία ενωσιακού διασυνδεδεμένου συστήματος υδρογόνου, το οποίο συμβάλλει στη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, **μεταξύ άλλων σε [...]** τομείς που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν και, ως εκ τούτου, στηρίζει την [...] απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «φυσικό αέριο»: όλα τα αέρια που αποτελούνται πρωτίστως από μεθάνιο, όπως, μεταξύ άλλων, [...] το βιομεθάνιο, ή άλλα είδη αερίου, τα οποία είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού,
- 2) «ανανεώσιμο αέριο»: βιοαέριο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 28 της οδηγίας **(EE)** 2018/2001, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου, και ανανεώσιμα αέρια καύσιμα που αποτελούν μέρος καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης (στο εξής: RFNBO) όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 36 της εν λόγω οδηγίας,
- 3) «αέρια»: το φυσικό αέριο και το υδρογόνο,
- 4) «σύστημα φυσικού αερίου»: σύστημα υποδομών το οποίο συμπεριλαμβάνει αγωγούς, τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφέρει αέρια, τα οποία αποτελούνται πρωτίστως από μεθάνιο και στα οποία περιλαμβάνονται [...] το βιομεθάνιο, ή άλλα είδη αερίου, τα οποία είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα αγωγών φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού,

- 5) «σύστημα υδρογόνου»: σύστημα υποδομών το οποίο συμπεριλαμβάνει δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικούς σταθμούς υδρογόνου και περιέχει υδρογόνο υψηλής καθαρότητας **σύμφωνα με τα εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας υδρογόνου για [...] ένα τέτοιο** σύστημα,
- 6) «εγκατάσταση αποθήκευσης υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση υδρογόνου υψηλής καθαρότητας:
- α) συμπεριλαμβανομένου του τμήματος τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, αλλά εξαιρουμένων του τμήματος που χρησιμοποιείται για εργασίες παραγωγής [...] και των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων υδρογόνου,
 - β) συμπεριλαμβανομένων μεγάλων, ιδίως υπόγειων, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, αλλά εξαιρουμένων μικρότερων, εύκολα αναπαραγώγιμων [...] εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου,

- (6α) **«διαχειριστής εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου»:** το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου,
- 7) «αποθέματα υδρογόνου εντός αγωγών»: το υδρογόνο υψηλής καθαρότητας που είναι αποθηκευμένο με συμπίεση στα δίκτυα υδρογόνου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων υδρογόνου,
- 8) «τερματικός σταθμός υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την **εκφόρτωση και τη μετατροπή υγρού υδρογόνου [...] ή υγρής αμμωνίας [...] σε αέριο υδρογόνο προς έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου ή στο σύστημα φυσικού αερίου**, είτε για την υγροποίηση αερίου υδρογόνου **και τη φόρτωσή του**, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία μετατροπής και στη συνέχεια την έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου, αλλά εξαιρουμένων των τμημάτων του τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση,
- (8α) **«διαχειριστής τερματικού σταθμού υδρογόνου»:** φυσικό ή νομικό πρόσωπο που **εκτελεί τη λειτουργία εκφόρτωσης και μετατροπής υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο προς έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου ή στο σύστημα φυσικού αερίου είτε για την υγροποίηση και τη φόρτωση αερίου υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία τερματικού σταθμού υδρογόνου**,
- 9) «ποιότητα υδρογόνου»: καθαρότητα υδρογόνου και προσμείξεις σύμφωνα με τα εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας υδρογόνου για το σύστημα υδρογόνου,
- 10) «υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: υδρογόνο του οποίου το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές και το οποίο πληροί [...] **το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 70 % σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο EF(t) που ορίζεται στο παράρτημα V της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001**.

- 11) «αέριο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: το τμήμα των αέριων καυσίμων που περιέχονται σε καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και συνθετικά αέρια καύσιμα των οποίων το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα οποία πληρούν το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 70 % **σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο EF(t) που ορίζεται στο παράρτημα V της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001,**
- 12) «καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και συνθετικά αέρια και υγρά καύσιμα των οποίων το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα οποία πληρούν το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 70 % **σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο EF (t) που ορίζεται στο παράρτημα V της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001,**
- 13) «επιχείρηση υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση υδρογόνου, ή λειτουργία τερματικού σταθμού υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες,
- 14) «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, περιλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες,

- 15) «προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών»: κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου, ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωση,
- 16) «μεταφορά»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου που αποτελείται κυρίως από αγωγούς υψηλής πίεσης πλην δικτύου αγωγών προς τα ανάντη και πλην δικτύου στο οποίο το τμήμα των αγωγών υψηλής πίεσης χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο τοπικής διανομής φυσικού αερίου, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένου όμως του εφοδιασμού,
- 17) «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς φυσικού αερίου,
- 18) «διανομή»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω τοπικών ή περιφερειακών δικτύων αγωγών με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας,
- 19) «διαχειριστής συστήματος διανομής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της διανομής και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, εφόσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μία δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως δε και των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής φυσικού αερίου,

- 20) «δίκτυο υδρογόνου»: δίκτυο αγωγών που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας,
- 21) «μεταφορά υδρογόνου»: η μεταφορά υδρογόνου μέσω δικτύου υδρογόνου με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας, ανεξάρτητα από την πίεση, τη γεωγραφική κάλυψη ή την ομάδα συνδεδεμένων πελατών του δικτύου,
- 22) «διαχειριστής δικτύου υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του δικτύου υδρογόνου σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς υδρογόνου,
- 23) «προμήθεια»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου περιλαμβανομένου του ΥΦΑ, ή υδρογόνου περιλαμβανομένου του υγρού υδρογόνου **και φορέων υδρογόνου περιλαμβανομένης της αμμωνίας, της μεθανόλης ή υγρών οργανικών ενώσεων φορέων υδρογόνου**, σε πελάτες,
- 24) «επιχείρηση προμήθειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα προμήθειας,
- 25) «εγκατάσταση αποθήκευσης»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,

- 26) «διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης»: το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης φυσικού αερίου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης,
- 27) «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση,
- 28) «διαχειριστής συστήματος ΥΦΑ»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί την υγροποίηση του φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης ΥΦΑ,
- 29) «σύστημα»: τα δίκτυα μεταφοράς, τα δίκτυα διανομής, οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ ή οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που ανήκουν σε επιχείρηση φυσικού αερίου ή τα εκμεταλλεύεται τέτοια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων εντός αγωγών και των εγκαταστάσεων για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, καθώς και των εγκαταστάσεων συνδεδεμένων επιχειρήσεων που απαιτούνται για την παροχή πρόσβασης στη μεταφορά, τη διανομή και το ΥΦΑ,
- 30) «βοηθητικές υπηρεσίες»: όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση των δικτύων μεταφοράς ή/και δικτύων διανομής, των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, ή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στις οποίες περιλαμβάνεται η εξισορρόπηση φορτίου, η ανάμειξη, **ο διαχωρισμός** και η έγχυση αδρανών αερίων, όχι όμως και οι εγκαταστάσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- 31) «αποθέματα φυσικού αερίου εντός αγωγών (linpack)»: το φυσικό αέριο που είναι αποθηκευμένο με συμπίεση στα συστήματα μεταφοράς και διανομής αερίου, εξαιρουμένων, όμως, των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,

- 32) «διασυνδεδεμένο σύστημα»: σύστημα αποτελούμενο από αριθμό συστημάτων που συνδέονται μεταξύ τους,
- 33) «αγωγός διασύνδεσης»: ο αγωγός μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς αυτών των κρατών μελών, ή ο αγωγός μεταφοράς μεταξύ ενός κράτους μέλους και μίας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους,
- 34) «αγωγός διασύνδεσης υδρογόνου»: δίκτυο υδρογόνου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών **με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών δικτύων υδρογόνου αυτών των κρατών μελών**, ή **δίκτυο υδρογόνου** μεταξύ ενός κράτους μέλους και μίας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους,
- 35) «απευθείας γραμμή»: αγωγός φυσικού αερίου συμπληρωματικός του διασυνδεδεμένου συστήματος,
- 36) «ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου»: η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη,

- 37) «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου ή επιχείρηση φυσικού αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου, όπου το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, μεταφοράς υδρογόνου, εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού υδρογόνου, ΥΦΑ και αποθήκευσης φυσικού αερίου ή υδρογόνου και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή υδρογόνου,
- 38) «οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ασκεί μια τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή αποθήκευσης φυσικού αερίου, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα του φυσικού αερίου,
- 39) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 12 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ ή οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους,
- 40) «χρήστης συστήματος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί το σύστημα ή τροφοδοτείται από αυτό,
- 41) «πελάτης»: ο χονδρικός και ο τελικός πελάτης αερίων και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή υδρογόνου που αγοράζουν αέρια,

²¹ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

- 42) «οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει αέρια για δική του οικιακή κατανάλωση,
- 43) «μη οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει αέρια τα οποία δεν προορίζονται για οικιακή του χρήση,
- 44) «τελικός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει αέρια για δική του χρήση,
- 45) «πελάτης χονδρικής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής, το οποίο αγοράζει αέρια προκειμένου να τα μεταπωλήσει εντός ή εκτός του συστήματος στο οποίο είναι εγκατεστημένο,
- 46) «πολύ μικρή επιχείρηση»: η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερα από 10 άτομα και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR,
- 47) «μικρή επιχείρηση»: η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερα από 50 άτομα και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια EUR,

- 48) «ασφάλεια»: τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής φυσικού αερίου, όσο και η τεχνική ασφάλεια,
- 49) «σύμβαση προμήθειας αερίου»: σύμβαση προμήθειας αερίων, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου φυσικού αερίου,
- 50) «παράγωγο αερίου»: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται σε ένα από τα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων²², και το οποίο σχετίζεται με το αέριο,
- 51) «έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:
- α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·
- β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης,
- 52) «μακροπρόθεσμη σύμβαση»: σύμβαση προμήθειας διάρκειας άνω του ενός έτους, [...]

²² ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349.

- 53) «σύστημα εισόδου-εξόδου»: [...] μοντέλο πρόσβασης για [...] το φυσικό αέριο, στο οποίο οι χρήστες του συστήματος προβαίνουν σε κρατήσεις δικαιωμάτων δυναμικότητας ανεξάρτητα στα σημεία εισόδου και εξόδου. Το σύστημα εισόδου-εξόδου περιλαμβάνει το σύστημα μεταφοράς και μπορεί να περιλαμβάνει το σύστημα διανομής ή μέρη ενός συστήματος διανομής. [...].
- 54) «ζώνη εξισορρόπησης»: [...] [...] σύστημα στο οποίο εφαρμόζεται συγκεκριμένο καθεστώς εξισορρόπησης και το οποίο [...] περιλαμβάνει το σύστημα μεταφοράς· μπορεί δε να περιλαμβάνει [...] και συστήματα διανομής ή μέρη [...] συστημάτων διανομής,
- 55) «εικονικό σημείο εμπορίας»: μη φυσικό σημείο εμπορίας εντός συστήματος εισόδου-εξόδου όπου πραγματοποιούνται συναλλαγές αερίων μεταξύ πωλητή και αγοραστή χωρίς να απαιτείται η κράτηση δυναμικότητας [...],
- (55a) «χρήστης δικτύου»: ο πελάτης ή ο πιθανός πελάτης του διαχειριστή συστήματος και οι ίδιοι οι διαχειριστές συστημάτων, εφόσον αυτό απαιτείται προκειμένου να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τη μεταφορά φυσικού αερίου και υδρογόνου,

- 56) «σημείο εισόδου»: σημείο που υπόκειται σε διαδικασίες κράτησης από χρήστες του δικτύου [...] και παρέχει πρόσβαση σε σύστημα εισόδου-εξόδου,
- 57) «σημείο εξόδου»: σημείο που υπόκειται σε διαδικασίες κράτησης από χρήστες του δικτύου [...] και καθιστά εφικτή την έξοδο αερίων από το σύστημα εισόδου-εξόδου,
- 58) «σημείο διασύνδεσης»: το φυσικό ή εικονικό σημείο που συνδέει γειτονικά συστήματα εισόδου-εξόδου ή συνδέει σύστημα εισόδου-εξόδου με αγωγό διασύνδεσης, στο μέτρο που τα σημεία αυτά αποτελούν αντικείμενο διαδικασιών κράτησης από χρήστες του δικτύου,
- 59) «εικονικό σημείο διασύνδεσης»: δύο ή περισσότερα σημεία διασύνδεσης που συνδέουν τα ίδια δύο γειτονικά συστήματα εισόδου-εξόδου, ενοποιημένα για τους σκοπούς παροχής ενιαίας υπηρεσίας δυναμικότητας,
- 60) «συμμετέχων στην αγορά»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει, πωλεί ή παράγει αέρια ή το οποίο είναι διαχειριστής υπηρεσιών αποθήκευσης, μεταξύ άλλων μέσω της υποβολής εντολών διαπραγμάτευσης, σε μία ή περισσότερες αγορές αερίων, συμπεριλαμβανομένων των αγορών εξισορρόπησης,
- 61) «τέλος τερματισμού σύμβασης»: κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά σε περίπτωση τερματισμού σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών αερίου,

- 62) «τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή»: κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά ή διαχειριστές συστημάτων, άμεσα ή έμμεσα, σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτών ή συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των τελών τερματισμού σύμβασης,
- 63) «πληροφορίες τιμολόγησης»: οι πληροφορίες που παρέχονται στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, πέραν του αιτήματος πληρωμής,
- 64) «συμβατικός μετρητής»: αναλογικός ή ηλεκτρονικός μετρητής που δεν μπορεί να μεταδίδει και ταυτόχρονα να λαμβάνει δεδομένα,
- 65) «έξυπνο σύστημα μέτρησης»: ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο μπορεί να μετρά την ποσότητα αερίου που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση αερίου από το δίκτυο [...] [...] και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- 66) «διαλειτουργικότητα»: στο πλαίσιο της έξυπνης μέτρησης, η ικανότητα δύο ή περισσότερων δικτύων, συστημάτων, συσκευών, εφαρμογών ή εξαρτημάτων ενέργειας ή επικοινωνιών να διασυνδέονται και να συνεργάζονται, να ανταλλάσσουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες με στόχο την εκτέλεση απαιτούμενων λειτουργιών,

- 67) «πλέον πρόσφατα διαθέσιμος/-η/-ο»: στο πλαίσιο των δεδομένων έξυπνης μέτρησης, που παρέχεται εντός χρονικής περιόδου που αντιστοιχεί στη συντομότερη περίοδο εκκαθάρισης στην εθνική αγορά,
- 68) «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές»: στο πλαίσιο της προστασίας και ασφάλειας δεδομένων σε περιβάλλον έξυπνης μέτρησης, οι πλέον αποτελεσματικές, προηγμένες και κατάλληλες από πρακτική άποψη τεχνικές, οι οποίες συνιστούν καταρχήν τη βάση για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες προστασίας και ασφάλειας δεδομένων,
- 69) «ενεργειακή φτώχεια»: η ενεργειακή φτώχεια όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 49 της οδηγίας (ΕΕ) 2021/0203 COD του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

[...] [...] 70α) «ενεργειακή κοινότητα πολιτών»: νομική οντότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά του ανανεώσιμου αερίου.

71) «ενεργός πελάτης»: ο τελικός πελάτης φυσικού αερίου ή η ομάδα από κοινού δρώντων τελικών πελατών φυσικού αερίου, ο/η οποίος/-α καταναλώνει ή αποθηκεύει ανανεώσιμο αέριο που παράγεται στους χώρους του/της εντός καθορισμένων ορίων ή, όταν επιτρέπεται από τα κράτη μέλη, σε άλλους χώρους, ή πωλεί αυτοπαραγόμενο ανανεώσιμο αέριο με τη χρήση του συστήματος φυσικού αερίου ή συμμετέχει με ευελιξία ή συμμετέχει σε προγράμματα ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική του/της δραστηριότητα.

Κεφάλαιο II

Γενικοί κανόνες για την οργάνωση της αγοράς

Άρθρο 3

Αγορές αερίων ανταγωνιστικές, προσανατολισμένες στον καταναλωτή, ευέλικτες και αμερόληπτες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι πελάτες να μπορούν ελεύθερα να αγοράζουν αέρια από τον προμηθευτή της επιλογής τους και μεριμνούν ώστε όλοι οι πελάτες να μπορούν ελεύθερα να συνάπτουν ταυτόχρονα περισσότερες από μία συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου ή υδρογόνου, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εγκατασταθεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, αφενός, ότι το εθνικό τους δίκαιο δεν παρεμποδίζει αδικαιολόγητα το διασυνοριακό εμπόριο αερίων, τη λειτουργία και την εμφάνιση της εμπορίας αερίων σε υγρή μορφή, τη συμμετοχή των καταναλωτών, τις επενδύσεις ιδίως σε ανανεώσιμα αέρια και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ή την αποθήκευση ενέργειας μεταξύ κρατών μελών και, αφετέρου, ότι οι τιμές των αερίων αντικατοπτρίζουν την πραγματική ζήτηση και προσφορά.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μην υπάρχουν αδικαιολόγητοι φραγμοί εντός της εσωτερικής αγοράς αερίων όσον αφορά την είσοδο και την έξοδο από την αγορά, την εμπορία και τη λειτουργία.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις ενέργειας υπόκεινται σε κανόνες, τέλη και αντιμετώπιση που χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αναλογικότητα και αμεροληψία, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στις αγορές χονδρικής, την πρόσβαση σε δεδομένα, τις διαδικασίες αλλαγής προμηθευτή και τα συστήματα τιμολόγησης και, κατά περίπτωση, τη χορήγηση αδειών.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά από τρίτες χώρες οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της εσωτερικής αγοράς αερίων συμμορφώνονται με την εφαρμοστέα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, **μεταξύ άλλων στους τομείς του περιβάλλοντος και της ασφάλειας.**

Τιμές προμήθειας βασιζόμενες στην αγορά

1. Οι προμηθευτές μπορούν ελεύθερα να καθορίζουν την τιμή στην οποία προμηθεύουν αέριο στους πελάτες. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματικός ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την προστασία των ενεργειακά φτωχών και ευάλωτων οικιακών πελατών σύμφωνα με το άρθρο [...] 25 μέσω κοινωνικής πολιτικής ή με άλλα μέσα πλην των δημόσιων παρεμβάσεων για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας αερίων.
3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη δύνανται να πραγματοποιούν δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου σε ενεργειακά φτωχούς ή ευάλωτους οικιακούς πελάτες. Οι εν λόγω δημόσιες παρεμβάσεις υπόκεινται στους όρους των παραγράφων 4 και 5.
4. Οι δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου:
 - α) επιδιώκουν γενικό οικονομικό συμφέρον και δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω γενικού οικονομικού συμφέροντος·
 - β) είναι σαφώς καθορισμένες, διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες·
 - γ) εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των ενωσιακών επιχειρήσεων φυσικού αερίου στους πελάτες·
 - δ) είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και αναλογικές ως προς τους δικαιούχους·
 - ε) δεν επιφέρουν πρόσθετο κόστος στους συμμετέχοντες στην αγορά κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις.

5. Κάθε κράτος μέλος που πραγματοποιεί δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου συμμορφώνεται επίσης με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, ανεξάρτητα από το αν το εν λόγω κράτος μέλος έχει σημαντικό αριθμό νοικοκυριών σε ενεργειακή φτώχεια.
6. Για τους σκοπούς μεταβατικής περιόδου για την καθιέρωση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου μεταξύ προμηθευτών και για την επίτευξη πλήρως αποτελεσματικής λιανικής τιμολόγησης του φυσικού αερίου βασιζόμενης στην αγορά σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη δύνανται να πραγματοποιούν δημόσιες παρεμβάσεις για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου σε οικιακούς πελάτες [...] που δεν επωφελούνται από δημόσιες παρεμβάσεις δυνάμει της παραγράφου 3 **και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις**.
7. Οι δημόσιες παρεμβάσεις δυνάμει της παραγράφου 6 συμμορφώνονται με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και:
- α) συνοδεύονται από δέσμη μέτρων για την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και από μεθοδολογία για την αξιολόγηση της προόδου σε σχέση με τα εν λόγω μέτρα·
 - β) καθορίζονται με τη χρήση μεθοδολογίας που εξασφαλίζει την αμερόληπτη αντιμετώπιση των προμηθευτών·
 - γ) καθορίζονται σε τιμή πάνω από το κόστος, σε επίπεδο όπου μπορεί να υπάρξει πραγματικός ανταγωνισμός τιμών·
 - δ) είναι σχεδιασμένες κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου·
 - ε) διασφαλίζουν ότι όλοι οι δικαιούχοι σχετικών δημόσιων παρεμβάσεων έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν προσφορές της ανταγωνιστικής αγοράς και ότι ενημερώνονται άμεσα, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, σχετικά με τη διαθεσιμότητα προσφορών και δυνατοτήτων εξοικονόμησης στην ανταγωνιστική αγορά, και διασφαλίζουν επίσης ότι τους παρέχεται βοήθεια για τη μετάβασή τους σε προσφορά βασιζόμενη στην αγορά·

- στ) διασφαλίζουν, στην περίπτωση που το κράτος μέλος προχωρήσει στην εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης [...] σύμφωνα με [...] [...] το άρθρο [...] [...] 16, [...] ότι όλοι οι δικαιούχοι τέτοιων δημόσιων παρεμβάσεων [...] [...] ενημερώνονται άμεσα σχετικά με τη δυνατότητα να εγκαταστήσουν έξυπνα συστήματα μέτρησης και ότι λαμβάνουν τη αναγκαία βοήθεια·
- ζ) δεν οδηγούν σε άμεσες διεπιδοτήσεις μεταξύ των πελατών που προμηθεύονται αέριο σε τιμές ελεύθερης αγοράς και εκείνων που προμηθεύονται αέριο σε ρυθμιζόμενες τιμές προμήθειας.

8. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα που έχουν λάβει σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 εντός ενός μηνός από την έκδοσή τους και μπορούν να τα εφαρμόζουν αμέσως. Η κοινοποίηση συνοδεύεται από επεξήγηση των λόγων για τους οποίους άλλα μέσα δεν μπορούσαν να επιτύχουν επαρκώς τον επιδιωκόμενο στόχο, τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζονται οι απαιτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 4 και 7 και τις επιπτώσεις των κοινοποιηθέντων μέτρων στον ανταγωνισμό. Η κοινοποίηση περιγράφει το φάσμα των δικαιούχων, τη διάρκεια των μέτρων και τον αριθμό των οικιακών πελατών που επηρεάζονται από τα μέτρα και εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο καθορίστηκαν οι ρυθμιζόμενες τιμές.

9. Από τις 15 Μαρτίου 2025, και στη συνέχεια ανά διετία, στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των δημόσιων παρεμβάσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, και την αξιολόγηση της προόδου ως προς την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών και τη μετάβαση σε τιμές βασιζόμενες στην αγορά. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν ρυθμιζόμενες τιμές σύμφωνα με την παράγραφο 6 υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση με τους όρους της παραγράφου 7, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης των προμηθευτών που απαιτείται να εφαρμόζουν τις εν λόγω παρεμβάσεις, καθώς και σχετικά με τον αντίκτυπο των ρυθμιζόμενων τιμών στα οικονομικά των εν λόγω προμηθευτών.
10. Η Επιτροπή επανεξετάζει και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου με σκοπό την επίτευξη τιμών λιανικής πώλησης φυσικού αερίου βασιζόμενων στην αγορά, συνοδευόμενη ή ακολουθούμενη από νομοθετική πρόταση, εφόσον απαιτείται. Η έκθεση αυτή μπορεί να συνδυάζεται με την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Η προαναφερόμενη νομοθετική πρόταση μπορεί να περιλαμβάνει καταληκτική ημερομηνία για τις ρυθμιζόμενες τιμές.

Άρθρο 4α

Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ενέργεια κατά τη διάρκεια κρίσης στις τιμές του φυσικού αερίου

1. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και με εκτελεστική του απόφαση, μπορεί να κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κρίση στις τιμές του φυσικού αερίου εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 66α παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Στην απόφαση με την οποία κηρύσσεται περιφερειακή ή ενωσιακή κρίση στις τιμές του φυσικού αερίου προσδιορίζεται το διάστημα ισχύος της εν λόγω απόφασης, η οποία μπορεί να διαρκέσει έως ένα έτος.
2. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για την κήρυξη μιας τέτοιας κρίσης στις τιμές φυσικού αερίου, στην οποία περιλαμβάνει το προτεινόμενο διάστημα ισχύος της απόφασης, εφόσον κρίνει ότι πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση της Επιτροπής.
4. Σε περίπτωση που το Συμβούλιο κηρύξει κρίση σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν, για τη διάρκεια και υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 66α παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, να εφαρμόζουν στοχευμένες δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια φυσικού αερίου σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, νοικοκυριά και βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο.
5. Οι παρεμβάσεις στις τιμές σύμφωνα με την παράγραφο 2 για τους οικιακούς πελάτες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 6 μπορούν, κατ' εξαίρεση και προσωρινά, να καθορίζονται κάτω από το κόστος για τη διάρκεια και υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 66α παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
6. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, όποτε γίνεται αναφορά σε «ηλεκτρική ενέργεια» στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944, αυτή νοείται ως αναφορά σε «φυσικό αέριο».

Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς αερίων και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.
2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 106, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, και την ποιότητα παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής αποδοτικότητας, **καθώς και [...] την τιμή για [...] την προμήθεια φυσικού αερίου [...]**. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων υδρογόνου της Ένωσης στους εθνικούς καταναλωτές.

3. Οι υποχρεώσεις υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που σχετίζονται με την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο [...] συμμορφώνονται [...] με τους κανόνες για τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 και συνάδουν με τα αποτελέσματα των εθνικών εκτιμήσεων επικινδυνότητας που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3, όπως περιγράφονται λεπτομερώς στα σχέδια προληπτικής δράσης που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ) και ια) του ίδιου κανονισμού. **Οι υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που υπερβαίνουν τα αναγκαία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 συμμορφώνονται με τα κριτήρια που θεσπίζει το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.**
4. Όταν παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση ή άλλες μορφές αντιστάθμισης από κράτος μέλος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.
5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία. Στη συνέχεια τα κράτη μέλη γνωστοποιούν ανά διετία στην Επιτροπή οποιεσδήποτε αλλαγές έχουν επέλθει στα εν λόγω μέτρα, αναφέροντας εάν επιβάλλεται ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία.

Προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας και ενοποίησης

1. Τα κράτη μέλη καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους για την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους σε ένα και περισσότερα περιφερειακά επίπεδα, προς τη δημιουργία περιφερειακών αγορών, κατόπιν σχετικής απόφασης κρατών μελών και ρυθμιστικών αρχών, καθώς και προς μια πλήρως απελευθερωμένη εσωτερική αγορά. Ειδικότερα, οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη προωθούν και διευκολύνουν τη συνεργασία των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου και των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακά ζητήματα, με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς αερίων, ενισχύουν τη συνεκτικότητα του νομικού, ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και διευκολύνουν την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που δημιουργούν νησίδες φυσικού αερίου, που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Ένωση. Οι γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει μια τέτοια περιφερειακή συνεργασία περιλαμβάνουν τη συνεργασία στις γεωγραφικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 3 του **αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021) 804 [...]**. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει και άλλες γεωγραφικές περιοχές. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κανόνες σε επίπεδο Ένωσης είναι χρήσιμοι για την περιφερειακή ενοποίηση των αγορών αερίων, παρέχει κατάλληλη, **μη δεσμευτική**, καθοδήγηση λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτών των αγορών και τον αντίκτυπο στις γειτονικές αγορές.

2. Ο Οργανισμός για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER) συνεργάζεται με ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς **και διαχειριστές δικτύων υδρογόνου** ώστε να εξασφαλίσει τη συμβατότητα των κανονιστικών πλαισίων μεταξύ και εντός περιφερειών με στόχο να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική εσωτερική αγορά αερίων. Όταν ο ACER κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για την εν λόγω συνεργασία, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.
3. Αν διαχειριστές καθέτως ολοκληρωμένου συστήματος μεταφοράς συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί για την εφαρμογή της συνεργασίας, η κοινή επιχείρηση καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική και αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής μεροληπτικής και αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα υπόκειται στην έγκριση του ACER. Η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται σε ανεξάρτητη παρακολούθηση από τους υπευθύνους συμμόρφωσης των κάθετα ολοκληρωμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης αδειών

1. Οσάκις απαιτείται άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση) για την κατασκευή ή την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, εγκαταστάσεων παραγωγής υδρογόνου και υποδομών συστήματος υδρογόνου, τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή την οποία ορίζουν χορηγούν άδειες κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης τέτοιων εγκαταστάσεων, υποδομών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών στο έδαφός τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως **10**. Τα κράτη μέλη ή η υπ' αυτών οριζόμενη αρμόδια αρχή δύνανται επίσης να χορηγούν άδειες στην ίδια βάση για την προμήθεια αερίων, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.
2. Όταν εφαρμόζουν σύστημα χορήγησης αδειών, τα κράτη μέλη καθορίζουν αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληροί η επιχείρηση που ζητά άδεια προμήθειας αερίων ή κατασκευής και/ή εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, εγκαταστάσεων παραγωγής υδρογόνου ή υποδομών συστήματος υδρογόνου. Τα αμερόληπτα κριτήρια και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών δημοσιοποιούνται. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες χορήγησης αδειών για τις προαναφερόμενες εγκαταστάσεις, υποδομές αγωγούς και συναφή εξοπλισμό, λαμβάνουν υπόψη τη σημασία του έργου για την εσωτερική αγορά αερίων, όπου αρμόζει.

- 2α. Για τους προμηθευτές φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη μπορούν να αξιολογούν την οικονομική ευρωστία και τις τεχνικές ικανότητες των αιτούντων ως κριτήριο για τη χορήγηση άδειας. Το κριτήριο αυτό θα πρέπει να είναι απόλυτα διαφανές και αμερόληπτο.**
3. Οι διαδικασίες χορήγησης αδειών για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν υπερβαίνουν τα δύο έτη, συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών διαδικασιών των αρμόδιων αρχών. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, δεόντως αιτιολογημένες, αυτή η διετής περίοδος μπορεί να παραταθεί κατά ένα έτος.
4. Τα κράτη μέλη αξιολογούν ποια **εθνικά** μέτρα νομοθετικού και μη νομοθετικού χαρακτήρα είναι απαραίτητα για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών χορήγησης αδειών, συμπεριλαμβανομένων τυχόν διαδικαστικών μέτρων που αφορούν τις διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα, όπως αναφέρονται και σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 3 και στα άρθρα 7 έως 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, καθώς και στο πλαίσιο των οικείων ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
5. Οι προθεσμίες της παραγράφου 3 ισχύουν, με την επιφύλαξη υποχρεώσεων που απορρέουν από το ισχύον περιβαλλοντικό δίκαιο της Ένωσης, δικαστικών προσφυγών, ένδικων μέσων και άλλων διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών προσφυγής και εξωδικαστικών προσφυγών και βοηθημάτων, και μπορούν να παραταθούν για τη διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών.

6. Τα κράτη μέλη δημιουργούν ή ορίζουν ένα ή περισσότερα σημεία επαφής. Αυτά τα σημεία επαφής, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος και δωρεάν, παρέχουν καθοδήγηση και διευκολύνουν το σύνολο της διαδικασίας χορήγησης αδειών για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έως την έκδοση απόφασης από τις αρμόδιες αρχές μετά το πέρας της διαδικασίας. Σε ολόκληρη τη διαδικασία ο αιτών επικοινωνεί μόνο με ένα σημείο επαφής.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι άδειες βάσει του εθνικού δικαίου για την κατασκευή και την εκμετάλλευση [...] υποδομών συστήματος φυσικού αερίου [...] ισχύουν επίσης για [...] τις υποδομές συστήματος υδρογόνου. [...]. Αυτό δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ανακαλούν τις άδειες αυτές, εάν οι υποδομές υδρογόνου δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες τεχνικής ασφάλειας για τις υποδομές συστημάτων υδρογόνου που ορίζονται στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
- [...] 8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα υφιστάμενα [...] δικαιώματα χρήσης γης για την κατασκευή και την εκμετάλλευση αγωγών φυσικού αερίου και άλλων πάγιων στοιχείων του δικτύου εφαρμόζονται επίσης [...] στους αγωγούς και στα λοιπά πάγια στοιχεία του δικτύου για τη μεταφορά υδρογόνου.

- 8α. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας υποδομής εντός της ίδιας επιχείρησης για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 63, οι άδειες που αφορούν τη συγκεκριμένη υποδομή μεταβιβάζονται επίσης στον νέο ιδιοκτήτη.**
9. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των λόγων απόρριψης μιας αίτησης για χορήγηση άδειας, καθώς και τη γνωστοποίησή τους στον αιτούντα. Οι λόγοι απόρριψης διαβιβάζονται στην Επιτροπή προς ενημέρωσή της. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασία που παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόρριψης της αίτησης.
10. Για την ανάπτυξη νεοεφοδιαζόμενων περιοχών και για την εν γένει αποτελεσματική λειτουργία, με την επιφύλαξη του άρθρου 30, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται τη χορήγηση και άλλης άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση συστημάτων αγωγών διανομής φυσικού αερίου σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή εφόσον έχουν ήδη κατασκευασθεί εκεί τέτοια συστήματα αγωγών ή προβλέπεται να χορηγηθεί άδεια για την κατασκευή τους και εφόσον η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη δυναμικότητα δεν έχει κορεσθεί.

Πιστοποίηση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών

1. **Για τους σκοπούς της πιστοποίησης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να καταδεικνύουν ότι πληρούνται οι όροι για τα ανανεώσιμα αέρια [...] που ορίζονται στο άρθρο [...] 25 παράγραφος 2 και στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Η συμμόρφωση με αυτά τα [...] κριτήρια αειφορίας και μείωσης των αερίων θερμοκηπίου αποδεικνύεται σύμφωνα με το άρθρο 30 της οδηγίας [...].**
2. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών είναι τουλάχιστον 70 % σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 2 σημεία 10 και 12 [...], τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να αποδεικνύουν την τήρηση του εν λόγω ελάχιστου ορίου και των απαιτήσεων που καθορίζονται στη μεθοδολογία της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι οικονομικοί φορείς να υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες όσον αφορά την τήρηση τόσο του ελάχιστου ορίου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 70 % που προβλέπεται στην παράγραφο 2 όσο και της μεθοδολογίας μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της παραγράφου 5, και ώστε οι οικονομικοί φορείς να θέτουν στη διάθεση του αντίστοιχου κράτους μέλους, κατόπιν αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση των πληροφοριών. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εφαρμόζουν επαρκές πρότυπο ανεξάρτητου ελέγχου των υποβαλλόμενων πληροφοριών και να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία για την εφαρμογή αυτού. Με τον έλεγχο επαληθεύεται ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι ακριβή, αξιόπιστα και προστατευμένα έναντι απάτης.

4. Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 ισχύουν ανεξάρτητα από το αν τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών παράγονται εντός της Ένωσης ή εισάγονται. Πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο πρώτης ύλης των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ανά προμηθευτή καυσίμου διατίθενται στους καταναλωτές στους ιστότοπους των διαχειριστών, των προμηθευτών ή των σχετικών αρμόδιων αρχών και επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση.
5. **Εντός 12 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας [...], η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τον προσδιορισμό της μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η μεθοδολογία διασφαλίζει ότι δεν παρέχεται πίστωση για την αποφυγή διοξειδίου του άνθρακα για του οποίου τη δέσμευση έχει ήδη δοθεί πίστωση εκπομπών βάσει άλλων νομοθετικών διατάξεων και συνάδει με τη μεθοδολογία για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα.**

6. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι εθελοντικά εθνικά ή διεθνή καθεστάτα που ορίζουν πρότυπα για την παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών παρέχουν ακριβή δεδομένα για τις μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και αποδεικνύουν ότι έχει τηρηθεί η μεθοδολογία της παραγράφου 5 [...]. **Η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις [...] μόνον εφόσον το προαναφερθέν καθεστώς ανταποκρίνεται στα δέοντα πρότυπα αξιοπιστίας, διαφάνειας και ανεξάρτητου ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/996 για την πιστοποίηση των ανανεώσιμων καυσίμων.**
7. Όταν ένας οικονομικός φορέας υποβάλλει αποδείξεις ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο καθεστώτος αναγνωρισμένου δυνάμει της παραγράφου 6, τα κράτη μέλη δεν απαιτούν από τον οικονομικό φορέα να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις τήρησης των κριτηρίων για τα οποία το καθεστώς έχει αναγνωριστεί από την Επιτροπή.
8. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών επιβλέπουν τη λειτουργία των οργανισμών πιστοποίησης που διενεργούν ανεξάρτητο έλεγχο στο πλαίσιο εθελοντικού καθεστώτος. Κατόπιν αιτήματος των αρμοδίων αρχών, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την επίβλεψη του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων της ακριβούς ημερομηνίας, χρόνου και τόπου διεξαγωγής των ελέγχων. Αν τα κράτη μέλη διαπιστώσουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, ενημερώνουν αμέσως το εθελοντικό καθεστώς.

9. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, μεταξύ άλλων βάσει αιτήματος οικονομικού φορέα, η Επιτροπή εξετάζει, με βάση όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, κατά πόσον έχουν τηρηθεί τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, η μεθοδολογία που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου και τα ελάχιστα όρια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 2 σημεία 10[...]), 11) και 12[...]). Εντός έξι μηνών από την παραλαβή αυτού του αιτήματος, η Επιτροπή αποφασίζει αν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί:
- α) να αποδεχθεί τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν ήδη υποβληθεί για να αποδειχθεί η τήρηση των κριτηρίων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· ή
 - β) κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 7, να απαιτήσει από τους προμηθευτές της πηγής καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών να προσκομίσουν περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία για την τήρηση των κριτηρίων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του ελάχιστου ορίου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 70 %.

10. Τα κράτη μέλη απαιτούν επίσης από τους σχετικούς οικονομικούς φορείς να εισάγουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων, **ή στις εθνικές βάσεις δεδομένων που είναι συνδεδεμένες με αυτήν**, τις πληροφορίες για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν και τα χαρακτηριστικά αειφορίας **των ανανεώσιμων αερίων και των** καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σύμφωνα με τις απαιτήσεις **για τα ανανεώσιμα καύσιμα**, που καθορίζονται στο [άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001]. Εάν έχουν εκδοθεί εγγυήσεις προέλευσης για την παραγωγή παρτίδων αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, αυτές υπόκεινται στους ίδιους κανόνες με εκείνους που ορίζονται [...] στο [άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001] για τις εγγυήσεις προέλευσης που εκδίδονται για την παραγωγή ανανεώσιμων αερίων.
11. Η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις δυνάμει της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 84 παράγραφος 3. Η διάρκεια ισχύος των αποφάσεων αυτών δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη.

[...]

Τεχνικοί κανόνες

Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφαλείας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με το σύστημα εγκαταστάσεων ΥΦΑ, εγκαταστάσεις αποθήκευσης, άλλα συστήματα μεταφοράς ή διανομής, απευθείας γραμμές και το σύστημα υδρογόνου. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο ACER μπορεί να προβεί σε κατάλληλες συστάσεις για την επίτευξη συμβατότητας των κανόνων αυτών, όταν χρειάζεται. Οι κανόνες αυτοί κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³.

Όπου κρίνεται σκόπιμο, **οι ρυθμιστικές αρχές, εφόσον το ορίσουν τα κράτη μέλη, ή τα κράτη μέλη απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, τους διαχειριστές συστημάτων διανομής και τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου της επικράτειάς τους να δημοσιεύουν τεχνικούς κανόνες σύμφωνα με το άρθρο 9, ιδίως δε κανόνες για τη σύνδεση με το δίκτυο που περιλαμβάνουν απαιτήσεις για την ποιότητα, την οσμή και την πίεση του αερίου. Τα κράτη μέλη απαιτούν επίσης από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής να δημοσιεύουν τα τιμολόγια σύνδεσης για τη σύνδεση αερίου από ανανεώσιμες πηγές βάσει αντικειμενικών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων.**

²³ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Άρθρο 10

Βασικά συμβατικά δικαιώματα

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι τελικοί πελάτες [...] μπορούν να προμηθεύονται αέρια από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, υπό τον όρο ότι αυτός τηρεί τους εφαρμοστέους κανόνες εμπορίας, [...] εξισορρόπησης **και ασφάλειας του εφοδιασμού και τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 7 παράγραφος 2.** Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις κατά προμηθευτών που έχουν ήδη καταχωρισθεί σε άλλο κράτος μέλος.
2. Με την επιφύλαξη των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι τελικοί πελάτες να έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στις παραγράφους 3 έως 11[...] του παρόντος άρθρου.

3. Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον προμηθευτή τους, στην οποία καθορίζονται:
- α) τα στοιχεία και η διεύθυνση του προμηθευτή·
 - β) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης·
 - γ) τα είδη των προσφερόμενων υπηρεσιών συντήρησης·
 - δ) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τα τέλη συντήρησης και τα δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες·
 - ε) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και τερματισμού της σύμβασης και της παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών δεσμοποιημένων με τις εν λόγω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς επιβάρυνση·
 - στ) τυχόν διευθετήσεις για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών οι οποίες εφαρμόζονται όταν δεν πληρούνται τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης·
 - ζ) η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 24·
 - η) η κοινοποίηση κατά τρόπο σαφή, μέσω των λογαριασμών ή των ιστοσελίδων των επιχειρήσεων υδρογόνου ή φυσικού αερίου, πληροφοριών οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα των καταναλωτών, ιδίως δε τον τρόπο εξέτασης των καταγγελιών τους, και όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

Οι όροι είναι δίκαιοι και σαφώς γνωστοί εκ των προτέρων. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές παρέχονται πριν από τη σύναψη ή την επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται μέσω μεσαζόντων, οι πληροφορίες **σχετικά με τα ζητήματα της παρούσας παραγράφου [...]** παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Στους τελικούς πελάτες παρέχεται περίληψη των βασικών όρων της σύμβασης με εμφανή τρόπο και με περιεκτική και απλή διατύπωση. **Η Επιτροπή παρέχει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά.**

4. Οι τελικοί πελάτες ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα τερματισμού της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι προμηθευτές ειδοποιούν τους τελικούς πελάτες τους απευθείας και με διαφανή και κατανοητό τρόπο [...] για οποιαδήποτε προσαρμογή της τιμής προμήθειας, τους λόγους και τις προϋποθέσεις της προσαρμογής και το πεδίο εφαρμογής αυτής το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από τη χρονική στιγμή κατά την οποία η προσαρμογή τίθεται σε ισχύ, ή το αργότερο έναν μήνα πριν από αυτή τη χρονική στιγμή στην περίπτωση οικιακών πελατών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες μπορούν ελεύθερα να τερματίσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους συμβατικούς όρους ή τις προσαρμογές της τιμής προμήθειας που τους κοινοποιούνται από τον προμηθευτή τους.
5. Οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών αερίων.
6. Οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες ευρεία ελευθερία επιλογής μεθόδων πληρωμής. Αυτές οι μέθοδοι πληρωμής δεν προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τυχόν διαφορά στις επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τις μεθόδους πληρωμής ή τα συστήματα προπληρωμής είναι αντικειμενική, αμερόληπτη και αναλογική και δεν υπερβαίνει τα άμεσα έξοδα που βαρύνουν τον δικαιούχο για τη χρήση συγκεκριμένης μεθόδου πληρωμών ή συγκεκριμένου συστήματος προπληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 62 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴.
7. Οι οικιακοί πελάτες που έχουν πρόσβαση σε συστήματα προπληρωμής δεν τίθενται σε μειονεκτική θέση από τα συστήματα προπληρωμής.

²⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015).

8. Οι προμηθευτές προσφέρουν στους τελικούς πελάτες δίκαιους και διαφανείς γενικούς όρους και προϋποθέσεις διατυπωμένους σε σαφή και μη διφορούμενη γλώσσα, και δεν περιλαμβάνουν μη συμβατικά εμπόδια στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, όπως υπερβολικά συμβατικά έγγραφα. Οι πελάτες προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.
9. Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να απολαύουν καλού επιπέδου εξυπηρέτησης και εξέτασης των καταγγελιών από τους προμηθευτές τους. Οι προμηθευτές χειρίζονται τις καταγγελίες με απλό, δίκαιο και έγκαιρο τρόπο.
10. Οι προμηθευτές ενημερώνουν δεόντως τους οικιακούς πελάτες φυσικού αερίου σχετικά με εναλλακτικά μέτρα **για να αποφεύγεται η αποσύνδεση** αρκετά πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση. Αυτά τα εναλλακτικά μέτρα μπορούν να αναφέρονται σε πηγές στήριξης για την αποφυγή αποσύνδεσης, συστήματα προπληρωμής, ενεργειακούς ελέγχους, υπηρεσίες ενεργειακών συμβούλων, εναλλακτικά σχέδια πληρωμής, συμβουλευτική υπηρεσία διαχείρισης χρέους ή προσωρινές αναστολές αποσύνδεσης, και δεν συνεπάγονται πρόσθετη χρέωση των πελατών που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης.
11. Οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την αλλαγή προμηθευτή.

Δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή και κανόνες για τα σχετιζόμενα με την αλλαγή προμηθευτή τέλη

1. Οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να αλλάζουν προμηθευτές αερίων ή συμμετέχοντα [...] στην αγορά. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες που επιθυμούν να αλλάξουν προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά, εφόσον τηρούν τους συμβατικούς όρους, δικαιούνται την εν λόγω αλλαγή εντός μέγιστης προθεσμίας τριών εβδομάδων από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος. Το αργότερο έως την **1η Ιανουαρίου 2026**, η τεχνική διαδικασία αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά δεν διαρκεί περισσότερο από 24 ώρες και είναι δυνατή οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά παρέχεται σε όλους τους πελάτες χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή τον χρόνο.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τουλάχιστον οι οικιακοί πελάτες και οι μικρές επιχειρήσεις να μην επιβαρύνονται με τέλη σχετιζόμενα με την αλλαγή προμηθευτή αερίων. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στους προμηθευτές ή στους συμμετέχοντες στην αγορά να επιβάλλουν τέλη τερματισμού σύμβασης σε όσους πελάτες καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ορισμένου χρόνου και σταθερής τιμής πριν από τη λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τέλη:
 - α) αποτελούν μέρος σύμβασης την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης· και
 - β) ανακοινώνονται σαφώς στον πελάτη πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Τα εν λόγω τέλη είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή ή του συμμετέχοντα στην αγορά η οποία προκύπτει από τον τερματισμό της σύμβασης από τον πελάτη. [...] **Σε περίπτωση δεσμοποιημένων προσφορών, οι πελάτες [...] δύνανται να καταγγέλλουν μεμονωμένες υπηρεσίες μιας σύμβασης. [...]** Το βάρος της απόδειξης της άμεσης οικονομικής ζημίας φέρει ο προμηθευτής ή ο συμμετέχων στην αγορά. Το επιτρεπτό των τελών τερματισμού σύμβασης παρακολουθείται από τη ρυθμιστική αρχή ή από άλλη αρμόδια εθνική αρχή.

4. Οι οικιακοί πελάτες αερίων δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα συλλογικής αλλαγής προμηθευτή. Τα κράτη μέλη εξαλείφουν όλους τους κανονιστικούς ή διοικητικούς φραγμούς στη συλλογική αλλαγή προμηθευτή και παρέχουν ένα πλαίσιο που διασφαλίζει την προστασία των καταναλωτών έναντι καταχρηστικών πρακτικών.
5. **Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται στους πελάτες [...] το δικαίωμα να καταγγέλλουν τις συμβάσεις τους για προμήθεια φυσικού αερίου με βραχείες προθεσμίες.**

Άρθρο 11α

Δικαιώματα και προστασία των καταναλωτών σε σχέση με τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου

Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η αποσύνδεση χρηστών του δικτύου δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 4, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:

- α. [...] έχει πραγματοποιηθεί διαβούλευση με τους συγκεκριμένους χρήστες του δικτύου και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως δε οργανώσεις καταναλωτών·
- β. οι χρήστες του δικτύου και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται αρκετά πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία και για τα επακόλουθα βήματα ενόψει της αποσύνδεσης·
- γ. οι τελικοί πελάτες έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και κατάλληλες συμβουλές σχετικά με τις επιλογές βιώσιμης θέρμανσης μέσω διαδικασίας με υπηρεσία μίας στάσης η οποία θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]·
- δ. κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου, λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ειδικές ανάγκες των ευάλωτων πελατών ή των πελατών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια.

Εργαλεία σύγκρισης για το φυσικό αέριο

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τουλάχιστον οι οικιακοί πελάτες φυσικού αερίου [...] και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις **με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση κάτω από 100 000 kWh [...]** να έχουν δωρεάν πρόσβαση τουλάχιστον σε ένα εργαλείο σύγκρισης των προσφορών των προμηθευτών, περιλαμβανομένων δεσμοποιημένων προσφορών. Οι πελάτες ενημερώνονται για τη διαθεσιμότητα των εργαλείων αυτών από τους λογαριασμούς τους ή από τα έγγραφα που τους συνοδεύουν ή με άλλα μέσα. Τα εργαλεία πληρούν τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) λειτουργούν ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στην αγορά και εξασφαλίζουν ότι όλες οι επιχειρήσεις **φυσικού** αερίου έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα αναζήτησης·
 - β) αναφέρουν με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες τους και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χειρίζεται και ελέγχει τα εργαλεία, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης των εργαλείων·
 - γ) θέτουν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια στα οποία θα βασιστεί η σύγκριση, περιλαμβανομένων και υπηρεσιών, και τα κοινοποιούν·
 - δ) χρησιμοποιούν σαφή και μη διφορούμενη γλώσσα·
 - ε) παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρουν την ώρα της τελευταίας ενημέρωσης·

- στ) είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία, όντας αντιληπτά, λειτουργικά, κατανοητά και εύρωστα·
- ζ) περιλαμβάνουν αποτελεσματική διαδικασία για την αναφορά εσφαλμένης πληροφόρησης σχετικά με δημοσιευμένες προσφορές·
- η) πραγματοποιούν συγκρίσεις και ταυτόχρονα περιορίζουν τα απαιτούμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε όσα είναι απολύτως αναγκαία για τη σύγκριση.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τουλάχιστον ένα εργαλείο καλύπτει ολόκληρη την αγορά. Εάν η αγορά καλύπτεται από πολλαπλά εργαλεία, τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα προσφορών παροχής αερίου, ώστε να καλύπτουν σημαντικό τμήμα της αγοράς και, εάν τα εν λόγω εργαλεία δεν καλύπτουν πλήρως την αγορά, περιλαμβάνουν σαφή σχετική δήλωση, πριν από την προβολή των αποτελεσμάτων.

- 2. Τα εργαλεία μπορούν να τελούν υπό τη διαχείριση οποιασδήποτε οντότητας, μεταξύ άλλων, ιδιωτικών εταιρειών και δημόσιων αρχών ή φορέων.
- 3. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν τα εργαλεία σύγκρισης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να περιλαμβάνουν συγκριτικά κριτήρια σχετικά με τη φύση των υπηρεσιών που προσφέρονται από τους προμηθευτές.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν αρμόδια αρχή επιφορτισμένη να εκδίδει σήματα εμπιστοσύνης για τα εργαλεία σύγκρισης τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1, και να εξασφαλίζει ότι τα εργαλεία σύγκρισης που φέρουν σήμα εμπιστοσύνης εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις αυτές. Η εν λόγω αρχή είναι ανεξάρτητη από τους συμμετέχοντες στην αγορά και τους διαχειριστές των εργαλείων σύγκρισης.
5. Όλα τα εργαλεία σύγκρισης προσφορών των συμμετεχόντων στην αγορά είναι επιλέξιμα για υποβολή αίτησης για σήμα εμπιστοσύνης σύμφωνα με το παρόν άρθρο σε εθελοντική βάση και χωρίς διακρίσεις.
6. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 4 και 5, τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέγουν να μην προβλέπουν την έκδοση σημάτων εμπιστοσύνης για τα εργαλεία σύγκρισης όταν υπάρχει δημόσια αρχή ή δημόσιος φορέας που παρέχει εργαλείο σύγκρισης το οποίο πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 1.

Ενεργοί πελάτες στην αγορά φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες δικαιούνται να ενεργούν ως ενεργοί πελάτες, χωρίς να υποβάλλονται σε δυσανάλογες ή διακριτικές τεχνικές απαιτήσεις, διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις, και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενεργοί πελάτες:
 - α) δικαιούνται να ασκούν τη δραστηριότητά τους απευθείας·
 - β) δικαιούνται να πωλούν αυτοπαραγόμενα ανανεώσιμα αέρια και φυσικό αέριο χρησιμοποιώντας το σύστημα φυσικού αερίου·
 - γ) δικαιούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα ενεργειακής απόδοσης **και μετατόπισης της ζήτησης**·
 - δ) δικαιούνται να αναθέτουν σε τρίτους τη διαχείριση των εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης, της λειτουργίας, της διαχείρισης δεδομένων και της συντήρησης χωρίς οι τρίτοι αυτοί να θεωρούνται ενεργοί πελάτες·
 - ε) καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος·
 - στ) είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα φυσικού αερίου ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο ε) του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο όπως προτείνεται στο COM(2021) [...] **804**].

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν στην εθνική τους νομοθεσία διαφορετικές διατάξεις για τους μεμονωμένους και τους από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν για όλους τους ενεργούς πελάτες. Κάθε διαφορετική μεταχείριση προς τους από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες πρέπει να είναι αναλογική και δεόντως αιτιολογημένη.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενεργοί πελάτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις που αποθηκεύουν ανανεώσιμο αέριο:
- α) έχουν το δικαίωμα σύνδεσης με το δίκτυο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως η ευθύνη εξισορρόπησης·
 - β) δεν υποβάλλονται σε καμία διπλή επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένων των τελών δικτύου, για το αποθηκευμένο ανανεώσιμο αέριο που παραμένει εντός των εγκαταστάσεών τους·
 - γ) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογες απαιτήσεις άδειας και τέλη·
 - δ) επιτρέπεται να παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες ταυτόχρονα, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

Ενεργειακές κοινότητες πολιτών στην αγορά φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη [...] **μπορούν να** προβλέπουν ευνοϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για ενεργειακές κοινότητες πολιτών.
2. **Όταν τα κράτη μέλη παρέχουν ευνοϊκό πλαίσιο κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, διασφαλίζουν ότι: [...]**
 - α) η συμμετοχή σε ενεργειακή κοινότητα πολιτών είναι ανοικτή και οικειοθελής [...]
 - β) τα μέλη ή οι μέτοχοι ενεργειακής κοινότητας πολιτών έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν από την κοινότητα· σε αυτή την περίπτωση, ισχύει το άρθρο 11 [...].

- γ) τα μέλη ή οι μέτοχοι ενεργειακής κοινότητας πολιτών δεν χάνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως οικιακοί πελάτες ή ενεργοί πελάτες·
- δ) με την επιφύλαξη της καταβολής δίκαιης αποζημίωσης όπως αξιολογείται από τη ρυθμιστική αρχή, οι αρμόδιοι διαχειριστές συστημάτων διανομής συνεργάζονται με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών ώστε να διευκολύνουν τις μεταφορές ανανεώσιμων αερίων [...] εντός των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών·
- ε) οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών υπόκεινται σε διαδικασίες και επιβαρύνσεις που δεν επιφέρουν διακρίσεις και είναι δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς, μεταξύ άλλων για τη σύνδεση με το δίκτυο, την καταχώριση και τη χορήγηση αδειών, και σε τέλη δικτύου που είναι διαφανή, δεν επιφέρουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος φυσικού αερίου.

3. **Όταν τα κράτη μέλη παρέχουν ευνοϊκό πλαίσιο κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, μπορούν να προβλέπουν στο εν λόγω ευνοϊκό πλαίσιο ότι οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών: [...]:**

- α) είναι ανοικτές σε διασυνοριακή συμμετοχή [...]
- β) έχουν δικαίωμα να κατέχουν, να συστήνουν, να αγοράζουν ή να μισθώνουν δίκτυα διανομής και να τα διαχειρίζονται αυτόνομα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου·
- γ) υπόκεινται στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

4. **Όταν τα κράτη μέλη παρέχουν ευνοϊκό πλαίσιο κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, διασφαλίζουν ότι οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών: [...]:**

- α) έχουν πρόσβαση σε όλες τις αγορές φυσικού αερίου κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις·
- β) αντιμετωπίζονται με αναλογικό τρόπο που δεν επιφέρει διακρίσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συστημάτων διανομής ή συμμετεχόντων στην αγορά·
- γ) είναι οικονομικά υπεύθυνες για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα φυσικού αερίου ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο ε) του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021) [...] 804]·
- δ) αντιμετωπίζονται ως ενεργοί πελάτες σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο ε) και παράγραφος 4 στοιχεία α), γ) και δ) [...].
- ε) έχουν δικαίωμα να οργανώνουν εντός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών την από κοινού χρήση του ανανεώσιμου αερίου που παράγεται από τις μονάδες παραγωγής που έχει στην ιδιοκτησία της η κοινότητα, με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του παρόντος άρθρου και με διατήρηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών της κοινότητας ως τελικών πελατών.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ε) του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση που τα ανανεώσιμα αέρια [...] χρησιμοποιούνται από κοινού, αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων τελών δικτύου, τιμολογίων και εισφορών, σύμφωνα με διαφανή ανάλυση κόστους-οφέλους των κατανεμημένων ενεργειακών πόρων που έχει αναπτύξει η αρμόδια εθνική αρχή.

[...]5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να χορηγήσουν στις ενεργειακές κοινότητες πολιτών το δικαίωμα διαχείρισης δικτύου διανομής στην περιοχή λειτουργίας τους και να καθορίσουν τις σχετικές διαδικασίες, με την επιφύλαξη του κεφαλαίου VI ή των λοιπών κανόνων και κανονισμών που ισχύουν για τους διαχειριστές συστημάτων διανομής.

Όταν [...] χορηγείται δικαίωμα **κατά τα αναφερόμενα στο [...] πρώτο εδάφιο**, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών:

- α) επιτρέπεται να μεταφέρουν μη ανανεώσιμο αέριο όταν το εν λόγω αέριο [...] είναι απαραίτητο για την ασφαλή λειτουργία του συστήματος·
- β) μπορούν να συνάψουν συμφωνία όσον αφορά τη λειτουργία του δικτύου τους με τον σχετικό διαχειριστή συστήματος διανομής ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το οποίο είναι συνδεδεμένο το δίκτυό τους·
- γ) υπόκεινται σε κατάλληλα τέλη δικτύου στα σημεία σύνδεσης μεταξύ του δικτύου τους και του δικτύου διανομής εκτός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών·
- δ) δεν επιφέρουν διακρίσεις ή βλάβες στους πελάτες που παραμένουν συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής.

6. Όταν τα κράτη μέλη παρέχουν ευνοϊκό πλαίσιο κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, [...] διασφαλίζουν [...] ότι:

- α) οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας και για τις οποίες ο τομέας του αερίου αποτελεί πρωταρχικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν ως μέλη ή μέτοχοι ή να συνεργάζονται με άλλα μέσα όπως επενδύσεις, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω θυγατρικής [...].
- β) οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας οι οποίες συμμετέχουν στην κοινότητα ως μέλη ή μέτοχοι ή συνεργάζονται με άλλα μέσα όπως επενδύσεις, δεν μπορούν να ασκούν καμία αποφασιστική επιρροή στη λήψη αποφάσεων της ενεργειακής κοινότητας πολιτών.
- γ) οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών δεν εξαρτώνται οικονομικά και χρηματοδοτικά από ιδιωτικές επιχειρήσεις που δεν είναι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και μικρές επιχειρήσεις.
- δ) τουλάχιστον το 15 % των δικαιωμάτων ψήφου κατανέμεται σε οικιακούς πελάτες που είναι ανεξάρτητοι από άλλα μέλη ή μετόχους, όπως μικρές επιχειρήσεις και τοπικές αρχές.

Λογαριασμοί και πληροφορίες τιμολόγησης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης είναι ακριβείς, κατανοητοί/-ές, σαφείς, περιεκτικοί/-ές, φιλικοί/-ές προς τον χρήστη και παρουσιάζονται κατά τρόπο που διευκολύνει τη σύγκριση από τους τελικούς πελάτες, καθώς και ότι πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Εάν οι τελικοί πελάτες το ζητήσουν, λαμβάνουν σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως δε στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι προσφέρεται στους τελικούς πελάτες η επιλογή παροχής των λογαριασμών και των πληροφοριών τιμολόγησης με ηλεκτρονικό τρόπο καθώς και, **τουλάχιστον στην περίπτωση οικιακών πελατών και μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, ότι [...] προσφέρονται ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές των λογαριασμών.**
4. Εάν η σύμβαση περιλαμβάνει μελλοντική αλλαγή προϊόντος ή τιμής ή έκπτωση, αυτό θα πρέπει να αναγράφεται στον λογαριασμό μαζί με την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιείται η αλλαγή.
5. Τα κράτη μέλη ζητούν τη γνώμη των οργανώσεων καταναλωτών όταν εξετάζουν το ενδεχόμενο να επιφέρουν αλλαγές στις απαιτήσεις περιεχομένου των λογαριασμών.

Έξυπνα συστήματα μέτρησης στο σύστημα φυσικού αερίου

1. Προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση και να ενισχυθεί η θέση των τελικών καταναλωτών, τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, η ρυθμιστική αρχή, συνιστούν ένθερμα στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να βελτιστοποιήσουν τη χρήση φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων, με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης και την εισαγωγή έξυπνων συστημάτων μέτρησης τα οποία είναι διαλειτουργικά ιδίως με συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών και με έξυπνα δίκτυα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης στην επικράτειά τους.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, η εν λόγω [...] υποχρέωση εγκατάστασης μπορεί να υπόκειται σε αξιολόγηση κόστους-οφέλους η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα II. Κατά την αξιολόγηση κόστους-οφέλους από τα κράτη μέλη, τα τελευταία μπορούν να διενεργούν χωριστές αξιολογήσεις για διαφορετικές κατηγορίες πελατών και ομάδες πελατών, όπως νοικοκυριά, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και βιομηχανίες.

3. Όσα κράτη μέλη προχωρούν στην εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης εγκρίνουν και δημοσιεύουν τις ελάχιστες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις των έξυπνων συστημάτων μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν στην επικράτειά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 18 και στο παράρτημα II. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των εν λόγω έξυπνων συστημάτων μέτρησης καθώς και την ικανότητά τους να παρέχουν στοιχεία για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη χρήση κατάλληλων διαθέσιμων προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων εκείνων που καθιστούν δυνατή τη διαλειτουργικότητα, τις βέλτιστες πρακτικές και τη σημασία της ανάπτυξης έξυπνων δικτύων και της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

4. Όσα κράτη μέλη προχωρούν στην εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης μεριμνούν ώστε οι τελικοί πελάτες να συνεισφέρουν στις σχετικές δαπάνες της εγκατάστασης με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα μακροπρόθεσμα οφέλη για ολόκληρη την αλυσίδα αξίας. Τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές, παρακολουθούν σε τακτική βάση την εν λόγω εγκατάσταση στην επικράτειά τους, με σκοπό την καταγραφή της εξασφάλισης των οφελών για τους καταναλωτές.
5. Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τέσσερα έτη ως απάντηση σε σημαντικές αλλαγές στις υποκείμενες παραδοχές και τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της αγοράς. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στις υπηρεσίες της Επιτροπής τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης τους αξιολόγησης κόστους-οφέλους, μόλις αυτά καταστούν διαθέσιμα.
6. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τα έξυπνα συστήματα μέτρησης ισχύουν για τις μελλοντικές εγκαταστάσεις και τις αντικαταστάσεις παλαιότερων έξυπνων μετρητών. Τα έξυπνα συστήματα μέτρησης που είναι ήδη εγκατεστημένα ή των οποίων η «έναρξη εργασιών» τοποθετείται χρονικά πριν από τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος], μπορούν να παραμείνουν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Ωστόσο, έξυπνα συστήματα μέτρησης που δεν πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου [...] **18** και του παραρτήματος II, δεν παραμένουν σε λειτουργία μετά τις [12 έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].
7. Για τον σκοπό της παραγράφου 6, «έναρξη εργασιών» νοείται η έναρξη των εργασιών κατασκευής για την επένδυση είτε η πρώτη δέσμευση της εταιρείας για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλη δέσμευση που καθιστά την επένδυση αμετάκλητη, όποια είναι χρονικά προγενέστερη. Η αγορά οικοπέδων και οι προπαρασκευαστικές εργασίες όπως η έκδοση αδειών και η εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας δεν θεωρούνται έναρξη εργασιών. Αναφορικά με τις εξαγορές, ως «έναρξη εργασιών» νοείται η χρονική στιγμή της απόκτησης των πάγιων στοιχείων που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα επιχείρηση.

Έξυπνα συστήματα μέτρησης στο σύστημα υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης τα οποία μπορούν να μετρούν με ακρίβεια την κατανάλωση, να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης και τα οποία είναι ικανά να μεταδίδουν και να λαμβάνουν δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, η εν λόγω [...] υποχρέωση εγκατάστασης μπορεί να υπόκειται σε αξιολόγηση κόστους-οφέλους η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα II.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ασφάλεια των συστημάτων μέτρησης και της αντίστοιχης επικοινωνίας δεδομένων, την προστασία της ιδιωτικής ζωής των τελικών πελατών, σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, καθώς και τη διαλειτουργικότητά τους, λαμβανομένης υπόψη της χρήσης κατάλληλων προτύπων.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας για την έξυπνη μέτρηση και διαδικασίες για τη διασφάλιση της πρόσβασης των επιλέξιμων μερών σε δεδομένα που προέρχονται από τα εν λόγω συστήματα μέτρησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Όσα κράτη μέλη προχωρούν στην εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης μεριμνούν ώστε οι τελικοί πελάτες να συνεισφέρουν στις σχετικές δαπάνες της εγκατάστασης με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα μακροπρόθεσμα οφέλη για ολόκληρη την αλυσίδα αξίας. Τα κράτη μέλη [...] παρακολουθούν τακτικά την εν λόγω εγκατάσταση στις επικράτειές τους, ώστε να παρακολουθούν τα οφέλη για τους καταναλωτές.
5. Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τέσσερα έτη ως απάντηση σε σημαντικές αλλαγές στις υποκείμενες παραδοχές και τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της αγοράς. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στις υπηρεσίες της Επιτροπής τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης τους αξιολόγησης κόστους-οφέλους, μόλις αυτά καταστούν διαθέσιμα.

Λειτουργικές δυνατότητες έξυπνων συστημάτων μέτρησης στο σύστημα φυσικού αερίου

Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται θετικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2, ή όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης διεξάγεται συστηματικά μετά τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος], τα κράτη μέλη εγκαθιστούν τα έξυπνα συστήματα μέτρησης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις διατάξεις του παραρτήματος II και τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) τα έξυπνα συστήματα μέτρησης μετρούν με ακρίβεια την πραγματική κατανάλωση φυσικού αερίου και είναι ικανά να παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης, συμπεριλαμβανομένων επικυρωμένων ιστορικών δεδομένων κατανάλωσης τα οποία καθίστανται εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα και ορατά στους τελικούς πελάτες κατόπιν αιτήματος και χωρίς πρόσθετη χρέωση, καθώς και μη επικυρωμένων πλέον πρόσφατα διαθέσιμων δεδομένων κατανάλωσης τα οποία καθίστανται επίσης εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα στους τελικούς πελάτες χωρίς πρόσθετη χρέωση, μέσω τυποποιημένης διεπαφής ή εξ αποστάσεως πρόσβασης, με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης και λοιπών υπηρεσιών·
- β) η ασφάλεια των έξυπνων συστημάτων μέτρησης και επικοινωνίας δεδομένων διασφαλίζεται σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης για την ασφάλεια και με τη δέουσα προσοχή στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για την εξασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου κυβερνοασφάλειας λαμβανομένων υπόψη του κόστους και της αρχής της αναλογικότητας·
- γ) η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των τελικών πελατών διασφαλίζεται σύμφωνα με τους συναφείς κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής·

- δ) εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα οικεία δεδομένα κατανάλωσης φυσικού αερίου διατίθενται στους ίδιους, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου [...] 22, μέσω τυποποιημένης διεπαφής επικοινωνίας ή εξ αποστάσεως πρόσβασης, είτε σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των τελικών πελατών, σε εύληπτο μορφότυπο, που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές·
- ε) παρέχονται κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους τελικούς πελάτες πριν από την εγκατάσταση έξυπνων μετρητών ή κατά τη χρονική στιγμή εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση των ενδείξεων του μετρητή, την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων·
- στ) τα έξυπνα συστήματα μέτρησης επιτρέπουν στους τελικούς πελάτες να μετρούνται και να εκκαθαρίζονται στην ίδια χρονική ευκρίνεια με τη συντομότερη περίοδο εκκαθάρισης στην εθνική αγορά.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) του πρώτου εδαφίου, οι τελικοί πελάτες μπορούν να ανακτούν τα οικεία δεδομένα μετρήσεων ή να τα διαβιβάζουν σε άλλο μέρος χωρίς πρόσθετο κόστος σύμφωνα με το δικαίωμά τους στη φορητότητα των δεδομένων δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων.

Δικαίωμα έξυπνου μετρητή φυσικού αερίου

1. Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2, και όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης δεν διεξάγεται [...] συστηματικά, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε τελικός πελάτης να δικαιούται, επιβαρυνόμενος με τις συναφείς δαπάνες, την εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, την αναβάθμιση, κατόπιν αιτήματος και υπό δίκαιους, εύλογους και οικονομικά αποδοτικούς όρους, έξυπνου μετρητή ο οποίος:
 - α) διαθέτει, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, τις λειτουργικές δυνατότητες που αναφέρονται στο άρθρο 18 ή ελάχιστο σύνολο λειτουργικών δυνατοτήτων που καθορίζεται και δημοσιεύεται από τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο και σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος II·
 - β) είναι διαλειτουργικός και ικανός να παρέχει την επιθυμητή συνδεσιμότητα των υποδομών μέτρησης με τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών.
2. Όταν ο πελάτης ζητεί έξυπνο μετρητή δυνάμει της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές:
 - α) διασφαλίζουν ότι η προσφορά στον τελικό πελάτη που αιτείται την εγκατάσταση έξυπνου μετρητή αναφέρει ρητά και περιγράφει σαφώς:
 - i) τις υποστηριζόμενες λειτουργίες και την υποστηριζόμενη διαλειτουργικότητα του έξυπνου μετρητή, τις εφικτές υπηρεσίες, καθώς επίσης και τα οφέλη που είναι αντικειμενικά δυνατό να επιτευχθούν με την κατοχή του εν λόγω έξυπνου μετρητή τη δεδομένη χρονική στιγμή·
 - ii) τυχόν συναφείς δαπάνες που βαρύνουν τον τελικό καταναλωτή·

- β) μεριμνούν για την εγκατάσταση του μετρητή εντός εύλογης προθεσμίας, το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από το αίτημα του πελάτη·
- γ) αναθεωρούν τακτικά, τουλάχιστον ανά διετία, και καθιστούν δημόσια διαθέσιμες τις συναφείς δαπάνες, και καταγράφουν την εξέλιξη των δαπανών αυτών ως αποτέλεσμα τεχνολογικών εξελίξεων και πιθανών αναβαθμίσεων των συστημάτων μέτρησης.

Άρθρο 20

Συμβατικοί μετρητές φυσικού αερίου

1. Εάν οι τελικοί πελάτες φυσικού αερίου δεν διαθέτουν έξυπνους μετρητές, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι τελικοί πελάτες να προμηθευτούν μεμονωμένους συμβατικούς μετρητές οι οποίοι μετρούν με ακρίβεια την πραγματική τους κατανάλωση. **Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από αυτή την απαίτηση τους οικιακούς πελάτες που δεν χρησιμοποιούν αέριο για θέρμανση. Η εξαίρεση μπορεί επίσης να επεκταθεί σε μη οικιακούς καταναλωτές που βρίσκονται σε κτίρια στα οποία η πλειονότητα των καταναλωτών είναι νοικοκυριά επιλέξιμα για εξαίρεση, εάν η εν λόγω εγκατάσταση δεν είναι τεχνικά εφικτή.**
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες φυσικού αερίου είναι σε θέση να διαβάζουν εύκολα τις ενδείξεις των συμβατικών μετρητών τους είτε απευθείας είτε έμμεσα μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής ή άλλης κατάλληλης διεπαφής.

Διαχείριση δεδομένων

1. Κατά τη θέσπιση των κανόνων που αφορούν τη διαχείριση και την ανταλλαγή δεδομένων, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές καθορίζουν τους κανόνες για την πρόσβαση στα δεδομένα των τελικών πελατών από επιλέξιμα μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου της Ένωσης. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, στα δεδομένα περιλαμβάνονται δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης καθώς και δεδομένα που απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή από τους πελάτες και λοιπών υπηρεσιών.
2. Τα κράτη μέλη οργανώνουν τη διαχείριση δεδομένων, ώστε να διασφαλίζεται αποδοτική και ασφαλής πρόσβαση στα δεδομένα και ανταλλαγή δεδομένων, καθώς και η προστασία των δεδομένων και η ασφάλεια των δεδομένων.

Ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης δεδομένων που εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος, τα αρμόδια για τη διαχείριση δεδομένων μέρη παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα του τελικού πελάτη σε κάθε επιλέξιμο μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Τα επιλέξιμα μέρη έχουν στη διάθεσή τους τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς διακρίσεις και ταυτόχρονα. Η πρόσβαση στα δεδομένα είναι εύκολη και οι σχετικές διαδικασίες καθίστανται δημόσια διαθέσιμες.

3. Οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας συμμορφώνονται με το αντίστοιχο δίκαιο της Ένωσης.

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

4. Τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές χορηγούν άδειες και πιστοποιούν ή, κατά περίπτωση, επιβλέπουν τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέρη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Με την επιφύλαξη των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να απαιτούν από τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα να διορίζουν υπεύθυνους συμμόρφωσης, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που έχουν λάβει τα οικεία μέρη, με στόχο τη διασφάλιση αμερόληπτης πρόσβασης στα δεδομένα και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν υπεύθυνους ή φορείς συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο [...] 42 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να πληρούν τις υποχρεώσεις της παρούσας παραγράφου.

5. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση των τελικών πελατών για την πρόσβαση στα δεδομένα τους ή για την υποβολή αιτήματος με σκοπό τα δεδομένα τους να καταστούν διαθέσιμα.

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό των συναφών δαπανών πρόσβασης στα δεδομένα για τα επιλέξιμα μέρη.

Τα κράτη μέλη [...] διασφαλίζουν ότι οι δαπάνες που χρεώνονται από ρυθμιζόμενες οντότητες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων είναι εύλογες και δεόντως αιτιολογημένες.

Απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για την πρόσβαση σε δεδομένα στην αγορά φυσικού αερίου

1. Για την προώθηση του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά φυσικού αερίου και την αποφυγή υπερβολικών διοικητικών δαπανών για τα επιλέξιμα μέρη, τα κράτη μέλη διευκολύνουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των ενεργειακών υπηρεσιών εντός της Ένωσης.
2. Η Επιτροπή θεσπίζει, με την έκδοση εκτελεστικών πράξεων, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και μη συνεπαγόμενες διακρίσεις και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση στα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου εφαρμόζουν τις απαιτήσεις και διαδικασίες διαλειτουργικότητας για την πρόσβαση στα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι εν λόγω απαιτήσεις και διαδικασίες βασίζονται σε υφιστάμενες εθνικές πρακτικές.

Ενιαία σημεία επαφής

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίων σημείων επαφής, από όπου θα διατίθεται στους πελάτες το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Τα ενιαία σημεία επαφής μπορεί να αποτελούν τμήμα γενικών σημείων πληροφόρησης των καταναλωτών και επιτρέπεται να είναι οι ίδιες οντότητες με τα ενιαία σημεία επαφής για την ηλεκτρική ενέργεια που αναφέρονται στο άρθρο 26 της οδηγίας 2019/944/ΕΕ [σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].

Δικαίωμα εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες έχουν πρόσβαση σε απλούς, δίκαιους, **εύλογους**, διαφανείς, ανεξάρτητους, αποτελεσματικούς και **οικονομικά** αποδοτικούς μηχανισμούς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τον διακανονισμό διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται βάσει της παρούσας οδηγίας μέσω ενός ανεξάρτητου μηχανισμού όπως ένας «διαμεσολαβητής» ενέργειας ή ένας φορέας καταναλωτών ή μέσω ρυθμιστικής αρχής. Όταν ο τελικός πελάτης είναι καταναλωτής υπό την έννοια της οδηγίας 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾, οι εν λόγω μηχανισμοί εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ποιότητας που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία και προβλέπουν, όπου αυτό επιβάλλεται, συστήματα αποζημίωσης και αντιστάθμισης.
2. Εφόσον απαιτείται, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών συνεργάζονται για την παροχή απλών, δίκαιων, διαφανών, ανεξάρτητων, αποτελεσματικών και αποδοτικών μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει από προϊόντα ή υπηρεσίες που συνδέονται ή είναι δεσμοποιημένα με οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
3. Η συμμετοχή των επιχειρήσεων αερίου σε μηχανισμούς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οικιακούς πελάτες είναι υποχρεωτική, εκτός εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αποδείξει στην Επιτροπή ότι άλλοι μηχανισμοί είναι εξίσου αποτελεσματικοί.

Προστασία [...] ευάλωτων πελατών και προμηθευτές εσχάτης ανάγκης

- 1.** Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και, ειδικότερα, μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών. Σε αυτό το πλαίσιο, κάθε κράτος μέλος ορίζει την έννοια των ευάλωτων πελατών που ενδέχεται να πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια. [...] Τα κριτήρια για τον ορισμό της έννοιας των ευάλωτων πελατών μπορεί να περιλαμβάνουν τα επίπεδα εισοδήματος, το μερίδιο των δαπανών για ενέργεια από το διαθέσιμο εισόδημα, την ενεργειακή απόδοση των κατοικιών, την κρίσιμη εξάρτηση από ηλεκτρικό εξοπλισμό για λόγους υγείας, την ηλικία ή άλλα κριτήρια. Στα μέτρα προστασίας των ευάλωτων [...] πελατών μπορεί να περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, [...] η απαγόρευση διακοπής σύνδεσης των [...] πελατών αυτών σε κρίσιμες περιόδους.
- 2.** Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές που είναι συνδεδεμένοι με τα συστήματα φυσικού αερίου ή υδρογόνου. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν προμηθευτή εσχάτου ανάγκης για οικιακούς πελάτες και, αν τα κράτη μέλη το κρίνουν σκόπιμο, για μικρές επιχειρήσεις και πολύ μικρές επιχειρήσεις [...] συνδεδεμένες με τα συστήματα φυσικού αερίου ή υδρογόνου. Τα κράτη μέλη [...] διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις και τις ανταγωνιστικές, διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών.

Κεφάλαιο IV

Πρόσβαση τρίτων σε υποδομές

ΤΜΗΜΑ I

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 26

Πρόσβαση ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην αγορά

Τα κράτη μέλη καθιστούν εφικτή την πρόσβαση ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην αγορά και στις υποδομές, ανεξάρτητα από το αν οι εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών είναι συνδεδεμένες με δίκτυα διανομής ή μεταφοράς.

Πρόσβαση τρίτων στο σύστημα διανομής και μεταφοράς φυσικού αερίου και σε τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή ενός συστήματος πρόσβασης τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και διανομής και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων προμήθειας, και εφαρμόζεται αντικειμενικά και αμερόληπτα μεταξύ των χρηστών του συστήματος. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 72 από τη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 70, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μέθοδοι — στην περίπτωση που μόνο μέθοδοι εγκρίνονται — να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους. **Είναι δυνατό [...]** να χορηγούνται τιμολογιακές εκπτώσεις μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται από την ενωσιακή νομοθεσία.
2. **Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, εάν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων που σχετίζονται με διασυνοριακές μεταφορές, έχουν πρόσβαση στο δίκτυο άλλων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.**
3. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στον βαθμό που συμμορφώνονται προς τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού και συμβάλλουν στην απανθρακοποίηση. Δεν συνάπτονται μακροπρόθεσμες συμβάσεις **για την** προμήθεια ορυκτού αερίου που δεν υπάγεται σε περιορισμούς εκπομπών οι οποίες έχουν διάρκεια μετά το τέλος του 2049.
4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών που διαχειρίζονται δίκτυα διανομής.

Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες να μπορούν, όπου και αν είναι εγκατεστημένοι, να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών που συνεπάγεται η πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός από τα μέρη των εν λόγω δικτύων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τοπικές δραστηριότητες παραγωγής στον τόπο όπου παράγεται το φυσικό αέριο. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88.
2. Η πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχεται όπως ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τους στόχους της δίκαιης και ελεύθερης πρόσβασης, της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και της αποφυγής καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του εφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή δυναμικότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες ανάγκες:

- α) η ανάγκη άρνησης της πρόσβασης σε περίπτωση ασυμβατότητας των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ευλόγως,
- β) η ανάγκη αποφυγής δυσκολιών οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ευλόγως και θα ζημίωναν την αποτελεσματική, υφιστάμενη ή μελλοντική, παραγωγή υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων οριακής οικονομικής βιωσιμότητας,
- γ) η ανάγκη ικανοποίησης των εύλογων και δεόντως αποδεδειγμένων αναγκών του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή του ανάντη δικτύου αγωγών για τη μεταφορά και επεξεργασία φυσικού αερίου και των συμφερόντων όλων των άλλων χρηστών του ανάντη δικτύου ή των σχετικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας ή διεκπεραίωσης που ενδέχεται να θίγονται, και
- δ) η ανάγκη εφαρμογής των νόμων και των διοικητικών τους διαδικασιών, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή ανάντη αναπτυξιακής δραστηριότητας.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχής ανεξάρτητης από τα μέρη η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, ώστε να καθίσταται δυνατή η ταχεία επίλυση διαφορών όσον αφορά την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παραγράφου 2 και τον αριθμό των μερών που μπορεί να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε τέτοια δίκτυα.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, εφαρμόζονται οι μηχανισμοί επίλυσης διαφορών του κράτους μέλους που έχει δικαιοδοσία στο προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών, το οποίο αρνείται την πρόσβαση. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών όπου περισσότερα από ένα κράτη μέλη καλύπτουν το οικείο δίκτυο, τα οικεία κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους με σκοπό τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Εφόσον το προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών προέρχεται από τρίτη χώρα και συνδέεται με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, τα οικεία κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους και το κράτος μέλος όπου βρίσκεται το πρώτο σημείο εισόδου προς το δίκτυο των κρατών μελών διαβουλεύεται με την οικεία τρίτη χώρα από όπου προέρχεται το προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών, με σκοπό να διασφαλίσουν ότι, όσον αφορά το εν λόγω δίκτυο, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με συνέπεια στο έδαφος των κρατών μελών.

Πρόσβαση στην αποθήκευση φυσικού αερίου

1. Για την οργάνωση της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών όταν είναι τεχνικώς ή οικονομικώς αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα προμήθειας πελατών, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν μία ή και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

Κατά την επιλογή της διαδικασίας πρόσβασης στην αποθήκευση δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των κοινών και εθνικών εκτιμήσεων επικινδυνότητας που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

Οι ρυθμιστικές αρχές ορίζουν και δημοσιεύουν κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζεται ποιο καθεστώς πρόσβασης πρέπει να εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών. Δημοσιοποιούν ή υποχρεώνουν τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και μεταφοράς να δημοσιοποιούν, ποιες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή μέρη αυτών και ποια αποθέματα εντός αγωγών προσφέρονται βάσει των διαφόρων διαδικασιών που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που σχετίζονται με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς.
3. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο κατόπιν διαπραγματεύσεων, οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις και οι επιλέξιμοι πελάτες εντός και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο σύστημα, να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών, όταν είναι τεχνικώς ή/και οικονομικώς αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες.

Οι συμβάσεις για την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, τα αποθέματα εντός αγωγών και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τον εκάστοτε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης. Οι ρυθμιστικές αρχές απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να δημοσιεύουν τους κύριους εμπορικούς όρους για τη χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, των αποθεμάτων εντός αγωγών και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών σε ετήσια βάση.

Κατά την εκπόνηση των όρων αυτών, οι διαχειριστές αποθήκευσης διαβουλεύονται με τους χρήστες του συστήματος.

4. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο βάσει ρυθμιστικών διατάξεων, οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους επιλέξιμους πελάτες, τόσο εντός όσο και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο σύστημα, δικαίωμα πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, βάσει δημοσιευμένων τιμολογίων ή άλλων γενικών και ειδικών όρων για τη χρησιμοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και του περιεχομένου των αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή οικονομικά αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Οι ρυθμιστικές αρχές συμβουλεύονται τους χρήστες του συστήματος κατά την ανάπτυξη των τιμολογίων αυτών ή των μεθόδων υπολογισμού αυτών των τιμολογίων. Το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να παρέχεται στους επιλέξιμους πελάτες με το να τους επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας με ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις άλλες από τον ιδιοκτήτη ή τον διαχειριστή του συστήματος ή συνδεδεμένη επιχείρηση.

Απευθείας γραμμές φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:
 - α) οι εγκατεστημένες στο έδαφός τους επιχειρήσεις να μπορούν να εφοδιάζουν με απευθείας αγωγό τους επιλέξιμους πελάτες και
 - β) κάθε τέτοιος πελάτης εντός του εδάφους τους να μπορεί να εφοδιάζεται από επιχειρήσεις φυσικού αερίου με απευθείας αγωγό.
2. Όταν η κατασκευή ή εκμετάλλευση απευθείας αγωγών απαιτεί άδεια π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση, τα κράτη μέλη ή οι υπ' αυτών οριζόμενες αρμόδιες αρχές καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής ή εκμετάλλευσης απευθείας αγωγών στο έδαφός τους. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας κατασκευής απευθείας αγωγού είτε την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα βάσει του άρθρου 34 είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 73.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 31

Πρόσβαση τρίτων σε δίκτυα υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή συστήματος ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων σε δίκτυα υδρογόνου με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο εφαρμόζεται αντικειμενικά και αμερόληπτα μεταξύ οποιωνδήποτε χρηστών δικτύου υδρογόνου.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 72 από τη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 70, τα δε τιμολόγια αυτά — και οι μέθοδοι στην περίπτωση που εγκρίνονται μόνο μέθοδοι — να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.
3. Οι διαχειριστές δικτύου υδρογόνου, εάν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων που σχετίζονται με τη μεταφορά υδρογόνου διασυνοριακού δικτύου, έχουν πρόσβαση στο δίκτυο άλλων διαχειριστών δικτύων υδρογόνου.

4. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [2035], τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εξασφαλίζει την εφαρμογή συστήματος πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα υδρογόνου κατόπιν διαπραγμάτευσης σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια. Οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι χρήστες του δικτύου υδρογόνου να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε δίκτυα υδρογόνου **και να διασφαλίζουν ότι** τα μέρη [...] υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση σε δίκτυα υδρογόνου.
5. Όταν χρησιμοποιείται πρόσβαση κατόπιν διαπραγμάτευσης **κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 4**, οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν καθοδήγηση στους χρήστες του δικτύου υδρογόνου σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα επηρεαστούν τα τιμολόγια που θα αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης όταν καθιερωθεί η ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων.

Πρόσβαση τρίτων σε τερματικούς σταθμούς υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή συστήματος πρόσβασης τρίτων σε τερματικούς σταθμούς υδρογόνου βάσει πρόσβασης κατόπιν διαπραγμάτευσης με τρόπο αντικειμενικό, διαφανή και αμερόληπτο, οι δε ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι χρήστες τερματικών σταθμών υδρογόνου να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση στους εν λόγω τερματικούς σταθμούς. Τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση. **Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να εφαρμόσουν ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων [...] σε τερματικούς σταθμούς υδρογόνου.**
2. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τους όρους πρόσβασης τρίτων σε τερματικούς σταθμούς υδρογόνου και τον αντίκτυπό τους στις αγορές υδρογόνου και, όπου απαιτείται για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού, λαμβάνουν μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1.

Πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή συστήματος πρόσβασης τρίτων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και, όταν είναι τεχνικά και οικονομικά αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα προμήθειας πελατών, πρόσβασης στην αποθήκευση αερίου στον αγωγό, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες βάσει πρόσβασης κατόπιν διαπραγμάτευσης με τρόπο αντικειμενικό, διαφανή και αμερόληπτο, ή συστήματος ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων σύμφωνα με την παράγραφο 2.
2. Από την 1η Ιανουαρίου 2036, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή συστήματος ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και [...] όταν [...] είναι τεχνικώς ή [...] οικονομικώς αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα [...] προμήθειας πελατών, **πρόσβασης στην αποθήκευση αερίου στον αγωγό**, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες, το οποίο βασίζεται σε δημοσιευμένα τιμολόγια και εφαρμόζεται αντικειμενικά και αμερόληπτα μεταξύ οποιωνδήποτε χρηστών συστήματος υδρογόνου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 72 από τη ρυθμιστική αρχή.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΡΝΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Άρθρο 34

Άρνηση πρόσβασης και σύνδεσης

1. **Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων διανομής [...]** και οι **επιχειρήσεις** υδρογόνου μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση ή τη σύνδεση στο σύστημα φυσικού αερίου ή υδρογόνου λόγω έλλειψης δυναμικότητας. [...]
2. **Με την επιφύλαξη των [...]**εθνικών και των ενωσιακών στόχων απανθρακοποίησης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, [...] **ο διαχειριστής συστήματος διανομής [...]** ή η επιχείρηση υδρογόνου που αρνείται την πρόσβαση ή τη σύνδεση στο σύστημα φυσικού αερίου ή στο σύστημα υδρογόνου λόγω έλλειψης δυναμικότητας ή λόγω έλλειψης σύνδεσης προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις, όταν αυτό είναι οικονομικώς εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές.
3. Η άρνηση πρόσβασης στο σύστημα ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών επιτρέπεται μόνο σύμφωνα τις διατάξεις των άρθρων 18 και 33 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021) [...]**804**]].

4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 [...] έως 3, ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει σύστημα στο οποίο οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων διανομής επιτρέπεται να αρνούνται την πρόσβαση ή τη σύνδεση ή να αποσυνδέουν χρήστες του δικτύου φυσικού αερίου, ιδίως για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την υλοποίηση του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, όταν:

- α. το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 51 [...] προβλέπει τον παροπλισμό του συστήματος μεταφοράς ή σχετικών μερών του ή
- β. η αρμόδια εθνική αρχή έχει εγκρίνει τον παροπλισμό [...] του δικτύου διανομής ή σχετικών μερών του.

Τα κράτη μέλη που επιτρέπουν την άρνηση πρόσβασης και σύνδεσης ή την αποσύνδεση χρηστών του δικτύου δυνάμει της παρούσας παραγράφου [...] [...] εξασφαλίζουν ότι η άρνηση ή η αποσύνδεση βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια [...] που καθορίζονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τα θιγόμενα συμφέροντα. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα για την προστασία των χρηστών του δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 11α, όταν επιτρέπουν την αποσύνδεση.

5. Οιαδήποτε άρνηση πρόσβασης ή σύνδεσης και οιαδήποτε αποσύνδεση δυνάμει του παρόντος άρθρου [...] αιτιολογείται δεόντως.

Κεφάλαιο V

Κανόνες που εφαρμόζονται σε διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης και ΥΦΑ

Άρθρο 35

Καθήκοντα διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή ΥΦΑ

1. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή ΥΦΑ:
 - α) εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης ή εγκαταστάσεις ΥΦΑ για τη διασφάλιση ενιαίας αγοράς, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον [κανονισμό (ΕΕ) 2022/... (κανονισμός για το μεθάνιο)] και την εξασφάλιση των κατάλληλων μέσων για την τήρηση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας·
 - β) δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
 - γ) παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος ΥΦΑ ή σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομής, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η μεταφορά και η αποθήκευση φυσικού αερίου μπορούν να πραγματοποιούνται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος·
 - δ) παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα.

2. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυνοριακή δυναμικότητα με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικά λογικά και τεχνικά αιτήματα δυναμικότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο.
3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συνεργάζονται με τους διαχειριστές συστημάτων διανομής ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο συμμετέχουν αποτελεσματικά στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης.
4. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς μεριμνούν για την αποδοτική διαχείριση της ποιότητας του φυσικού αερίου στις εγκαταστάσεις τους σύμφωνα με τα εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας φυσικού αερίου.
5. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 72 παράγραφος 7, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.
6. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικότητας διασύνδεσης.

7. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι μία ή περισσότερες αρμοδιότητες που παρατίθενται στην παράγραφο 1 ανατίθενται σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς διαφορετικό από εκείνον ο οποίος είναι ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς και στον οποίο θα εφαρμόζονταν διαφορετικά οι σχετικές αρμοδιότητες. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς στον οποίο ανατίθενται τα καθήκοντα πιστοποιείται βάσει του μοντέλου ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 54, αλλά δεν υποχρεούνται να είναι ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς για το οποίο είναι υπεύθυνος.
8. [...] Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς **που είναι ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς** πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο IX και πιστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο [...] **65**. Αυτό δεν θίγει τη δυνατότητα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που πιστοποιούνται βάσει του μοντέλου ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να αναθέτουν, με δική τους πρωτοβουλία και υπό την επίβλεψή τους, ορισμένα καθήκοντα σε άλλους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς που πιστοποιούνται βάσει του μοντέλου ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή του μοντέλου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, εάν η ανάθεση καθηκόντων δεν θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα αποτελεσματικής και ανεξάρτητης λήψης αποφάσεων του αναθέτοντος διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

9. Οι διαχειριστές συστημάτων ΥΦΑ, **μεταφοράς** και αποθήκευσης συνεργάζονται, εντός ενός κράτους μέλους και σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να αξιοποιούνται με τον πλέον αποδοτικό τρόπο οι δυναμικότητες των εγκαταστάσεων και οι συνέργειες μεταξύ των εγκαταστάσεων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την ακεραιότητα και τη λειτουργία του συστήματος **και αποφεύγοντας τη δημιουργία περιορισμών στη λειτουργία των εγκαταστάσεων ΥΦΑ και αποθήκευσης.**
10. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες.

Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 68 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή ΥΦΑ και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιεσδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης **που δεν είναι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ή διανομής ή διαχειριστές δικτύου υδρογόνου**, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς, περιλαμβανομένου του διαχειριστή συστήματος διανομής στην περίπτωση διαχειριστή συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής, και τα λοιπά μέρη της επιχείρησης **που δεν είναι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ή διανομής ή διαχειριστές δικτύου υδρογόνου** δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, για παράδειγμα κοινή νομική υπηρεσία, με εξαίρεση τις αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή τις λειτουργίες πληροφορικής.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή ΥΦΑ δεν καταχρώνται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.
3. Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

**Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση [...] εγκαταστάσεων παραγωγής
ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο σύστημα μεταφοράς**

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες αμερόληπτης σύνδεσης [...] εγκαταστάσεων παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση των ρυθμιστικών αρχών.

[...] [...]

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση στο σύστημα μεταφοράς και στο δίκτυο υδρογόνου

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και ο διαχειριστής δικτύου υδρογόνου καταρτίζουν και δημοσιεύουν διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου και υδρογόνου, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ, τερματικών σταθμών υδρογόνου και βιομηχανικών πελατών στο δίκτυο μεταφοράς και στο δίκτυο υδρογόνου. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.
2. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και ο διαχειριστής δικτύου υδρογόνου δεν έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου ή υδρογόνου, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ, τερματικών σταθμών υδρογόνου ή βιομηχανικών πελατών λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών συνδεόμενων με την απαραίτητη αύξηση δυναμικότητας. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και ο διαχειριστής δικτύου υδρογόνου εξασφαλίζουν την κατάλληλη δυναμικότητα εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση.

Κεφάλαιο VI

Λειτουργία συστήματος διανομής φυσικού αερίου

Άρθρο 39

Διορισμός διαχειριστών συστημάτων διανομής

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή ζητούν από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες ή υπεύθυνες των συστημάτων διανομής, ή υπεύθυνες γι' αυτά, να ορίσουν, για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο από τα κράτη μέλη για λόγους αποτελεσματικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές του συστήματος διανομής, και μεριμνούν ώστε οι διαχειριστές αυτοί να ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 40, 42 και 43.

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Ο διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται σε λογικά αιτήματα για τη διανομή αερίου, καθώς και για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη **ή τον παροπλισμό**, υπό οικονομικώς αποδεκτές συνθήκες ενός ασφαλούς, αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος στην περιοχή του, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον [κανονισμό (ΕΕ) 2022/... (κανονισμός για το μεθάνιο)] και την ενεργειακή απόδοση.
2. Κατόπιν σχετικής απόφασης των ρυθμιστικών αρχών, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής μπορούν να είναι υπεύθυνοι για την εξασφάλιση αποδοτικής διαχείρισης της ποιότητας του φυσικού αερίου στις εγκαταστάσεις τους σύμφωνα με τα εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας του φυσικού αερίου, όπου απαιτείται για τη διαχείριση του συστήματος λόγω έγχυσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.
3. Εν πάση περιπτώσει, ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.
4. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομή, μεταφοράς, ΥΦΑ ή/και σε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η μεταφορά και η αποθήκευση του φυσικού αερίου διενεργείται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος.

5. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.
6. Όταν ένας διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής φυσικού αερίου, οι κανόνες που θεσπίζει για την εκπλήρωση του προαναφερόμενου σκοπού πρέπει να είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων διανομής καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 72 παράγραφος 7, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.
7. Οι διαχειριστές συστημάτων διανομής συνεργάζονται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά που είναι συνδεδεμένοι [...] **στις υποδομές** τους συμμετέχουν αποτελεσματικά στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης στο σύστημα εισόδου-εξόδου στο οποίο ανήκει το σύστημα διανομής.

[...] [...]

[...] (Μεταφέρθηκε στο άρθρο 41) [...]

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση [...] εγκαταστάσεων παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο σύστημα διανομής

Οι ρυθμιστικές αρχές **απαιτούν από [...]** τον διαχειριστή συστήματος διανομής να δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες αμερόληπτης σύνδεσης [...] εγκαταστάσεων παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση των ρυθμιστικών αρχών.

(Μεταφέρθηκε από το άρθρο 40) [...]

Διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.
2. Επιπλέον των απαιτήσεων της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:
 - α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής δεν συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου οι οποίες έχουν την ευθύνη άμεσα ή έμμεσα, για την τρέχουσα εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς [...], μετακομιδής και προμήθειας αερίων,
 - β) λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι έχουν τη δυνατότητα να δρουν με ανεξαρτησία,

- γ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου· για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, οικονομικούς και υλικούς πόρους· αυτό δεν αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 7· ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συστήματος διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της· δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου,
- δ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος· στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου· το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής, υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 70 παράγραφος 1 ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται· ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

3. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, οι ρυθμιστικές αρχές, αν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρακολουθούνται οι δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής από τις ρυθμιστικές αρχές ή άλλους αρμοδίους φορείς, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από 100 000 συνδεδεμένους πελάτες.

Άρθρο 43

Υποχρέωση εχεμύθειας των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 68 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.
2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής δεν καταγράφουν των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

Κλειστά συστήματα διανομής φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των ρυθμιστικών αρχών να κατατάσσουν ένα σύστημα, το οποίο διανέμει φυσικό αέριο σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό, εμπορικό ή κατανεμομένων υπηρεσιών χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:
 - α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή η παραγωγική διεργασία των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες, ή
 - β) το εν λόγω σύστημα διανέμει φυσικό αέριο κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το διαχειριστή του συστήματος ή στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των ρυθμιστικών αρχών να εξαιρούν τον διαχειριστή ενός κλειστού συστήματος διανομής φυσικού αερίου από την υποχρέωση του άρθρου 27 παράγραφος 1, σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση σε ισχύ τους σύμφωνα με το άρθρο 72.

3. Όταν χορηγείται εξαίρεση δυνάμει της παραγράφου 2, τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους επανεξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 72 κατόπιν αιτήματος ενός χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής φυσικού αερίου.
4. Η παρεμπίπτουσα χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών με σύνδεση απασχόλησης ή άλλη συναφή σχέση με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή που εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν απαγορεύει τη χορήγηση εξαιρέσεων της παραγράφου 2.
5. Τα κλειστά συστήματα διανομής θεωρούνται συστήματα διανομής για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 45

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Το άρθρο [...] 42 παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω διαχειριστής συμμορφώνεται με το άρθρο 54 παράγραφος 1, ή τα άρθρα 55 και 56 ή με το κεφάλαιο IX.

Κεφάλαιο VII

Κανόνες που εφαρμόζονται στα ειδικά δίκτυα υδρογόνου

Άρθρο 46

Καθήκοντα διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικών σταθμών υδρογόνου

1. Κάθε διαχειριστής δικτύου υδρογόνου, εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικού σταθμού υδρογόνου είναι υπεύθυνος για:
 - α) τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλών και αξιόπιστων υποδομών μεταφοράς ή αποθήκευσης υδρογόνου, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, σε στενή συνεργασία με διαχειριστές συνδεδεμένων και γειτονικών δικτύων υδρογόνου·
 - β) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος υδρογόνου να ανταποκρίνεται σε εύλογη ζήτηση μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου·
 - γ) την εξασφάλιση επαρκών μέσων για την τήρηση [...] των υποχρεώσεών του·
 - δ) την παροχή, στον διαχειριστή άλλων δικτύων ή συστημάτων με τα οποία είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·
 - ε) δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος **υδρογόνου** ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων· και

- στ) την παροχή στους χρήστες του συστήματος **υδρογόνου** των πληροφοριών που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στην υποδομή·
- ζ) τη λήψη κάθε εύλογου διαθέσιμου μέτρου με σκοπό την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των εκπομπών υδρογόνου κατά τις λειτουργίες του, καθώς και τη διεξαγωγή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, έρευνας ανίχνευσης και επισκευής διαρροών υδρογόνου σε όλα τα σχετικά κατασκευαστικά στοιχεία υπό την ευθύνη του διαχειριστή·
- η) την υποβολή έκθεσης ανίχνευσης διαρροών υδρογόνου και, κατά περίπτωση, προγράμματος επισκευής ή αντικατάστασης στις αρμόδιες αρχές·

2. [...] **Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς μεριμνούν προκειμένου να εξασφαλίζεται [...] διασυνοριακή δυναμικότητα για την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικώς λογικά και τεχνικώς εφικτά αιτήματα δυναμικότητας και να λαμβάνεται υπόψη η ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο. Μετά την πιστοποίησή τους δυνάμει του άρθρου 65 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 13 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM (2021) 804], οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να αποφασίσουν να αναθέσουν σε έναν ή σε περιορισμένο αριθμό διαχειριστών δικτύων υδρογόνου [...] την ευθύνη για τη εξασφάλιση της διασυνοριακής δυναμικότητας.**

3. **Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου την ευθύνη [...] για την εξασφάλιση αποδοτικής διαχείρισης της ποιότητας του υδρογόνου στα δίκτυά τους σύμφωνα με τα εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας του υδρογόνου, όπου απαιτείται για τη διαχείριση του συστήματος [...].**
4. **Οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου είναι υπεύθυνοι για την εξισορρόπηση στα δίκτυά τους από την 1η Ιανουαρίου 2036 ή από προγενέστερη ημερομηνία, εφόσον αυτό προβλέπεται από τη [...] ρυθμιστική αρχή. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές δικτύου υδρογόνου για την εξισορρόπηση του δικτύου υδρογόνου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας.**

Υφιστάμενα δίκτυα υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να **ορίζουν ότι οι ρυθμιστικές αρχές [...]** χορηγούν [...] παρέκκλιση από **μία ή περισσότερες από** τις απαιτήσεις των άρθρων 31, 62, 63, [...] 64 **και 65** της παρούσας οδηγίας και των άρθρων 6 και 47 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021) [...]**804**] σε δίκτυα υδρογόνου που ανήκαν σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος]. Το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης περιορίζεται στη δυναμικότητα του δικτύου που βρίσκotan σε λειτουργία στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος].
2. Η παρέκκλιση [...] λήγει:
 - α) όταν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση υποβάλει αίτημα στη ρυθμιστική αρχή για τον τερματισμό της παρέκκλισης και το αίτημα αυτό εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή·
 - β) όταν το δίκτυο υδρογόνου που επωφελείται από την παρέκκλιση συνδεθεί με άλλο δίκτυο υδρογόνου·

- γ) όταν το δίκτυο υδρογόνου που επωφελείται από την παρέκκλιση ή η δυναμικότητά του επεκταθεί **κατά περισσότερο από [5 %] ως προς το μήκος ή τη δυναμικότητα σε σύγκριση με την [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]· [...]· ή**
- δ) [...] όταν η ρυθμιστική αρχή καταλήγει με απόφαση στο συμπέρασμα ότι η **συνέχιση της εφαρμογής της παρέκκλισης ενέχει κίνδυνο να παρεμποδιστεί ο ανταγωνισμός ή να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις ως προς την αποδοτική ανάπτυξη των υποδομών υδρογόνου ή την ανάπτυξη της αγοράς υδρογόνου στο κράτος μέλος ή στην Ένωση.**

3. Οι ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από τους διαχειριστές υφιστάμενων δικτύων υδρογόνου να τους παρέχουν κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι οι ρυθμιστικές αρχές χορηγούν [...] παρέκκλιση από τα άρθρα 62 και 65 σε δίκτυα υδρογόνου που μεταφέρουν υδρογόνο [...] σε περιορισμένο αριθμό σημείων εξόδου εντός γεωγραφικά περιορισμένης [...] περιοχής.
Κατά τη διάρκεια της παρέκκλισης, ένα τέτοιο δίκτυο πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i. Δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου. [...]
 - ii. Δεν έχει άμεσες συνδέσεις με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου [...] ή τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός εάν οι εν λόγω εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή τερματικοί σταθμοί συνδέονται επίσης με δίκτυο υδρογόνου το οποίο δεν επωφελείται από παρέκκλιση δυνάμει του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 47.
 - iii. [...]
 - iv. [...] Εξυπηρετεί πρωτίστως τον σκοπό της προμήθειας υδρογόνου σε πελάτες που συνδέονται άμεσα με το δίκτυο αυτό.

2. Η εθνική ρυθμιστική αρχή εκδίδει απόφαση για την ανάκληση της παρέκκλισης σύμφωνα με την παράγραφο 1, εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η συνέχιση της εφαρμογής της παρέκκλισης ενέχει κίνδυνο να παρεμποδιστεί ο ανταγωνισμός ή να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις ως προς την αποδοτική ανάπτυξη των υποδομών υδρογόνου ή την ανάπτυξη της αγοράς υδρογόνου στο κράτος μέλος ή στην Ένωση, ή σε περίπτωση που δεν πληρούνται πλέον οιαδήποτε από τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1.

[...]

[...]

Αγωγοί διασύνδεσης υδρογόνου με τρίτες χώρες

1. **Η Ένωση, για κάθε αγωγό διασύνδεσης υδρογόνου μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, συνάπτει, πριν από τη λειτουργία του, διεθνή συμφωνία σύμφωνα με το άρθρο 218 της ΣΛΕΕ, με τη συνδεόμενη τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, στην οποία καθορίζονται οι κανόνες λειτουργίας για τον αγωγό διασύνδεσης υδρογόνου, όπου αυτό απαιτείται προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή και η συνέπεια με τους κανόνες που ισχύουν για τα δίκτυα υδρογόνου, οι οποίοι ορίζονται στην παρούσα οδηγία και στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM (2021)804]. Η σύναψη διεθνούς συμφωνίας δεν θεωρείται αναγκαία σε περίπτωση που το κράτος μέλος που συνδέεται ή που σκοπεύει να συνδεθεί μέσω αγωγού διασύνδεσης υδρογόνου διαπραγματεύεται και συνάπτει διακυβερνητική συμφωνία με την οικεία συνδεόμενη τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 82, στην οποία καθορίζονται οι κανόνες λειτουργίας για τον οικείο αγωγό διασύνδεσης υδρογόνου, προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή και η συνέπεια με τους κανόνες που ισχύουν για τα δίκτυα υδρογόνου, οι οποίοι ορίζονται στην παρούσα οδηγία και στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM (2021)804].**

[...]

2. Η παράγραφος 1 ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 79 και της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών.

[...]

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η επιβολή των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνει υπόψη την αποτελεσματική εφαρμογή τους στην επικράτεια της Ένωσης και τον ενοποιημένο χαρακτήρα του αγωγού διασύνδεσης.

[...]

**Εχεμύθεια διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και
τερματικών σταθμών υδρογόνου**

1. Με την επιφύλαξη νόμιμων υποχρεώσεων κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής δικτύου υδρογόνου, εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικού σταθμού υδρογόνου και κάθε ιδιοκτήτης δικτύου υδρογόνου τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Ειδικότερα, εάν ο διαχειριστής δικτύου υδρογόνου, εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικού σταθμού υδρογόνου ή ο ιδιοκτήτης δικτύου υδρογόνου αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, δεν κοινοποιεί οποιεσδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης **που δεν είναι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ή διανομής ή διαχειριστές δικτύου υδρογόνου**, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση υδρογόνου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο διαχειριστής δικτύου υδρογόνου, εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικού σταθμού υδρογόνου δεν καταχράται εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.
3. Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Κεφάλαιο VIII

Ενοποιημένος σχεδιασμός δικτύου

Άρθρο 51

Ανάπτυξη δικτύου για το φυσικό αέριο και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

1. Τουλάχιστον κάθε δύο έτη, όλοι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στην αρμόδια ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Υπάρχει τουλάχιστον ένα ενιαίο πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου ανά κράτος μέλος. Οι διαχειριστές υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών τερματικών σταθμών ΥΦΑ, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, καθώς και των διαχειριστών υποδομών υδρογόνου, τηλεθέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας, υποχρεούνται να παρέχουν και να ανταλλάσσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση του ενιαίου σχεδίου στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος φυσικού αερίου και η ασφάλεια του εφοδιασμού, ιδίως δε η συμμόρφωση με τους κανόνες για την υποδομή που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου δημοσιεύεται και είναι προσβάσιμο σε ιστότοπο.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) παραθέτει **ολοκληρωμένες και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις** κυριότερες υποδομές που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη, **συνυπολογίζοντας τις υποδομές που τυχόν απαιτούνται για τη σύνδεση εγκαταστάσεων ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και περιλαμβάνοντας υποδομές που αναπτύσσονται [...] για να καθίστανται δυνατές αντίστροφες ροές προς το δίκτυο μεταφοράς·**
- β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία·
- γ) περιλαμβάνει **ολοκληρωμένες και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις** υποδομές που μπορούν ή πρόκειται να παροπλιστούν· [...]
- δ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια και τα έργα παροπλισμού·
- ε) βασίζεται σε πλαίσιο κοινού σεναρίου που εκπονείται από τους αρμόδιους διαχειριστές υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων διαχειριστών συστημάτων διανομής, τουλάχιστον φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. **Τέτοια σενάρια βασίζονται σε εύλογες παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη της παραγωγής, της προσφοράς, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες·**

στ) συνάδει με τα αποτελέσματα των κοινών και εθνικών εκτιμήσεων επικινδυνότητας δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού 2017/1938·

ζ) είναι σύμφωνο με το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και τις επικαιροποιήσεις του, καθώς και με τις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, και στηρίζει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς λαμβάνει πλήρως υπόψη τις προοπτικές εναλλακτικών της επέκτασης του συστήματος, όπως η χρήση της απόκρισης ζήτησης, καθώς και την αναμενόμενη κατανάλωση έπειτα από την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση **και τους στόχους για τη μείωση της ζήτησης**, το εμπόριο με άλλες χώρες και το ενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. **Ενόψει της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος [...]** ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς αξιολογεί τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να καλύψει, κατά περίπτωση, ανάγκες τόσο στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στο σύστημα αερίων, για παράδειγμα, ανάγκες πληροφόρησης σχετικά με τη βέλτιστη τοποθεσία και το βέλτιστο μέγεθος πάγιων στοιχείων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και μετατροπής ηλεκτρικής ενέργειας σε αέριο.

4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλευεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του συστήματος για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες του συστήματος να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.
5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς την πλέον πρόσφατη προσομοίωση σε επίπεδο Ένωσης των σεναρίων διαταραχής που έχει διενεργήσει το ΕΔΔΣΜ Αερίου δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, προς τις περιφερειακές και εθνικές εκτιμήσεις επικινδυνότητας και προς τα μη δεσμευτικά διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων (διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, **στο άρθρο 29 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021)804] και στο άρθρο 43 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021)804]**. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλευεται τον ACER. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το πρόγραμμά του.

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές εξετάζουν τη συνέπεια του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου **με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119**, με το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και τις επικαιροποιήσεις του, καθώς και με τις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις για το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 **και, σε περίπτωση ασυνέπειας, μπορούν να παρέχουν στη ρυθμιστική αρχή τεκμηριωμένη γνώμη στην οποία διευκρινίζεται η ασυνέπεια και η οποία πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη.**

6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου.
7. Αν ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχό του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου:

- α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις·
- β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση·
- γ) υποχρεώνει το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο.

Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο·
- β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο·
- γ) οικοδόμηση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν·
- δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την ανάπτυξη δικτύων υδρογόνου

1. Οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου υποβάλλουν **ανά διετία [...]** στη ρυθμιστική αρχή [...], επισκόπηση των υποδομών δικτύου υδρογόνου που σκοπεύουν να αναπτύξουν. **Η πρώτη επισκόπηση υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την [...] πιστοποίηση του διαχειριστή δικτύου υδρογόνου δυνάμει του άρθρου 65 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 13 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM (2021) [...] 804], ή εντός 12 μηνών από τη χορήγηση [...] παρέκκλισης δυνάμει του άρθρου 47 ή του άρθρου 48, ανάλογα με το ποιο εκ των δύο γεγονότων επέλθει πρώτο. Για τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου που υπήρχαν ήδη κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, η πρώτη επισκόπηση υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Ειδικότερα, η επισκόπηση αυτή:**
 - α) περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες δυναμικότητας, τόσο σε όγκο όσο και σε διάρκεια, όπως έχουν διαμορφωθεί κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ των χρηστών του δικτύου **υδρογόνου** και των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, **καθώς και σχετικά με τον εντοπισμό δυνητικών μελλοντικών τελικών χρηστών του δικτύου υδρογόνου που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν [...]** και με την **προμήθεια υδρογόνου**.

- β) περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο θα χρησιμοποιηθούν αναπροσαρμοσμένοι αγωγοί φυσικού αερίου για τη μεταφορά υδρογόνου·
- γ) είναι σύμφωνη με το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και τις επικαιροποιήσεις του, καθώς και με τις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, και στηρίζει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119.
- δ) περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται με διαχειριστές δικτύων υδρογόνου σε γειτονικά κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2.

2. Οι διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικών σταθμών υδρογόνου παρέχουν και ανταλλάσσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπόνηση της επισκόπησης στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου. **Οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου ανταλλάσσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπόνηση της επισκόπησης με άλλους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, περιλαμβανομένων των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου σε γειτονικά κράτη μέλη [...].**

3. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει την επισκόπηση και διατυπώνει συστάσεις για τροποποιήσεις προς επισκόπηση από τον διαχειριστή δικτύου υδρογόνου [...]. Κατά την εξέταση αυτή, λαμβάνει υπόψη τη συνολική αναγκαιότητα του δικτύου υδρογόνου από άποψη ενέργειας και οικονομίας, καθώς και το πλαίσιο κοινού σεναρίου που εκπονείται βάσει του άρθρου 51 παράγραφος 2 στοιχείο ε). **Όσον αφορά τις επισκοπήσεις που υποβάλλονται σε σχέση με δίκτυα υδρογόνου που επωφελούνται από παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 47 ή του άρθρου 48, η ρυθμιστική αρχή μπορεί να απόσχει από την εξέταση της επισκόπησης και τη διατύπωση συστάσεων για τροποποιήσεις.**
4. Η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει υπόψη την εξέταση της επισκόπησης όταν εγκρίνει τα ειδικά τέλη κατά την έννοια του άρθρου 4 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο COM(2021) [...] 804].
5. Οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου δημοσιεύουν **ανά διετία [...]** κοινή έκθεση σχετικά με την ανάπτυξη του συστήματος υδρογόνου με βάση την επισκόπηση που υποβάλλεται στη ρυθμιστική αρχή. Λαμβάνουν υπόψη την εξέταση **και τις συστάσεις** της ρυθμιστικής αρχής που προβλέπεται στην παράγραφο [...]3. **Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να γνωμοδοτεί σχετικά με την έκθεση.**

- 5α. Έως την 31η Ιανουαρίου 2035, και με την επιφύλαξη των εξουσιών της ρυθμιστικής αρχής να εποπτεύει τους κανόνες πρόσβασης στα δίκτυα, τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν σε άλλη αρμόδια αρχή να εξετάζει την επισκόπηση και να διατυπώνει συστάσεις για τροποποιήσεις της επισκόπησης από τον διαχειριστή δικτύου υδρογόνου, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και τις επικαιροποιήσεις τους. [...]
6. Όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν σύστημα ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων μερών σε δίκτυα υδρογόνου σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη [...] εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του άρθρου 51 στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, εξαιρουμένων των απαιτήσεων εκείνων που συνδέονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938. Όταν συντρέχει αυτή η περίπτωση, η ρυθμιστική αρχή εξετάζει επίσης κατά πόσον το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλουν οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου συνάδει με το διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων για το υδρογόνο που αναφέρεται στο άρθρο 43 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο].
7. Αντί να εφαρμόσουν το παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου τις απαιτήσεις που ορίζει το [...] άρθρο 51 από [έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Χρηματοδότηση διασυνοριακών υποδομών υδρογόνου

1. Όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν σύστημα ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων μερών σε δίκτυα υδρογόνου σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 1 και όταν ένα έργο αγωγού διασύνδεσης υδρογόνου [...] δεν αποτελεί έργο κοινού ενδιαφέροντος κατά τα οριζόμενα στο [κεφάλαιο II και παράρτημα I σημείο 3 του κανονισμού xxx σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές], οι διαχειριστές γειτονικών και επηρεαζόμενων δικτύων υδρογόνου **επωμίζονται τα κόστη του έργου και μπορούν να τα συμπεριλάβουν στα οικεία τους συστήματα τιμολόγησης. Εάν διαπιστώσουν σημαντική απόκλιση μεταξύ οφέλους και κόστους, δύνανται να [...]** καταρτίζουν σχέδιο έργου το οποίο περιλαμβάνει αίτημα για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και το υποβάλλουν από κοινού στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές προς κοινή έγκριση.

2. **Όταν διαχειριστές δικτύων υδρογόνου υποβάλλουν σχέδιο έργου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα ακόλουθα [...]:**

- α)** Το σχέδιο έργου και το αίτημα για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους συνοδεύονται, αφενός, από ειδική ανά έργο ανάλυση κόστους-οφέλους, στην οποία λαμβάνονται υπόψη τα οφέλη πέραν των συνόρων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, και, αφετέρου, από επιχειρηματικό σχέδιο, στο οποίο αξιολογείται η οικονομική βιωσιμότητα του έργου, περιγράφεται μια χρηματοδοτική λύση και καθορίζεται κατά πόσον οι ενδιαφερόμενοι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου συμφωνούν επί τεκμηριωμένης πρότασης για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους.
- β)** Οι ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές **μπορούν [...]**, κατόπιν διαβούλευσης με τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, να λαμβάνουν συντονισμένες αποφάσεις σχετικά με τον επιμερισμό του επενδυτικού κόστους του έργου που θα βαρύνει κάθε διαχειριστή δικτύου.
- γ)** Εάν οι ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές δεν μπορούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το αίτημα [...], **μπορούν να αποφασίσουν να υποβάλουν από κοινού την υπόθεση στον ACER.** Ο ACER λαμβάνει απόφαση ακολουθώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.

[...] [...]

[...] [...] [...]

Κεφάλαιο IX

Διαχωρισμός διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

ΤΜΗΜΑ 1

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 54

Διαχωρισμός συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:
 - α) κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς·
 - β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:
 - i) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς, ούτε
 - ii) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή επί συστήματος μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·

- γ) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·
- δ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας όσο και σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) περιλαμβάνουν ειδικότερα:

- α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου·
- β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή
- γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), ο όρος «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» θεωρείται ότι περιλαμβάνει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής [...] ή προμήθειας» κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵, και οι όροι «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τους όρους «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» όπως νοούνται σε αυτή την οδηγία.

²⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

[...] [...]

5. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους συστήματα μεταφοράς έχουν συστήσει κοινοπραξία η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς. Καμία άλλη επιχείρηση δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 55 ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του τμήματος 3.
6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) είναι το κράτος μέλος ή άλλος δημόσιος φορέας, τότε δύο διαφορετικοί δημόσιοι φορείς που ασκούν έλεγχο σε έναν διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς αφενός και σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας αφετέρου, δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 36 και κατέχονται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και το προσωπικό του εν λόγω διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν διαβιβάζονται ούτε μετατίθενται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.
8. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1. Όσον αφορά το μέρος του συστήματος μεταφοράς που συνδέει κράτος μέλος με τρίτη χώρα, ανάμεσα στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους και το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο του εν λόγω κράτους μέλους, εφόσον στις 23 Μαΐου 2019, το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1.

Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος είτε:

- α) ορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 55· ή
- β) συμμορφώνεται με τις διατάξεις του τμήματος 3.

9. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και υφίστανται ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του τμήματος 3, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Όσον αφορά το μέρος του συστήματος μεταφοράς που συνδέει κράτος μέλος με τρίτη χώρα, ανάμεσα στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους και το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο του εν λόγω κράτους μέλους, εφόσον στις 23 Μαΐου 2019 το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και υφίστανται ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του τμήματος 3, το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

10. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 65 παράγραφοι 4, 5 και 6 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 13 του[...]**κανονισμού COM(2021) 804 final [παραπομπή στον αναδιατυπωμένο κανονισμό]** [...] Στη συνέχεια, η Επιτροπή οφείλει να επαληθεύει ότι οι ρυθμίσεις που υφίστανται εγγυώνται σαφώς ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του τμήματος 3.
11. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με την παράγραφο 1.
12. Οι επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν την παράγραφο 1.

ΤΜΗΜΑ 2

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 55

Ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων

1. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει το άρθρο [...] **54** παράγραφος 1 και να διορίσει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς.

Όσον αφορά το μέρος του συστήματος μεταφοράς που συνδέει κράτος μέλος με τρίτη χώρα, ανάμεσα στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους και το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο του εν λόγω κράτους μέλους, εφόσον στις 23 Μαΐου 2019 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει το άρθρο **54** παράγραφος 1 και να διορίσει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς.

Ο διορισμός ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.

2. Το κράτος μέλος δύναται να εγκρίνει και να διορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος μόνον εφόσον:
- α) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 54 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ)·
 - β) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του βάσει του άρθρου 35·
 - γ) ο υποψήφιος διαχειριστής ανέλαβε να συμμορφωθεί με δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων υπό την παρακολούθηση της ρυθμιστικής αρχής·
 - δ) ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παράγραφο 5, και για τον σκοπό αυτό, οφείλει να παράσχει όλα τα σχέδια συμβατικών ρυθμίσεων με την υποψήφια επιχείρηση και κάθε άλλη συναφή οντότητα·
 - ε) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804], συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.
3. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν και διορίζουν ως ανεξάρτητους διαχειριστές συστημάτων επιχειρήσεις που έχουν πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 66 και της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 65 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 είτε του άρθρου 66 της παρούσας οδηγίας.

4. Κάθε ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης τελών πρόσβασης και επιβαρύνσεων συμφόρησης, για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης), την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς δεν είναι υπεύθυνοι για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.
5. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς:
- α) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·
 - β) χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος και εγκρίνει η ρυθμιστική αρχή ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος· οι. Οι σχετικοί χρηματοδοτικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής· πριν από την έγκριση αυτή, η ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τον ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, μαζί με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·

- γ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης η οποία αφορά τα πάγια στοιχεία του δικτύου, με εξαίρεση την ευθύνη που αφορά τα καθήκοντα του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος·
 - δ) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του δικτύου, με εξαίρεση των επενδύσεων που, σύμφωνα με το στοιχείο β), έχει συμφωνήσει να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος.
6. Σε στενή συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, παρέχονται στην οικεία εθνική αρχή ανταγωνισμού όλες οι σχετικές εξουσίες για την αποτελεσματική επιτήρηση της συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς με τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5.

Διαχωρισμός ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς, ιδιοκτήτη δικτύου υδρογόνου, διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης και διαχειριστή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου

Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ανεξάρτητος **διαχειριστής** δικτύου υδρογόνου, οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς και δικτύων υδρογόνου και οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης ή οι διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου που αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητοι, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεών τους, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά, τη διανομή, τη μετακομιδή και την αποθήκευση αερίων.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνον σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου οι οποίες είναι αναγκαίες από τεχνική ή/και οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό πελατών σύμφωνα με το άρθρο 29.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς ή δικτύου υδρογόνου και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου, η οποία αναφέρεται στο **πρώτο εδάφιο** [...], εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου υδρογόνου και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου δεν συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής και της προμήθειας αερίων·
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς ή δικτύου υδρογόνου και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα·
- γ) ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου διαθέτει αποτελεσματικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης· αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων εποπτείας της μητρικής εταιρείας σε σχέση με την απόδοση των πάγιων στοιχείων μιας θυγατρικής, τα οποία ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 7· ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της· δεν επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου·

- δ) ο ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς ή δικτύου υδρογόνου και ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης ή εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου καταρτίζουν πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της τήρησης του εν λόγω προγράμματος· καθορίζονται επίσης οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των στόχων αυτών· το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και η οποία δημοσιεύεται.

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 προς συμπλήρωση [...] της παρούσας οδηγίας στις οποίες καθορίζονται κατευθυντήριες γραμμές για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου υδρογόνου και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης ή της εγκατάστασης αποθήκευσης υδρογόνου με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ 3

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 57

Πάγια στοιχεία, εξοπλισμός, προσωπικό και ταυτότητα

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εξοπλίζονται με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, ειδικότερα:
 - α) τα πάγια στοιχεία που είναι απαραίτητα για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος μεταφοράς, είναι ιδιοκτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
 - β) το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης όλων των εταιρικών καθηκόντων, προσλαμβάνεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
 - γ) η εκμίσθωση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης απαγορεύεται. Ένας διαχειριστής συστήματος μεταφοράς μπορεί ωστόσο να παρέχει υπηρεσίες στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση εφόσον:
 - i) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν προβαίνει σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών του συστήματος, διατίθεται σε όλους τους χρήστες του συστήματος υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια,
 - ii) οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παροχή των υπηρεσιών αυτών έχουν εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή·

- δ) με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 60, οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων παρέχονται στο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε εύθετο χρόνο από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση κατόπιν σχετικού αιτήματος του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

2. Η άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα πέραν όσων απαριθμούνται στο άρθρο 35:

- α) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και επαφές με τρίτους και τις ρυθμιστικές αρχές·
- β) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου»)·
- γ) χορήγηση και διαχείριση πρόσβασης τρίτων χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών συστήματος ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος·
- δ) συλλογή όλων των τελών των σχετικών με το σύστημα μεταφοράς· συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, των τελών εξισορρόπησης για τις βοηθητικές υπηρεσίες όπως η επεξεργασία αερίων, η αγορά υπηρεσιών (κόστος εξισορρόπησης, ενέργεια για τις απώλειες)·
- ε) λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλούς, αποτελεσματικού και οικονομικού συστήματος μεταφοράς·

- στ) προγραμματισμός επενδύσεων για διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση και εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- ζ) σύσταση κατάλληλων κοινών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών ή να διευκολυνθεί η διαδικασία ελευθέρωσης της αγοράς·
- η) όλες οι εταιρικές υπηρεσίες, όπως οι νομικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες λογιστικής και πληροφορικής.
3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς οργανώνονται με τη νομική μορφή που αναφέρεται στο [...] **παράρτημα II** της [...] οδηγίας [...] (ΕΕ) **2017/1132** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶.
4. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να επιφέρει σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας του, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή οιοδήποτε μέρους της.
5. Ο διαχειριστής συστημάτων μεταφοράς δεν χρησιμοποιεί από κοινού με τα μέρη της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης συστήματα τεχνολογίας των πληροφοριών ή εξοπλισμό, χώρους, εγκαταστάσεις και συστήματα ασφάλειας της πρόσβασης, ούτε συνεργάζεται με τους ίδιους συμβούλους ή εξωτερικούς αναδόχους για συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό και συστήματα ασφαλείας.
6. Οι λογαριασμοί των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ελέγχονται από ελεγκτή άλλον από εκείνον που ελέγχει την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή μέρος της.

[...] Οδηγία 2009/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ L 258 της 1.10.2009, σ. 11).

Ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 60, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς:
 - α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·
 - β) έχει την αρμοδιότητα να συγκεντρώνει χρηματικούς πόρους στην κεφαλαιαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου.
2. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς λαμβάνει διαρκώς μέτρα ώστε να εξασφαλίζει τους απαιτούμενους πόρους για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της δραστηριότητας της μεταφοράς και αναπτύσσει και διατηρεί αποτελεσματικό, ασφαλές και οικονομικό σύστημα μεταφοράς.

3. Οι θυγατρικές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελούν δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού δεν έχουν καμία άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε καμία θυγατρική της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού, ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από αυτή τη θυγατρική.
4. Η συνολική δομή διαχείρισης και το εταιρικό καταστατικό του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρέπει να διασφαλίζουν ουσιαστική ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν ορίζει άμεσα ή έμμεσα την ανταγωνιστική συμπεριφορά του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, ή σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 51.

5. Κατά την εκτέλεση των κατά το άρθρο 35 και το άρθρο 57 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας καθηκόντων τους και κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 1, του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο α), του άρθρου 9 παράγραφοι 2, 3 και 5, του άρθρου 30 παράγραφος 6 και του άρθρου 12 παράγραφος 1 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804] οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς, δεν προβαίνουν σε διακρίσεις κατά προσώπων ή οντοτήτων και δεν περιορίζουν, δεν στρεβλώνουν και δεν εμποδίζουν τον ανταγωνισμό στον τομέα της παραγωγής ή του εφοδιασμού.
6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των δανείων από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς προς την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς διατηρεί λεπτομερή αρχεία των εν λόγω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής κατόπιν αιτήσεως.
7. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποβάλλει προς έγκριση στη ρυθμιστική αρχή όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.
8. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενημερώνει τη ρυθμιστική αρχή για τους οικονομικούς πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων.

9. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση απέχει από κάθε ενέργεια που παρεμποδίζει ή θίγει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ως προς τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις του παρόντος κεφαλαίου και δεν απαιτεί από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να ζητεί την άδειά της για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.
10. Επιχείρηση που έχει πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου εγκρίνεται και διορίζεται ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 65 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 13 του **[αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο [...] [...] που προτείνεται στο COM X/Y]** είτε του άρθρου 66 της παρούσας οδηγίας.
11. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημοσιεύει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα των αερίων που μεταφέρονται στα δίκτυά του, βάσει των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/703.

Ανεξαρτησία του προσωπικού και η διαχείριση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Οι αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την ανανέωση, οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των υπευθύνων για τη διαχείριση ή των μελών των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται από το εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 60.
2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζει το εποπτικό όργανο για διορισμό ή ανανέωση ως υπευθύνους για την εκτελεστική διαχείριση ή/και ως μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ρυθμιστική αρχή. Οι όροι αυτοί και οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθίστανται δεσμευτικοί μόνο εάν, εντός τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση, η ρυθμιστική αρχή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις.

Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις έναντι των αποφάσεων της παραγράφου 1:

- α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία διορισμένου προσώπου υπευθύνου για τη διαχείριση ή/και μέλους των διοικητικών οργάνων· ή
- β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που υπόκεινται στην παράγραφο αυτή δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή οποιοδήποτε μέρος της ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς για διάστημα τριών ετών πριν από το διορισμό τους.

4. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν καμία άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της.
5. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.
6. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής στη ρυθμιστική αρχή για οποιαδήποτε καταγγελία τους όσον αφορά πρόωρη λήξη της απασχόλησής τους.
7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του ή τα μέλη των διοικητικών οργάνων του δεν πρέπει να έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της, για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών.

8. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται στην πλειονηφία των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, τα οποία δεν υπόκεινται στην παράγραφο 3, δεν πρέπει να έχουν ασκήσει διαχείριση ή άλλη συναφή δραστηριότητα στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών πριν από τον διορισμό τους.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και οι παράγραφοι 4 έως 7 εφαρμόζονται στο σύνολο του προσωπικού της εκτελεστικής διαχείρισης και σε όσους αναφέρονται απευθείας στην εκτελεστική διαχείριση για θέματα που άπτονται της λειτουργίας, της συντήρησης ή της ανάπτυξης του δικτύου.

Εποπτικό όργανο

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς έχει εποπτικό όργανο υπεύθυνο για τη λήψη των αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων των μετόχων στο πλαίσιο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ειδικότερα των αποφάσεων σχετικά με την έγκριση των ετήσιων και πιο μακροπρόθεσμων σχεδίων χρηματοδότησης, το επίπεδο χρέωσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Από τις αποφάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εποπτικού οργάνου εξαιρούνται όσες σχετίζονται με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, καθώς και με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 51.
2. Το εποπτικό όργανο αποτελείται από μέλη εκπροσωπούντα την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, μέλη εκπροσωπούντα τρίτους μετόχους και, εφόσον το προβλέπει η σχετική νομοθεσία κράτους μέλους, μέλη εκπροσωπούντα άλλους ενδιαφερομένους όπως οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.
3. Το άρθρο 59 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 59 παράγραφοι 3 έως 7 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του εποπτικού οργάνου, πλην ενός.

Το άρθρο 59 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) εφαρμόζεται στα μέλη του εποπτικού οργάνου.

Πρόγραμμα συμμόρφωσης και υπεύθυνος συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταρτίζουν και εκτελούν πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του εθνικού ρυθμιστικού φορέα, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπευθύνου συμμόρφωσης.
2. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης διορίζεται από το εποπτικό όργανο, υπό την αίρεση της έγκρισης από τη ρυθμιστική αρχή. Η ρυθμιστική αρχή μπορεί μόνον να απορρίψει την έγκριση του υπευθύνου συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Στον υπεύθυνο συμμόρφωσης εφαρμόζεται το άρθρο 59 παράγραφοι 2 έως 8.

3. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:
- α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης·
 - β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ρυθμιστική αρχή·
 - γ) την υποβολή έκθεσης στο εποπτικό όργανο και έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του·
 - δ) την κοινοποίηση προς τη ρυθμιστική αρχή κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης·
 - ε) την υποβολή έκθεσης στη ρυθμιστική αρχή για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.
4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του εποπτικού οργάνου που έχει διορίσει, έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης για την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες, στο πλαίσιο του 10ετούς σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου, έπρεπε να εκτελεσθούν κατά τα επόμενα τρία χρόνια, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης το αναφέρει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 51.
6. Οι όροι που διέπουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του υπευθύνου συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Οι όροι αυτοί εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του υπευθύνου συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων παρέχοντάς του όλους τους απαραίτητους πόρους για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Στη διάρκεια της θητείας του, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης δεν μπορεί να έχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, σε ή με οιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή με τους ελέγχοντες μετόχους της.
7. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, προς τη ρυθμιστική αρχή και έχει το δικαίωμα να υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, στο εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.
8. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις των οργάνων διαχείρισης ή διοίκησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και στις συνεδριάσεις του εποπτικού οργάνου και της γενικής συνέλευσης. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

- α) τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο, όπως καθορίζονται στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021)[...] 804], ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογενείς αγορές·
- β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του διασυνδεδεμένου συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε νέες συνδέσεις μεταφοράς, στην επέκταση της δυναμικότητας και στη βελτιστοποίηση της υπάρχουσας δυναμικότητας και
- γ) αγορές ή πωλήσεις ενέργειας απαραίτητες για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.
9. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το άρθρο 36.
10. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.
11. Με εκ των προτέρων έγκριση της ρυθμιστικής αρχής, το εποπτικό όργανο μπορεί να απολύσει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης. Απολύει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας, κατόπιν αιτήματος της ρυθμιστικής αρχής.
12. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς χωρίς προηγούμενη αναγγελία.

ΤΜΗΜΑ 4

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 62

Διαχωρισμός διαχειριστών δικτύων υδρογόνου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι από τη [...] λήξη της περιόδου μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο + 1 έτος] οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου διαχωρίζονται σύμφωνα με τους κανόνες για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου που ορίζονται στο άρθρο 5 [...] 4 παράγραφοι 1 έως 3, **6, 7 και 12** [...].
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, των άρθρων 42 και 54 και των άρθρων 35 και 43 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, η «παραγωγή ή προμήθεια» περιλαμβάνει την παραγωγή και την προμήθεια υδρογόνου και η «μεταφορά» περιλαμβάνει τη μεταφορά υδρογόνου.
3. [...] **Για** τα δίκτυα [...] υδρογόνου που ανήκουν σε [...] κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος διορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή δικτύου υδρογόνου ο οποίος διαχωρίζεται σύμφωνα με τους κανόνες για τους ανεξάρτητους διαχειριστές συστημάτων φυσικού αερίου που καθορίζονται **στο** άρθρο 55. Οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου και οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς αερίου που διαχωρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 1 **δύνανται** [...] να ενεργούν ως ανεξάρτητοι διαχειριστές δικτύου υδρογόνου, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του άρθρου 63.

4. [...] Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 54, όταν ένα δίκτυο υδρογόνου ανήκει σε πιστοποιημένο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς αερίου ή [...] όταν στις [έναρξη ισχύος της οδηγίας] [...] ένα δίκτυο υδρογόνου ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παράγραφο 1 και να διορίσουν μια οντότητα υπό τον αποκλειστικό έλεγχο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου [...] ως ολοκληρωμένο διαχειριστή δικτύου υδρογόνου ο οποίος διαχωρίζεται σύμφωνα με τους κανόνες για τους ανεξάρτητους διαχειριστές μεταφοράς φυσικού αερίου που προβλέπονται στο τμήμα 3 του κεφαλαίου IX. [...]
5. Οι εφαρμοστέοι κανόνες για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς που καθορίζονται στο άρθρο 66 εφαρμόζονται στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου.

Άρθρο 63

Οριζόντιος διαχωρισμός διαχειριστών δικτύων υδρογόνου

Σε περίπτωση που διαχειριστής δικτύου υδρογόνου αποτελεί μέρος επιχείρησης που δραστηριοποιείται στη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να είναι ανεξάρτητος τουλάχιστον ως προς τη νομική του μορφή.

Άρθρο 64

Διαχωρισμός των λογαριασμών διαχειριστών συστημάτων υδρογόνου

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί των διαχειριστών συστημάτων υδρογόνου τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 69.

ΤΜΗΜΑ 5

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 65

Διορισμός και πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών δικτύων υδρογόνου

1. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστής δικτύου υδρογόνου, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 13 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804].
2. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πιστοποιηθεί από την ρυθμιστική αρχή ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 54 ή 62, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία πιστοποίησης, εγκρίνονται και διορίζονται ως διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστές δικτύων υδρογόνου από τα κράτη μέλη. Ο διορισμός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Οι πιστοποιημένες επιχειρήσεις γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις επιταγές του άρθρου 54 ή του άρθρου 62.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαρκή συμμόρφωση των πιστοποιημένων επιχειρήσεων προς τις επιταγές του άρθρου 54 ή του άρθρου 62. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:
- α) ύστερα από γνωστοποίηση πιστοποιημένης επιχείρησης σύμφωνα με την παράγραφο 3·
 - β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής επί πιστοποιημένων επιχειρήσεων ή ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 54 ή του άρθρου 62, ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση· ή
 - γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.
5. Οι ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση [...] διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστή δικτύου υδρογόνου εντός 100 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης [...] του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή δικτύου υδρογόνου ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Μετά την παρέλευση του εν λόγω χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι η πιστοποίηση έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται στην παράγραφο 6.

6. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Η Επιτροπή ενεργεί με τη διαδικασία του άρθρου 13 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804].
7. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, διαχειριστές δικτύων υδρογόνου και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
8. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, διαχειριστή ή ιδιοκτήτη δικτύου υδρογόνου που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ρυθμιστική αρχή ειδοποιεί την Επιτροπή.

Η ρυθμιστική αρχή γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς, διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, δικτύων υδρογόνου [...] ή **διαχειριστών [...]** δικτύων υδρογόνου από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ή οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή **του δικτύου υδρογόνου ή του διαχειριστή του δικτύου υδρογόνου** από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ρυθμιστική αρχή εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστή δικτύου υδρογόνου εντός 100 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς **ή του διαχειριστή δικτύου υδρογόνου**. Αρνείται την πιστοποίηση εάν δεν έχει αποδειχθεί:
- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 54 ή του άρθρου 62, και
 - β) στη ρυθμιστική αρχή ή σε άλλη αρμόδια αρχή που έχει ορίσει το κράτος μέλος, ότι η χορήγηση της πιστοποίησης αυτής δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους και της Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή που έχει ορισθεί λαμβάνουν υπόψη:
 - i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,
 - ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχουν συνάψει με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο,
 - iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση αυτή.
5. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ρυθμιστική αρχή σχετικά με την πιστοποίηση, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή/και η αρμόδια αρχή που ορίζουν, όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3, ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής για τα εξής:
- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 54 ή του άρθρου 62, και
 - β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.
6. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 5 μόλις το λάβει. Εντός 50 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην ρυθμιστική αρχή ή, σε περίπτωση που το αίτημα έγινε από την αρμόδια αρχή που έχει ορισθεί, στην αρχή αυτή.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του ACER, του οικείου κράτους μέλους και των ενδιαφερομένων μερών. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διατυπώσει τέτοιο αίτημα, η προθεσμία των 50 εργάσιμων ημερών παρατείνεται κατά 50 επιπλέον εργάσιμες ημέρες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της περιόδου που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

7. Όταν εκτιμά το κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:
- α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή των τρίτων χωρών για τις οποίες πρόκειται, και
 - β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή των εν λόγω τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του εφοδιασμού.
8. Η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει εντός 50 εργάσιμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της τελικής απόφασής της η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν πιστοποίηση εάν η πιστοποίηση θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους ή την ασφάλεια του εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους. Εάν το κράτος μέλος έχει ορίσει άλλη αρμόδια αρχή προς αξιολόγηση του στοιχείου β) της παραγράφου 3, μπορεί να ζητήσει από την ρυθμιστική αρχή να λάβει την τελική της απόφαση σύμφωνα με την αξιολόγηση της εν λόγω αρμόδιας αρχής. Η τελική απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως. Εάν η τελική απόφαση διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφαση αυτή, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ασκούν εθνικούς νομικούς ελέγχους για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, τηρώντας την ενωσιακή νομοθεσία.
10. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 για **τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με την παροχή [...]** κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 67

Ορισμός διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, εγκαταστάσεων ΥΦΑ και τερματικών σταθμών υδρογόνου

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή απαιτούν από τις επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, εγκαταστάσεις, ΥΦΑ και τερματικούς σταθμούς υδρογόνου να ορίσουν, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές για τις εν λόγω υποδομές.

ΤΜΗΜΑ 6

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 68

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς

1. Τα κράτη μέλη, ή κάθε αρμόδια αρχή οριζόμενη από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 70 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών κατά το άρθρο 24 παράγραφος 3, έχουν, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και υδρογόνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 71.
2. Τα κράτη μέλη και κάθε διορισμένη αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 70 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών, διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων των αρμοδίων αρχών.

Διαχωρισμός των λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και υδρογόνου τηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5.
2. Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου καταρτίζουν, δημοσιεύουν και υποβάλλουν σε έλεγχο τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες τους σχετικούς με τους ετήσιους λογαριασμούς των κεφαλαιουχικών εταιρειών οι οποίοι έχουν θεσπιστεί με την οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷.

Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από το νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους διατηρούν στην έδρα τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

²⁷ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

3. Οι επιχειρήσεις τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ, τερματικών σταθμών υδρογόνου, αποθήκευσης φυσικού αερίου και υδρογόνου και μεταφοράς υδρογόνου, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από χωριστές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά, τη διανομή, το ΥΦΑ, τους τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, την αποθήκευση φυσικού αερίου και υδρογόνου και τις δραστηριότητες μεταφοράς υδρογόνου. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς, διανομής ή υδρογόνου. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα του φυσικού αερίου. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.
4. Ο έλεγχος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει, ιδίως, να αφορά την τήρηση της κατά την παράγραφο 3 υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων.
5. Οι επιχειρήσεις διευκρινίζουν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού, των δαπανών και των εσόδων, καθώς και τους κανόνες απόσβεσης, με την επιφύλαξη των εφαρμοζομένων σε εθνικό επίπεδο κανόνων περί λογιστικής τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εσωτερικοί αυτοί κανόνες μπορούν να τροποποιούνται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Οι τροποποιήσεις πρέπει να επισημαίνονται και να αιτιολογούνται δεόντως.
6. Οι ετήσιοι λογαριασμοί αναφέρουν, σε παράρτημα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Κεφάλαιο X

Ρυθμιστικές Αρχές

Άρθρο 70

Διορισμός και ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο.
2. Με την παράγραφο 1 δεν θίγεται ο διορισμός άλλων ρυθμιστικών αρχών σε περιφερειακό επίπεδο εντός ορισμένων κρατών μελών, υπό τον όρο να υπάρχει ένας ανώτερος εκπρόσωπος για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε ενωσιακό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του ACER σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίσει ρυθμιστικές αρχές για μικρά συστήματα σε γεωγραφικά χωριστή περιοχή η οποία, κατά το έτος 2008, είχε κατανάλωση μικρότερη του 3 % της συνολικής κατανάλωσης του κράτους μέλους του οποίου αποτελεί τμήμα. Με την παρέκκλιση αυτή δεν θίγεται ο διορισμός ενός ανώτερου εκπροσώπου για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε ενωσιακό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του ACER σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.
4. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και διασφαλίζουν ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Για το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει της παρούσας οδηγίας και της σχετικής νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή:
 - α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα·

β) διασφαλίζει ότι το προσωπικό της και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της:

i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον,

ii) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων. Με την απαίτηση αυτή δεν θίγεται η, κατά περίπτωση, στενή συνεργασία με άλλες συναφείς εθνικές αρχές ούτε οι γενικοί πολιτικοί προσανατολισμοί που εκδίδει η κυβέρνηση και οι οποίοι δεν συνδέονται με τα κατά το άρθρο 72 καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής.

5. Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι:

α) η ρυθμιστική αρχή μπορεί να λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις, ανεξάρτητα από κάθε πολιτικό οργανισμό·

β) η ρυθμιστική αρχή διαθέτει όλους τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που χρειάζεται για να εκτελεί τα καθήκοντα και να ασκεί τις αρμοδιότητές της κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό·

γ) η ρυθμιστική αρχή διαθέτει χωριστές ετήσιες δημοσιονομικές προβλέψεις και είναι αυτόνομη κατά την εκτέλεση του χορηγούμενου προϋπολογισμού·

δ) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής διορίζονται για ορισμένη θητεία πέντε έως επτά ετών, ανανεώσιμη άπαξ·

- ε) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής διορίζονται βάσει αντικειμενικών, διαφανών και δημοσιευμένων κριτηρίων, με ανεξάρτητη και αμερόληπτη διαδικασία η οποία διασφαλίζει ότι οι υποψήφιοι/-ες διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και την απαραίτητη πείρα για κάθε συναφή θέση στη ρυθμιστική αρχή ·
- στ) προβλέπονται διατάξεις περί σύγκρουσης συμφερόντων και οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας εξακολουθούν να ισχύουν μετά το τέλος της εντολής των μελών του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, της ανώτερης διοίκησης της ρυθμιστικής αρχής·
- ζ) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής, μπορούν/-εί να απολυθούν/-εί μόνο βάσει διαφανών κριτηρίων·
- η) τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εκ των υστέρων έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών των ρυθμιστικών αρχών από ανεξάρτητο ελεγκτή.

Όσον αφορά το στοιχείο δ) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κατάλληλο σύστημα περιτροπής για το συμβούλιο ή την ανώτερη διοίκηση. Τα μέλη του συμβουλίου ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση είναι δυνατόν να απαλλαγούν από τα καθήκοντά τους, διαρκούς της θητείας τους, μόνον εφόσον δεν πληρούν πλέον τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή εάν έχουν κριθεί ένοχα για σοβαρό παράπτωμα βάσει του εθνικού δικαίου.

- 6. Έως τις 5 Ιουλίου 2022 και στη συνέχεια ανά τετραετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση των εθνικών αρχών προς την αρχή της ανεξαρτησίας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Γενικοί στόχοι της ρυθμιστικής αρχής

Κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 72, διαβουλευόμενη στενά με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού και με αρχές από τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους:

- α) προώθηση, σε στενή συνεργασία με τον τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, την Επιτροπή και τον ACER, ανταγωνιστικής, ευέλικτης, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, ανανεώσιμων αερίων, αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και υδρογόνου εντός της Ένωσης, διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων φυσικού αερίου και υδρογόνου **και προώθηση της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος**, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους και συμβάλλοντας, με αυτόν τον τρόπο, στη συνεκτική, αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου προς επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια·
- β) ανάπτυξη περιφερειακών διασυνοριακών αγορών εντός της Ένωσης που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου του στοιχείου α)·

- γ) κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο φυσικού αερίου και υδρογόνου μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των περιορισμών που οφείλονται σε διαφορές ως προς την ποιότητα των αερίων ή σε διαφορές ως προς την ποσότητα υδρογόνου που αναμειγνύεται στο σύστημα φυσικού αερίου ή σε διαφορές ως προς την ποιότητα του υδρογόνου στο σύστημα υδρογόνου, της ανάπτυξης κατάλληλων διασυνοριακών δυναμικοτήτων μεταφοράς και/ή μετακομιδής για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος φυσικού αερίου της ΕΕ ή συστήματος υδρογόνου της Ένωσης η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τη ροή φυσικού αερίου σε ολόκληρη την Ένωση·
- δ) **κατά την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση**, συμβολή στη διασφάλιση, με τον πλέον αποδοτικό από άποψη κόστους τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων χωρίς διακρίσεις, προσανατολισμένων προς τον καταναλωτή, και προώθηση της επάρκειας των συστημάτων και, σύμφωνα με τους στόχους γενικής ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης, καθώς επίσης και της ενσωμάτωσης της ευρείας και μικρής κλίμακας παραγωγής φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές και της διανεμόμενης παραγωγής, τόσο στα δίκτυα μεταφοράς όσο και στα δίκτυα διανομής, και διευκόλυνση της λειτουργίας τους σε σχέση με άλλα ενεργειακά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης·
- ε) διευκόλυνση της πρόσβασης νέας δυναμικότητας παραγωγής στο δίκτυο, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων στην αγορά και φυσικού αερίου και υδρογόνου από ανανεώσιμες πηγές·
- στ) εξασφάλιση της προσφοράς κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και τους χρήστες του συστήματος, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των συστημάτων, ιδίως η ενεργειακή απόδοση, και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·
- ζ) εξασφάλιση ότι οι πελάτες ωφελούνται από την αποδοτική λειτουργία των εθνικών αγορών, προαγωγή του ουσιαστικού ανταγωνισμού και συμβολή στη διασφάλιση της ουσιαστικής προστασίας των καταναλωτών σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές προστασίας των καταναλωτών·
- η) υποβοήθηση της επίτευξης υψηλών προτύπων για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας για το φυσικό αέριο, συμβολή στην προστασία των ευάλωτων πελατών και συμβολή στη συμβατότητα των απαραίτητων διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να μπορεί ο πελάτης να αλλάζει προμηθευτή.

Άρθρο 72

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής

1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα:
 - α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένα τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθόδους υπολογισμού τους ή και τα δύο·
 - β) από την 1η Ιανουαρίου [...] **2036** ή από την ημερομηνία εφαρμογής του [...] άρθρου 31 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο υδρογόνου ή τις μεθοδολογίες τους ή και τα δύο·
 - γ) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια:
 - i) το ύψος και τη διάρκεια του ειδικού τέλους που αναφέρεται στο άρθρο 4 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**] ή των μεθοδολογιών τους ή και των δύο,
 - ii) την αξία των μεταβιβασθέντων πάγιων στοιχείων και τον προορισμό τυχόν κερδών και ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από τη μεταβίβαση αυτή και iii) την κατανομή των εισφορών προς το ειδικό τέλος·

- δ) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτητών των συστημάτων, των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου καθώς και όλων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και υδρογόνου και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία, [τον αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**], τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 52 και 53 του κανονισμού για το φυσικό αέριο, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, και από κάθε άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του ACER·
- ε) σε στενή συνεργασία με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές, να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Αερίου και του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Δικτύων Υδρογόνου (στο εξής: ΕΔΔΔΥ) προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία, [τον αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**], τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 52 έως 56 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**], και από άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυνοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του ACER, και να εντοπίζει από κοινού τη μη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Αερίου, του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και του ENNOH με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους· εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων προκειμένου να εντοπισθεί από κοινού η μη συμμόρφωση, το θέμα παραπέμπεται στον ACER για λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·

- στ) να παρακολουθεί την εξέλιξη των ποιοτήτων αερίου και τη διαχείριση της ποιότητας αερίου από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και, κατά περίπτωση, από τους διαχειριστές συστημάτων διανομής, όπως επίσης και να παρακολουθεί την εξέλιξη του κόστους που σχετίζεται με τη διαχείριση της ποιότητας αερίου από τους διαχειριστές συστήματος και τις εξελίξεις που σχετίζονται με την ανάμειξη **και τον διαχωρισμό [...]** υδρογόνου στο σύστημα φυσικού αερίου. **Εάν σε κράτος μέλος έχει ήδη ανατεθεί η συλλογή των πληροφοριών αυτών σε άλλη αρμόδια αρχή, η αρμόδια αρχή κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές στη ρυθμιστική αρχή.**
- ζ) να παρακολουθεί την εξέλιξη της ποιότητας υδρογόνου και τη διαχείριση της ποιότητας υδρογόνου από τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, κατά περίπτωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46, όπως επίσης και να παρακολουθεί την εξέλιξη του κόστους που σχετίζεται με τη διαχείριση της ποιότητας υδρογόνου·
- η) να εξετάζει και να υποβάλλει αξιολόγηση της επισκόπησης, **καθώς και να διατυπώνει γνώμη και να εισηγείται τροποποιήσεις επί της έκθεσης που υποβάλλουν οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου σχετικά με την ανάπτυξη υποδομών μεταφοράς υδρογόνου σύμφωνα με το άρθρο 52, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική αναγκαιότητα του δικτύου υδρογόνου από άποψη ενέργειας και οικονομίας, καθώς και το πλαίσιο κοινού σεναρίου που προβλέπεται στο άρθρο 51 παράγραφος 2 στοιχείο ε) σχετικά με τον σχεδιασμό της ανάπτυξης δικτύου και το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου σε επίπεδο Ένωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 43 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο]**·

- θ) να λαμβάνει υπόψη την εξέταση και την αξιολόγηση της επισκόπησης της ανάπτυξης υποδομών μεταφοράς υδρογόνου κατά την απαίτηση του στοιχείου [...] η), όταν εγκρίνει τα ειδικά τέλη κατά την έννοια του άρθρου 4 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804].
- ι) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον ACER, ιδίως συμμετέχοντας στις εργασίες του ρυθμιστικού συμβουλίου του ACER δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942. Όσον αφορά την υποδομή προς και από τρίτη χώρα, η ρυθμιστική αρχή του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο των κρατών μελών δύναται να συνεργαστεί με τις οικείες αρχές της τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένων των οικείων αρχών των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας, κατόπιν διαβούλευσης με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων οικείων κρατών μελών, με σκοπό να διασφαλίσουν ότι, όσον αφορά την εν λόγω υποδομή, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με συνέπεια στο έδαφος των κρατών μελών.

- ια) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του ACER και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
- ιβ) να υποβάλλει ετησίως στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τον ACER και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά τους και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι εκθέσεις αυτές αφορούν όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·
- ιγ) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, μεταφοράς υδρογόνου αποθήκευσης φυσικού αερίου και υδρογόνου, ΥΦΑ και τερματικών σταθμών υδρογόνου και προμήθειας φυσικού αερίου και υδρογόνου, **εκτός αν ορίζεται άλλως από το δίκαιο της Ένωσης**·
- ιδ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο στοιχείο x) του άρθρου 29 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**]· Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·

- ιε) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τους κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου και να αξιολογεί τις προηγούμενες επιδόσεις, καθώς και να ορίζει ή να εγκρίνει τα πρότυπα και τις απαιτήσεις για την ποιότητα υπηρεσίας και εφοδιασμού, ή να συμβάλει σε αυτό σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές·
- ιστ) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και υδρογόνου προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·
- ιζ) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανοίγματος της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων φυσικού αερίου και υδρογόνου, τις τιμές για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, τα τέλη για την εκτέλεση των υπηρεσιών συντήρησης και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να φέρει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·

- ιη) να ελέγχει την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, μεταξύ δε άλλων, ρητρών αποκλειστικότητας, που θα μπορούσαν να εμποδίσουν μεγάλους μη οικιακούς πελάτες να συνάψουν σύμβαση ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές, ή που μπορούν να περιορίσουν την επιλογή τους στο θέμα αυτό. Όπου αρμόζει, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για τις πρακτικές αυτές·
- ιθ) να σέβεται τη συμβατική ελευθερία όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο και συνεπείς προς τις πολιτικές της Ένωσης, και υπό τον όρο ότι συμβάλλουν στους στόχους απανθρακοποίησης. Δεν συνάπτονται μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας ορυκτού αερίου που δεν υπάγεται σε περιορισμούς εκπομπών οι οποίες έχουν διάρκεια μετά το τέλος του 2049·
- κ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου ή οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- κα) να παρακολουθεί και να εξετάζει τους όρους πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 ή στο άρθρο 33. Σε περίπτωση που το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση φυσικού αερίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν περιλαμβάνει την εξέταση των τιμολογίων·

- κβ) να συμβάλλει στο να διασφαλισθεί, από κοινού με άλλες αρμόδιες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, περιλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο παράρτημα Ι, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- κγ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 6, και να τις διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές, όταν χρειάζεται·
- κδ) να εξασφαλίζει την αμερόληπτη πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός εύληπτου εναρμονισμένου μορφοτύπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και την ταχεία πρόσβαση όλων των πελατών σε αυτά τα δεδομένα δυνάμει των άρθρων 22 και 23·
- κε) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με [τον αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021)[...] 804]·

- κστ) να παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται κατά πόσον μια εγκατάσταση αποθήκευσης φυσικού αερίου υπάγεται στην παράγραφο 3 ή την παράγραφο 4 του άρθρου 29· και
- α-α) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 77·
- β-β) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πλέον σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο·
- γ-γ) να εφαρμόζει τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 52 του **[αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο]** μέσω εθνικών μέτρων ή, εφόσον απαιτείται, μέσω συντονισμένων περιφερειακών ή ενωσιακών μέτρων·
- δ-δ) να διασφαλίζει διαφανή και αποδοτική διαδικασία για την κατάρτιση του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύου σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα άρθρα 51 και 52·
- ε-ε) να εκδίδει και να τροποποιεί τα προγράμματα ανάπτυξης δικτύου, **κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 51, [...] στο άρθρο 52 παράγραφος 6 και στο άρθρο 52 παράγραφος 7·**

[...] [...].

- η-η) να παρακολουθεί τη διαθεσιμότητα ισότοπων σύγκρισης και εργαλείων σύγκρισης που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 12.
- θ-θ) να παρακολουθεί την εξάλειψη αδικαιολόγητων εμποδίων και περιορισμών στην ανάπτυξη της κατανάλωσης αυτοπαραγόμενου ανανεώσιμου φυσικού αερίου και των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών.

2. Όταν προβλέπεται σε κάποιο κράτος μέλος, τα καθήκοντα παρακολούθησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκτελούνται από αρχές άλλες από τη ρυθμιστική. Εν τοιαύτη περίπτωση, οι πληροφορίες που προκύπτουν από αυτή την παρακολούθηση τίθενται στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής το συντομότερο δυνατό.

Διατηρώντας την ανεξαρτησία της, με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων της και σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή συνεννοείται, κατά περίπτωση, με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου και τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συνεργάζεται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ανεξάρτητος διαχειριστής δικτύου υδρογόνου με βάση το άρθρο 55 ή το άρθρο 62, πέραν των καθηκόντων που τους ανατίθενται με βάση την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν:
- α) να παρακολουθούν τη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του δικτύου υδρογόνου και του ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το παρόν άρθρο και να επιβάλλουν ποινές για μη συμμόρφωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ)·
 - β) να παρακολουθούν τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς ή του ιδιοκτήτη του δικτύου υδρογόνου και του ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή του ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου, και ειδικότερα να εγκρίνουν συμβάσεις και να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς ή του ιδιοκτήτη του δικτύου υδρογόνου και του ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιασδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 11·

- γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 55 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, να εγκρίνουν τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει ετησίως ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής δικτύου υδρογόνου·
- δ) να εξασφαλίζουν ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττουν οι ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων ή οι ανεξάρτητοι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, προβλέπουν αμοιβή για τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες του δικτύου, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, εφόσον έχουν γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα·
- ε) να διαθέτουν εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, είτε προγραμματισμένων είτε απροειδοποίητων, στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή του ιδιοκτήτη του δικτύου υδρογόνου και του ανεξάρτητου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές οι αρμοδιότητες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3 και 6. Για το σκοπό αυτό, οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- α) να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου·
 - β) να ερευνούν τη λειτουργία των αγορών αερίων και να αποφασίζουν και να επιβάλλουν τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προαγωγή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς αερίων και, εφόσον απαιτείται, η ρυθμιστική αρχή δύναται επίσης να συνεργάζεται με την εθνική αρχή ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές χρηματαγοράς ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·
 - γ) να απαιτούν πληροφορίες από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου χρήσιμες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης κάθε άρνησης για τη χορήγηση πρόσβασης σε τρίτο, και κάθε πληροφορίας για μέτρα που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση του δικτύου·

- δ) να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου και υδρογόνου οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ή του ACER ή να προτείνουν σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις, όπως, η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων ύψους έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή δικτύου υδρογόνου στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή στον διαχειριστή δικτύου υδρογόνου ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία·
- ε) να διαθέτουν κατάλληλα δικαιώματα διενέργειας ερευνών και συναφείς αρμοδιότητες να εντέλλονται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει των παραγράφων 11 και 12.

5. Η ρυθμιστική αρχή που βρίσκεται στο κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το ΕΔΔΣΜ Αερίου, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Δικτύων Υδρογόνου ή ο φορέας ΔΣΔ της ΕΕ έχει την εξουσία να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις στις εν λόγω οντότητες όταν δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία, [τον αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804] ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ή του ACER, είτε να προτείνει σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλει τις εν λόγω κυρώσεις.

6. Εκτός από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου, όταν ορισθεί ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς ή ολοκληρωμένος διαχειριστής δικτύου υδρογόνου σύμφωνα με το κεφάλαιο IX τμήμα 3, τους ανατίθενται τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:
- α) να επιβάλλουν ποινές σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
 - β) να παρακολουθούν την επικοινωνία μεταξύ του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου·
 - γ) να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου σε περίπτωση οποιασδήποτε καταγγελίας που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 11·
 - δ) να παρακολουθούν τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου·

- ε) να εγκρίνουν όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·
- στ) να ζητούν αιτιολόγηση από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όταν ειδοποιούνται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, κυρίως αποδεικτικά στοιχεία ότι δεν σημειώθηκε καμία μεροληπτική συμπεριφορά προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- ζ) να πραγματοποιούν επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου·
- η) να αναθέτουν όλα ή συγκεκριμένα καθήκοντα του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή του ολοκληρωμένου διαχειριστή δικτύου υδρογόνου σε ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητο διαχειριστή δικτύου υδρογόνου διορισμένο σύμφωνα με το άρθρο 64 σε περίπτωση διαρκούς παραβίασης από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή τον ολοκληρωμένο διαχειριστή δικτύου υδρογόνου των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της παρούσας οδηγίας, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

7. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:
- α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ·
 - β) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων, από την 1η Ιανουαρίου 2031, των τιμολογίων του δικτύου υδρογόνου, **κατά περίπτωση**, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και σε τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, [...].
 - γ) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια·
 - δ) την έγκριση και την παρακολούθηση ειδικών τελών σύμφωνα με το άρθρο 4 του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804].
 - ε) την πρόσβαση σε διασυνοριακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.
8. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 7 δημοσιεύονται.

9. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής και, από την 1η Ιανουαρίου 2023 [...] **6 ή από την ημερομηνία εφαρμογής του άρθρου 31 παράγραφος 1**, στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.
10. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς και των εθνικών δικτύων υδρογόνου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας, στις ρυθμιστικές αρχές. Οι ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων.

Αποφάσεις και καταγγελίες

1. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής φυσικού αερίου, τους διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικών σταθμών υδρογόνου και [...] τους **διαχειριστές** δικτύων υδρογόνου να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. **Σε περίπτωση που το καθεστώς πρόσβασης σε δίκτυα εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου ή δίκτυα υδρογόνου βασίζεται στην πρόσβαση τρίτων μερών κατόπιν διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 4, το άρθρο 32 παράγραφος 1 ή το άρθρο 33 παράγραφος 1, το καθήκον αυτό δεν περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων.** Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και, κατά περίπτωση, των τιμολογίων δικτύου υδρογόνου, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες και τιμολόγια και μεθοδολογίες δικτύου υδρογόνου, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.

2. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ ή διανομής φυσικού αερίου ή κατά διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικών σταθμών υδρογόνου σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις των συγκεκριμένων διαχειριστών βάσει της οδηγίας, μπορεί να υποβάλλει την καταγγελία στις ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδουν απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες όταν οι ρυθμιστικές αρχές ζητούν συμπληρωματικές πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.
3. Κάθε θιγόμενο μέρος που έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθοδολογίες που λήφθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, σε περιπτώσεις που οι ρυθμιστικές αρχές έχουν υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή τις προτεινόμενες μεθόδους, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 102.
5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.
6. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του ενωσιακού ή/και του εθνικού δικαίου.
7. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος θιγόμενο από την απόφαση ρυθμιστικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής σε φορέα ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από οιαδήποτε κυβέρνηση.

Περιφερειακή συνεργασία ρυθμιστικών αρχών επί διασυνοριακών θεμάτων

1. Οι ρυθμιστικές αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται στενά, ιδίως στο πλαίσιο του ACER, και κοινοποιούν εκατέρωθεν και στον ACER οποιοσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.
2. Οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:
 - α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων φυσικού αερίου και υδρογόνου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα κατάλληλου επιπέδου δυναμικότητας διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·
 - β) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου για τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, διαχειριστές δικτύων υδρογόνου και άλλους φορείς της αγοράς·
 - γ) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης·
 - δ) τη διασφάλιση της κανονιστικής συμμόρφωσης νομικών οντοτήτων που εκτελούν καθήκοντα διαχειριστή μεταφοράς και διαχειριστή δικτύου σε διασυνοριακό ή περιφερειακό επίπεδο.

3. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να συνάψουν συνεργατικές συμφωνίες μεταξύ τους για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.
4. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.
5. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83 προκειμένου να συμπληρώνει την παρούσα οδηγία με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το εύρος των καθηκόντων των ρυθμιστικών αρχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τον ACER.
6. Οι ρυθμιστικές αρχές, ή, όπου αρμόζει, άλλες αρμόδιες αρχές, μπορούν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας, σχετικά με την εκμετάλλευση των υποδομών αερίου και υδρογόνου προς και από τρίτες χώρες προκειμένου να διασφαλίσουν, όσον αφορά την εν λόγω υποδομή, τη συνεπή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο έδαφος και στα χωρικά ύδατα κράτους μέλους.

Συμμόρφωση προς τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές

1. Κάθε ρυθμιστική αρχή και η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του ACER σχετικά με το αν η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής είναι σύμφωνη με τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ή στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] 804].
2. Ο ACER υποβάλλει τη γνώμη του στη ρυθμιστική αρχή που τη ζήτησε ή στην Επιτροπή, αντίστοιχα, και στη ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος.
3. Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη του ACER εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής, ο ACER ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.

4. Κάθε ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν συμμορφώνεται προς **τους κώδικες του δικτύου και** τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**] εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.
5. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον ACER σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή από ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 4, ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, ότι η απόφαση μιας ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση προς τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον [αναδιατυπωμένο κανονισμό για το αέριο, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2021) [...] **804**], η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.
6. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση, εκδίδει, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:
- α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής· ή
 - β) με την οποία ζητεί από την οικεία ρυθμιστική αρχή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κώδικες δικτύου και οι κατευθυντήριες γραμμές.

7. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.
8. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της αρχής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.
9. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 **για** τη συμπλήρωση [...] της παρούσας οδηγίας με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Τήρηση αρχείων

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις προμήθειας να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της ρυθμιστικής αρχής, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και υδρογόνου και παραγωγών φυσικού αερίου και υδρογόνου με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, καθώς και με διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικών σταθμών υδρογόνου.
2. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρη οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και υδρογόνου και παραγωγών φυσικού αερίου και υδρογόνου.
3. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις **για** τη συμπλήρωση [...] της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 83 στις οποίες θεσπίζονται κατευθυντήριες γραμμές όπου να ορίζονται οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί για την τήρηση αρχείων καθώς και ο μορφότυπος και το περιεχόμενο τήρησης των δεδομένων.
5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις συναλλαγές παραγώγων φυσικού αερίου και υδρογόνου των επιχειρήσεων προμήθειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου, με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, καθώς και με διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικών σταθμών υδρογόνου, μόνον μετά την έκδοση από την Επιτροπή των κατευθυντηρίων γραμμών που αναφέρονται στη παράγραφο 4.
6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.
7. Σε περίπτωση που οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία παρέχουν στις αρχές αυτές τα δεδομένα που ζητούν.

Κεφάλαιο XI

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 77

Μέτρα διασφάλισης

1. Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων, ή η αριότητα του συστήματος, ένα κράτος μέλος μπορεί **να λαμβάνει τα μέτρα που προβλέπονται στο εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης και να κηρύσσει, κατά περίπτωση, κατάσταση έκτακτης ανάγκης** δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΕ 2017/1938)[...].

Άρθρο 78

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

1. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού συνάδουν προς τη ΣΛΕΕ, ιδίως δε το άρθρο 36, και προς τη νομοθεσία της Ένωσης.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνον κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή και έγκρισης από αυτήν.
3. Η Επιτροπή ενεργεί ως προς την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εντός δύο μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης. Η εν λόγω περίοδος αρχίζει την επομένη της παραλαβής των συνολικών πληροφοριών. Εάν η Επιτροπή δεν ενεργήσει εντός της εν λόγω δίμηνης περιόδου, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά τα κοινοποιηθέντα μέτρα.

Άρθρο 79

Τεχνικές συμφωνίες που αφορούν την εκμετάλλευση αγωγών φυσικού αερίου και υδρογόνου με τρίτες χώρες

Η παρούσα οδηγία δεν [...] επιηρεάζει την ελευθερία που διαθέτουν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου ή άλλοι οικονομικοί παράγοντες να διατηρήσουν σε ισχύ ή να συνάψουν τεχνικές συμφωνίες επί θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία αγωγών μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών των οικείων κρατών μελών. Οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών.

Παρεκκλίσεις για το σύστημα φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο σύστημα άλλου κράτους μέλους δύνανται να **παρεκκλίνουν [...]** από τα άρθρα 3, 7, **30**, 54 ή 27 **παράγραφος 1**. Κάθε τέτοια παρέκκλιση λήγει μόλις περατωθεί ο πρώτος αγωγός διασύνδεσης με το κράτος μέλος. **Κάθε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.**
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να αιτούνται από την Επιτροπή τη χορήγηση παρεκκλίσεων από την εφαρμογή των άρθρων 3, 7, 54 ή 27 σε εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 349 της ΣΛΕΕ ή σε άλλες γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές. Κάθε τέτοια παρέκκλιση λήγει μόλις περατωθεί σύνδεση της περιφέρειας ή της περιοχής με κράτος μέλος το οποίο διαθέτει διασυνδεδεμένο σύστημα.
- 2α. Το Λουξεμβούργο μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 54. Κάθε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.**
3. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για αιτήσεις χορήγησης παρεκκλίσεων κατά την παράγραφο [...] **2 [...]** προτού λάβει απόφαση, λαμβανομένων υπόψη αιτιολογημένων αιτημάτων τήρησης της εμπιστευτικότητας εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

4. Οι παρεκκλίσεις που χορηγούνται από την Επιτροπή **δυνάμει της παραγράφου 2** είναι χρονικά περιορισμένες και υπόκεινται σε όρους που αποσκοπούν στην αύξηση του ανταγωνισμού και της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, διασφαλίζοντας ότι οι παρεκκλίσεις δεν παρεμποδίζουν τη μετάβαση προς ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
5. Οι παρεκκλίσεις δυνάμει της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, χωρίς ημερομηνία λήξης **ή χωρίς καθορισμένη περίοδο εφαρμογής**, λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2025. Τα κράτη μέλη τα οποία κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας εξακολουθούν να επωφελούνται από τις παρεκκλίσεις αυτές δύνανται **να αποφασίσουν νέα παρέκκλιση δυνάμει των παραγράφων 1 ή 5α, ή δύνανται να αιτούνται από την Επιτροπή τη χορήγηση νέας παρέκκλισης σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2 [...]**.
- 5α. [...] Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν την πρώτη εμπορική προμήθεια στο πλαίσιο της οικείας πρώτης μακροπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας δύνανται να παρεκκλίνουν [...] από [...] το άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 4, το άρθρο 4 παράγραφος 1, το άρθρο 7, το άρθρο 27 παράγραφος 1, το άρθρο 30, το άρθρο 35 παράγραφοι 1 έως 5, το άρθρο 39, το άρθρο 40 παράγραφος 6, το άρθρο 42, το άρθρο 54, το άρθρο 55 και το άρθρο 69.[...] Κάθε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.
6. Οι κοινοποιήσεις των [...]παρεκκλίσεων καθώς και οι [...]αποφάσεις για τη χορήγηση παρεκκλίσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 2α και 5α δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 80α

Παρεκκλίσεις για το υδρογόνο

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 η Εσθονία, η Λετονία και η Λιθουανία μπορούν να παρεκκλίνουν από το άρθρο 63. Κάθε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.

Άρθρο 81

Παρεκκλίσεις σε σχέση με τους αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου προς και από τρίτες χώρες

1. Όσον αφορά τους αγωγούς μεταφοράς αερίου μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας που έχουν ολοκληρωθεί πριν από τις 23 Μαΐου 2019, το κράτος μέλος όπου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης του εν λόγω αγωγού μεταφοράς με το δίκτυο κράτους μέλους δύναται να αποφασίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 54, 65, 66 και 27 και το άρθρο 72 παράγραφοι 7 και 9 και το άρθρο 73 παράγραφος 1 για τα τμήματα του εν λόγω αγωγού μεταφοράς αερίου που βρίσκονται στο έδαφός του και στα χωρικά του ύδατα, για αντικειμενικούς λόγους, όπως η δυνατότητα απόσβεσης των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων ή για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού, υπό τον όρο ότι η παρέκκλιση δεν είναι επιζήμια για τον ανταγωνισμό ή την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, ή την ασφάλεια εφοδιασμού εντός της Ένωσης.

Η παρέκκλιση περιορίζεται χρονικά σε μέγιστο διάστημα 20 ετών βάσει αντικειμενικής αιτιολογίας, ανανεώσιμο εφόσον κριθεί σκόπιμο, και μπορεί να υπόκειται σε προϋποθέσεις που συμβάλλουν στην εκπλήρωση των όρων του πρώτου εδαφίου.

Οι παρεκκλίσεις αυτές δεν ισχύουν σε αγωγούς μεταφοράς μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας η οποία υποχρεούται να μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο την παρούσα οδηγία και η οποία έχει εφαρμόσει την παρούσα οδηγία βάσει συμφωνίας που έχει συναφθεί με την Ένωση.

2. Εφόσον ο εν λόγω αγωγός μεταφοράς βρίσκεται στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο των κρατών μελών αποφασίζει εάν θα χορηγήσει παρέκκλιση για τον εν λόγω αγωγό μεταφοράς κατόπιν διαβούλευσης με όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Κατ' αίτηση των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναλάβει ρόλο παρατηρητή στη διαβούλευση μεταξύ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης και της τρίτης χώρας, σχετικά με τη συνεπή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο έδαφος και τα χωρικά ύδατα του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης παρεκκλίσεων για τους εν λόγω αγωγούς μεταφοράς.

3. Αποφάσεις δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 εκδίδονται έως τις 24 Μαΐου 2020. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν όποιες τέτοιες αποφάσεις στην Επιτροπή και τις δημοσιεύουν.

Διαδικασία εξουσιοδότησης

1. Με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων δυνάμει του ενωσιακού δικαίου και της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, οι υφιστάμενες συμφωνίες μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας για την εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς ή προς τα ανάντη δικτύου αγωγών μπορούν να διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έναρξη ισχύος επόμενης συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και της ίδιας τρίτης χώρας ή μέχρι την εφαρμογή της διαδικασίας που περιγράφεται στις παραγράφους 2 έως 15 του παρόντος άρθρου.
2. Με την επιφύλαξη της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, σε περίπτωση που κράτος μέλος σκοπεύει να εισέλθει σε διαπραγματεύσεις με τρίτη χώρα προκειμένου να τροποποιήσει, να παρατείνει, να προσαρμόσει, να ανανεώσει ή να συνάψει συμφωνία για την εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς με τρίτη χώρα **ή αγωγού διασύνδεσης υδρογόνου με τρίτη χώρα** σχετικά με θέματα που εμπίπτουν πλήρως ή μερικώς στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας **ή του [αναδιατυπωμένου κανονισμού για το αέριο]**, κοινοποιεί εγγράφως την πρόθεσή του στην Επιτροπή.

Η εν λόγω κοινοποίηση περιλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα και υποδεικνύει τις διατάξεις που θα πρέπει να συζητηθούν κατά τις διαπραγματεύσεις ή να αποτελέσουν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης, τους στόχους των διαπραγματεύσεων και όποιες άλλες σχετικές πληροφορίες, μεταβιβάζεται δε στην Επιτροπή τουλάχιστον πέντε μήνες πριν από την προβλεπόμενη έναρξη των διαπραγματεύσεων.

3. Κατόπιν κοινοποίησης δυνάμει της παραγράφου 2, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση που επιτρέπει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να αρχίσει επίσημες διαπραγματεύσεις με τρίτη χώρα για το μέρος που πιθανώς να επηρεάσει τους κοινούς ενωσιακούς κανόνες, εκτός εάν θεωρεί ότι η έναρξη τέτοιων διαπραγματεύσεων:
- α) θα αντέβαινε στο ενωσιακό δίκαιο για άλλους λόγους εκτός από τις ασυμβατότητες που προκύπτουν από την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών·
 - β) θα ήταν επιζήμια για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου ή **υδρογόνου**, τον ανταγωνισμό ή την ασφάλεια εφοδιασμού σε κράτος μέλος ή στην Ένωση, **λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 194 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ**·
 - γ) θα υπονόμει τους στόχους εκκρεμών διαπραγματεύσεων [...] επί **διεθνών** συμφωνιών της Ένωσης με τρίτη χώρα·
 - δ) θα εισήγαγε διακρίσεις.
4. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης βάσει της παραγράφου 3, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη κατά πόσον η σκοπούμενη συμφωνία αφορά αγωγό μεταφοράς ή προς τα ανάντη αγωγό που συμβάλλει στη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και των προμηθευτών φυσικού αερίου μέσω νέων πηγών φυσικού αερίου.

5. Εντός 90 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης της παραγράφου 2, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία επιτρέπει ή αρνείται να επιτρέψει σε κράτος μέλος να αρχίσει διαπραγματεύσεις προκειμένου να τροποποιήσει, να παρατείνει, να προσαρμόσει, να ανανεώσει ή να συνάψει συμφωνία με τρίτη χώρα. Όταν χρειάζονται συμπληρωματικές πληροφορίες για την έκδοση απόφασης, η προθεσμία των 90 ημερών προσμετράται από την ημερομηνία λήψης αυτών των συμπληρωματικών πληροφοριών.
6. Σε περίπτωση που η Επιτροπή εκδώσει απόφαση με την οποία αρνείται να επιτρέψει σε κράτος μέλος να αρχίσει διαπραγματεύσεις προκειμένου να τροποποιήσει, να παρατείνει, να προσαρμόσει, να ανανεώσει ή να συνάψει συμφωνία με τρίτη χώρα, ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και αναφέρει τους λόγους γι' αυτό.
7. Οι αποφάσεις που επιτρέπουν ή αρνούνται να επιτρέψουν σε κράτος μέλος να αρχίσει διαπραγματεύσεις προκειμένου να τροποποιήσει, να παρατείνει, να προσαρμόσει, να ανανεώσει ή να συνάψει συμφωνία με τρίτη χώρα εκδίδονται μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 83 παράγραφος 2.
8. Η Επιτροπή μπορεί να παράσχει καθοδήγηση και να ζητήσει να περιληφθούν ιδιαίτερες ρήτρες στην εξεταζόμενη συμφωνία προκειμένου να διασφαλίζεται η συμβατότητα με το ενωσιακό δίκαιο, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2017/684 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.

²⁸ Απόφαση (ΕΕ) 2017/684 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τη θέσπιση μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις διακυβερνητικές συμφωνίες και τις μη δεσμευτικές πράξεις μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών στον τομέα της ενέργειας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 994/2012/ΕΕ (ΕΕ L 99 της 12.4.2017, σ. 1).

9. Η Επιτροπή ενημερώνεται για την πρόοδο και τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων για την τροποποίηση, την παράταση, την προσαρμογή, την ανανέωση ή τη σύναψη συμφωνίας σε κάθε στάδιο των διαπραγματεύσεων αυτών και μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις αυτές μεταξύ του κράτους μέλους και της τρίτης χώρας σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2017/684.
10. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για κάθε απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 5.
11. Πριν από την υπογραφή συμφωνίας με τρίτη χώρα, το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για την έκβαση των διαπραγματεύσεων και διαβιβάζει το κείμενο της συμφωνίας που προέκυψε από τις διαπραγματεύσεις στην Επιτροπή.
12. Κατόπιν της ενημέρωσης της παραγράφου 11, η Επιτροπή αξιολογεί τη συμφωνία που προέκυψε από τις διαπραγματεύσεις βάσει της παραγράφου 3. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι διαπραγματεύσεις κατέληξαν σε συμφωνία η οποία συμμορφώνεται με την παράγραφο 3, επιτρέπει στο κράτος μέλος να υπογράψει και να συνάψει τη συμφωνία.

13. Εντός 90 ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 11, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία επιτρέπει ή αρνείται να επιτρέψει στο κράτος μέλος να υπογράψει και να συνάψει τη συμφωνία με την τρίτη χώρα. Όταν χρειάζονται συμπληρωματικές πληροφορίες για την έκδοση απόφασης, η προθεσμία των 90 ημερών προσμετράται από την ημερομηνία λήψης αυτών των συμπληρωματικών πληροφοριών.
14. Όταν η Επιτροπή εκδίδει απόφαση δυνάμει της παραγράφου 13, με την οποία επιτρέπει σε κράτος μέλος να υπογράψει και να συνάψει τη συμφωνία με την τρίτη χώρα, το οικείο κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τη σύναψη και την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, καθώς και οποιεσδήποτε αλλαγές στο καθεστώς της εν λόγω συμφωνίας.
15. Σε περίπτωση που η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία αρνείται να επιτρέψει σε κράτος μέλος να υπογράψει και να συνάψει τη συμφωνία με την τρίτη χώρα δυνάμει της παραγράφου 13, ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και αναφέρει τους λόγους γι' αυτό.

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στα άρθρα 8, 56, 66, 74, 75 και 76 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος].
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα 8, 56, 66, 74, 75 και 76 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 8, 56, 66, 74, 75 και 76 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 84

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Επανεξέταση και υποβολή εκθέσεων

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, η Επιτροπή επανεξετάζει την παρούσα οδηγία και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, **συνοδευόμενη, εάν χρειάζεται, από κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις**. Κατά την επανεξέταση εξετάζονται ιδίως:
 - i. η εφαρμογή του άρθρου 8 και των σχετικών ορισμών του άρθρου 2, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσον εγκαταστάσεις που αρχίζουν να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2031 θα πρέπει να αποδεικνύουν μεγαλύτερη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών προκειμένου να πιστοποιούνται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο·
 - ii. η εφαρμογή ενιαίου κανονιστικού πλαισίου στους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου χωρίς διάκριση μεταξύ των λειτουργιών μεταφοράς υδρογόνου [...] και διανομής υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της εφαρμογής των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 62 σε όλα τα δίκτυα υδρογόνου.
2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031 [...] η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τους ανεξάρτητους διαχειριστές μεταφοράς φυσικού αερίου σε διορισμένους ολοκληρωμένους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργία, τον ανταγωνισμό και τη ρευστότητα της αγοράς υδρογόνου και την ανάπτυξη υποδομών υδρογόνου, και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στην έκθεση παρουσιάζονται τα πορίσματα της αξιολόγησης της Επιτροπής. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή προτείνει επανεξέταση των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2012/27/ΕΕ

Η οδηγία 2012/27/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Τα άρθρα 9, 10 και 11 απαλείφονται·
- 2) Το παράρτημα VII απαλείφεται.

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς τα **άρθρα 2 έως 5, τα άρθρα 7 έως [...]27, το άρθρο[...] 29, τα άρθρα 31 έως 34, το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 35 παράγραφοι 3, 4, 7, 8 και 9, τα άρθρα 37 και 38, το άρθρο 40 παράγραφοι 1, 2, 7, 8 και 9, το άρθρο 41, το άρθρο 42 παράγραφος 2, τα άρθρα 46 έως 53, το άρθρο 56 και το άρθρο 58 παράγραφος 11, τα άρθρα 62 έως 69, το άρθρο 70 παράγραφοι 5 και 6, τα άρθρα 71 έως 73, το άρθρο 75 παράγραφοι 1, 5, 6 και 9, τα άρθρα 76 και 77, το παράρτημα I και το παράρτημα II [...] έως τις [...] δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.**

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 88

Κατάργηση

Η οδηγία 2009/73/EK, όπως τροποποιήθηκε με τις πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα III μέρος Α, καταργείται από την [1η Ιανουαρίου 2023], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την ημερομηνία εφαρμογής των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα III μέρος Β.

Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται βάσει του πίνακα αντιστοιχιών του παραρτήματος IV.

Άρθρο 89

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 90

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΑΕΡΙΑ

1. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΕΡΙΑ.

1.1. Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού:

- α) το καταβλητέο τίμημα και, όπου είναι δυνατόν, ανάλυση της τιμής και μια σαφής δήλωση ότι όλες οι πηγές ενέργειας μπορούν επίσης να επωφελούνται από κίνητρα που δεν χρηματοδοτούνται μέσω των εισφορών που αναφέρονται στην ανάλυση της τιμής·
- β) η προθεσμία πληρωμής.

- 1.2. Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης των τελικών πελατών, σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού και των πληροφοριών τιμολόγησης:
- α. η κατανάλωση αερίων κατά την περίοδο χρέωσης·
 - β. η επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του προμηθευτή, συμπεριλαμβανομένης τηλεφωνικής γραμμής υποστήριξης καταναλωτών και διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·
 - γ. η ονομασία του τιμολογίου·
 - δ. η ημερομηνία λήξης της σύμβασης, κατά περίπτωση·
 - ε. οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τα οφέλη της αλλαγής προμηθευτή·
 - στ. οι πληροφορίες σχετικά με τον κωδικό αλλαγής ή τον μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό του τελικού πελάτη για το οικείο σημείο παροχής·
 - ζ. οι πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των τελικών πελατών όσον αφορά την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, περιλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας του φορέα που είναι υπεύθυνος για την επίλυση διαφορών δυνάμει του άρθρου [...] 24·
 - η. το ενιαίο σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο [...] 23·
 - θ. μόνο για το φυσικό αέριο, σύνδεσμος ή παραπομπή σε εργαλεία σύγκρισης σύμφωνα με το άρθρο [...] 12.

- 1.3. Εάν οι λογαριασμοί βασίζονται σε πραγματική κατανάλωση ή σε εξ αποστάσεως ανάγνωση από τον διαχειριστή, οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες είτε αναγραφόμενες στους λογαριασμούς και στους περιοδικούς εκκαθαριστικούς λογαριασμούς τους, είτε επισυναπτόμενες, είτε με παραπομπή αναγραφόμενη σε αυτούς:
- α. συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης αερίων των τελικών πελατών με την κατανάλωση των τελικών πελατών κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, υπό μορφή διαγράμματος·
 - β. τα στοιχεία επικοινωνίας οργανώσεων καταναλωτών, οργανισμών ενέργειας ή συναφών οργανισμών, μαζί με διευθύνσεις ιστότοπων, από τους οποίους μπορούν να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας·
 - γ. συγκρίσεις με τον μέσο κανονικοποιημένο ή υποδειγματικό τελικό πελάτη της ίδιας κατηγορίας χρήστη.

2. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:

- α) η τιμολόγηση γίνεται με βάση την πραγματική κατανάλωση τουλάχιστον μία φορά ετησίως·
- β) εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον διαχειριστή ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης διατίθενται στους τελικούς πελάτες τουλάχιστον ανά εξάμηνο ή μία φορά ανά τρίμηνο κατόπιν αιτήματος ή εφόσον ο τελικός πελάτης έχει επιλέξει να λαμβάνει ηλεκτρονική τιμολόγηση·

- γ) εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον διαχειριστή ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι υποχρεώσεις των στοιχείων α) και β) μπορούν να εκπληρώνονται από σύστημα τακτικής ανάγνωσης της κατανάλωσης στον μετρητή από τους τελικούς πελάτες, την οποία θα κοινοποιούν στον διαχειριστή· η τιμολόγηση ή οι πληροφορίες τιμολόγησης επιτρέπεται να βασίζονται σε κατ' εκτίμηση ή σε κατ' αποκοπή χρέωση μόνο εάν ο τελικός πελάτης δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της μέτρησης για δεδομένη περίοδο τιμολόγησης·
- δ) εάν τελικός πελάτης διαθέτει μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον διαχειριστή, πρέπει να παρέχονται ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης τουλάχιστον κάθε μήνα· οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να διατίθενται μέσω του διαδικτύου και να επικαιροποιούνται όσο συχνά επιτρέπεται από τις συσκευές και τα συστήματα μέτρησης που χρησιμοποιούνται.

3. Ανάλυση ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΕΛΙΚΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Η τιμή για τους πελάτες είναι το άθροισμα των ακόλουθων τριών συνιστωσών: συνιστώσα ενέργειας και προμήθειας, συνιστώσα δικτύου (ανάντη μεταφορά στο δίκτυο, διανομή, μεταφορά στους πελάτες) και συνιστώσα που περιλαμβάνει τους φόρους, τα τέλη, τις εισφορές και τις χρεώσεις.

Στις περιπτώσεις που οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν αναλυτική παρουσίαση της τιμής για τους τελικούς πελάτες, χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Ένωση οι κοινοί ορισμοί των τριών συνιστωσών της εν λόγω ανάλυσης που καθορίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1952 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. Πρόσβαση σε συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης

Τα κράτη μέλη απαιτούν οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της κατανάλωσης, στον βαθμό που αυτές οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες, να καθίστανται διαθέσιμες, κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, στον προμηθευτή ή τον πάροχο υπηρεσίας που έχει ορίσει ο τελικός πελάτης.

Στις περιπτώσεις που οι τελικοί πελάτες διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον διαχειριστή, οι τελικοί πελάτες έχουν εύκολη πρόσβαση σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους.

Οι συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης περιλαμβάνουν:

- α) σωρευτικά δεδομένα τουλάχιστον για τα τρία προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας [...] **αερίου**, αν αυτή είναι μικρότερη. Τα δεδομένα αντιστοιχούν τις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες και
- β) λεπτομερή δεδομένα για τον χρόνο χρήσης για οιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται στους τελικούς πελάτες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων 24 μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας [...] **αερίου**, αν αυτή είναι μικρότερη.

5. Κοινοποίηση των ενεργειακών πηγών

Οι προμηθευτές περιλαμβάνουν στους λογαριασμούς διευκρινίσεις σχετικά με το μερίδιο του αερίου από ανανεώσιμες πηγές και, ξεχωριστά, του αερίου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών τα οποία έχουν αγοραστεί από τον τελικό πελάτη σύμφωνα με τη σύμβαση προμήθειας αερίων (κοινοποίηση σε επίπεδο προϊόντος). Σε περίπτωση μείγματος, ο προμηθευτής παρέχει τις ίδιες πληροφορίες για καθεμία από τις διαφορετικές κατηγορίες αερίων ξεχωριστά, συμπεριλαμβανομένων του αερίου από ανανεώσιμες πηγές και του αερίου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες είτε αναγραφόμενες στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης, είτε επισυναπτόμενες, είτε με παραπομπή αναγραφόμενη σε αυτούς:

- α) μερίδιο του αερίου από ανανεώσιμες πηγές και του αερίου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο μείγμα του προμηθευτή (σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή στο κράτος μέλος στο οποίο συνήφθη η συμφωνία προμήθειας αερίων, καθώς και σε επίπεδο προμηθευτή, εάν ο προμηθευτής δραστηριοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη) κατά το προηγούμενο έτος με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο·
- β) πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO₂ από τα αέρια που προμήθευσε ο προμηθευτής κατά το προηγούμενο έτος.

Όσον αφορά το δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), όσον αφορά τα αέρια που προέρχονται από χρηματιστήριο αερίων ή εισάγονται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Ένωσης, μπορούν να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί από το χρηματιστήριο ή την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος.

Για την κοινοποίηση του μεριδίου του αερίου από ανανεώσιμες πηγές που αγοράστηκε από τους τελικούς πελάτες χρησιμοποιούνται εγγυήσεις προέλευσης **βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001**.

Όταν οι πελάτες καταναλώνουν αέριο από δίκτυο υδρογόνου ή φυσικού αερίου, διασφαλίζεται ότι οι εγγυήσεις προέλευσης που ακυρώνονται αντιστοιχούν στα σχετικά χαρακτηριστικά του δικτύου.

Η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια εθνική αρχή μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους τελικούς πελάτες τους σύμφωνα με το παρόν στοιχείο και για την παροχή τους, σε εθνικό επίπεδο, με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΞΥΠΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

[...] **1.** Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ανάπτυξη [...] έξυπνων συστημάτων μέτρησης στις επικράτειές τους, τα οποία μπορούν να υποβληθούν σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τον καταναλωτή σε ατομικό επίπεδο, ή σε μελέτη που καθορίζει ποια μορφή έξυπνης μέτρησης είναι οικονομικώς λογική και αποδοτική από άποψη κόστους και ποιες είναι οι εφικτές προθεσμίες για τη διανομή τους.

2. Στην αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία όσον αφορά την ανάλυση κόστους-οφέλους, οι ελάχιστες λειτουργίες έξυπνων συστημάτων μέτρησης που καθορίζονται στη σύσταση 2012/148/ΕΕ²⁹ της Επιτροπής, στον βαθμό που ισχύουν για το φυσικό αέριο **και το υδρογόνο**, όπως επίσης και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και προστασίας των δεδομένων.

Στην εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνονται επίσης δεόντως υπόψη οι δυνητικές συνέργειες με υποδομές έξυπνης μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας που είναι ήδη εμπορικά διαδεδομένες ή με επιλογές επιλεκτικής εμπορικής διάδοσης σε περιπτώσεις που μπορούν να αποφέρουν ταχέως καθαρά οφέλη προκειμένου το κόστος να παραμείνει χαμηλό.

²⁹ Σύσταση 2012/148/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, σχετικά με τις προετοιμασίες για την εμπορική εξάπλωση των έξυπνων συστημάτων μέτρησης (ΕΕ L 73 της 13.3.2012, σ. 9).

3. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής, τα κράτη μέλη ετοιμάζουν χρονοδιάγραμμα με ορίζοντα δεκαετίας για την ανάπτυξη των [...] έξυπνων συστημάτων μέτρησης. Εάν η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων εκτιμηθεί θετικά, τουλάχιστον το 80 % των τελικών πελατών εξοπλίζεται με έξυπνα συστήματα μέτρησης εντός επτά ετών από την ημερομηνία της θετικής τους αξιολόγησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Μέρος Α

Καταργούμενη οδηγία

με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεων της (αναφέρεται στο άρθρο 90)

Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94)	
Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1)	Μόνο άρθρο 51
Οδηγία (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 117 της 3.5.2019, σ. 1)	

Μέρος Β

Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και ημερομηνία εφαρμογής

(αναφέρεται στο άρθρο 90)

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο	Ημερομηνία εφαρμογής
Οδηγία 2009/73/EK	3 Μαρτίου 2011	3 Μαρτίου 2011, εκτός του άρθρου 11 3 Μαρτίου 2013 σε ό,τι αφορά το άρθρο 11
Οδηγία (ΕΕ) 2019/692	24 Φεβρουαρίου 2020	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2009/73/EK	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 παράγραφος 1	Άρθρο 1 παράγραφος 1
Άρθρο 1 παράγραφος 2	-
-	Άρθρο 1 παράγραφοι 2, 3 και 4
Άρθρο 2 εισαγωγική φράση	Άρθρο 2 εισαγωγική φράση
-	Άρθρο 2 σημεία 1) έως 13)
Άρθρο 2 σημείο 1)	Άρθρο 2 σημείο 14)
Άρθρο 2 σημείο 2)	Άρθρο 2 σημείο 15)
Άρθρο 2 σημείο 3)	Άρθρο 2 σημείο 16)
Άρθρο 2 σημείο 4)	Άρθρο 2 σημείο 17)
Άρθρο 2 σημείο 5)	Άρθρο 2 σημείο 18)
Άρθρο 2 σημείο 6)	Άρθρο 2 σημείο 19)
-	Άρθρο 2 σημεία 20) έως 22)
Άρθρο 2 σημείο 7)	Άρθρο 2 σημείο 23)
Άρθρο 2 σημείο 8)	Άρθρο 2 σημείο 24)
Άρθρο 2 σημείο 9)	Άρθρο 2 σημείο 25)
Άρθρο 2 σημείο 10)	Άρθρο 2 σημείο 26)
Άρθρο 2 σημείο 11)	Άρθρο 2 σημείο 27)
Άρθρο 2 σημείο 12)	Άρθρο 2 σημείο 28)
Άρθρο 2 σημείο 13)	Άρθρο 2 σημείο 29)

Άρθρο 2 σημείο 14)	Άρθρο 2 σημείο 30)
Άρθρο 2 σημείο 15)	Άρθρο 2 σημείο 31)
Άρθρο 2 σημείο 16)	Άρθρο 2 σημείο 32)
Άρθρο 2 σημείο 17)	Άρθρο 2 σημείο 33)
-	Άρθρο 2 σημείο 34)
Άρθρο 2 σημείο 18)	Άρθρο 2 σημείο 35)
Άρθρο 2 σημείο 19)	Άρθρο 2 σημείο 36)
Άρθρο 2 σημείο 20)	Άρθρο 2 σημείο 37)
Άρθρο 2 σημείο 21)	Άρθρο 2 σημείο 38)
Άρθρο 2 σημείο 22)	Άρθρο 2 σημείο 39)
Άρθρο 2 σημείο 23)	Άρθρο 2 σημείο 40)
Άρθρο 2 σημείο 24)	Άρθρο 2 σημείο 41)
Άρθρο 2 σημείο 25)	Άρθρο 2 σημείο 42)
Άρθρο 2 σημείο 26)	Άρθρο 2 σημείο 43)
Άρθρο 2 σημείο 27)	Άρθρο 2 σημείο 44)
Άρθρο 2 σημείο 28)	Άρθρο 2 σημείο 45)
-	Άρθρο 2 σημεία 46) έως 47)
Άρθρο 2 σημείο 32)	Άρθρο 2 σημείο 48)
Άρθρο 2 σημείο 34)	Άρθρο 2 σημείο 49)
Άρθρο 2 σημείο 35)	Άρθρο 2 σημείο 50)
Άρθρο 2 σημείο 36)	Άρθρο 2 σημείο 51)

-	Άρθρο 2 σημεία 52) έως 71)
Άρθρο 37	Άρθρο 3
-	Άρθρο 4
Άρθρο 3	Άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 5 παράγραφοι 3 και 4
Άρθρο 5 παράγραφος 11	Άρθρο 5 παράγραφος 5
Άρθρο 7	Άρθρο 6
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 7 παράγραφος 1
-	Άρθρο 7 παράγραφος 2
Άρθρο 4 παράγραφος 2	Άρθρο 7 παράγραφος 3
-	Άρθρο 7 παράγραφος 4
-	Άρθρο 7 παράγραφοι 5 έως 9
Άρθρο 4 παράγραφος 3	Άρθρο 7 παράγραφος 10
Άρθρο 4 παράγραφος 4	Άρθρο 7 παράγραφος 11
-	Άρθρο 8
Άρθρο 8	Άρθρο 9
-	Άρθρο 10
-	Άρθρο 11
-	Άρθρο 12
-	Άρθρο 13
-	Άρθρο 14

-	Άρθρο 15
-	Άρθρο 16
-	Άρθρο 17
-	Άρθρο 18
-	Άρθρο 19
-	Άρθρο 20
-	Άρθρο 21
-	Άρθρο 22
-	Άρθρο 23
-	Άρθρο 24
-	Άρθρο 25
-	Άρθρο 26
Άρθρο 32	Άρθρο 27
-	Άρθρο 27 παράγραφος 3
Άρθρο 34	Άρθρο 28
Άρθρο 33	Άρθρο 29
Άρθρο 38	Άρθρο 30
-	Άρθρο 31
-	Άρθρο 32
-	Άρθρο 33
Άρθρο 35	Άρθρο 34

-	Άρθρο 34 παράγραφος 3
Άρθρο 13 παράγραφοι 1 έως 2	Άρθρο 35 παράγραφοι 1 έως 2
-	Άρθρο 35 παράγραφοι 3 έως 4
Άρθρο 13 παράγραφος 3	Άρθρο 35 παράγραφος 5
-	Άρθρο 35 παράγραφοι 7 έως 9
Άρθρο 13 παράγραφος 5	Άρθρο 35 παράγραφος 10
Άρθρο 16	Άρθρο 36
-	Άρθρο 37
Άρθρο 23	Άρθρο 38
Άρθρο 24	Άρθρο 39
Άρθρο 25 παράγραφος 1	Άρθρο 40 παράγραφος 1
-	Άρθρο 40 παράγραφος 2
Άρθρο 25 παράγραφος 2	Άρθρο 40 παράγραφος 3
Άρθρο 25 παράγραφος 3	Άρθρο 40 παράγραφος 4
Άρθρο 25 παράγραφος 4	Άρθρο 40 παράγραφος 5
Άρθρο 25 παράγραφος 5	Άρθρο 40 παράγραφος 6
-	Άρθρο 40 παράγραφοι 7 έως 9
-	Άρθρο 41
Άρθρο 26	Άρθρο 42
Άρθρο 27	Άρθρο 43
Άρθρο 28 παράγραφοι 1 έως 4	Άρθρο 44 παράγραφοι 1 έως 4

-	Άρθρο 44 παράγραφος 5
Άρθρο 29	Άρθρο 45
-	Άρθρο 46
-	Άρθρο 47
-	Άρθρο 48
-	Άρθρο 49
-	Άρθρο 50
Άρθρο 22	Άρθρο 51
-	Άρθρο 52
-	Άρθρο 53
Άρθρο 9	Άρθρο 54
Άρθρο 14	Άρθρο 55
Άρθρο 15	Άρθρο 56
Άρθρο 17	Άρθρο 57
Άρθρο 18 παράγραφοι 1 έως 10	Άρθρο 58 παράγραφοι 1 έως 10
-	Άρθρο 58 παράγραφος 11
Άρθρο 19	Άρθρο 59
Άρθρο 20	Άρθρο 60
Άρθρο 21	Άρθρο 61
-	Άρθρο 62
-	Άρθρο 63

-	Άρθρο 64
Άρθρο 10	Άρθρο 65
Άρθρο 11	Άρθρο 66
Άρθρο 12	Άρθρο 67
Άρθρο 30	Άρθρο 68
Άρθρο 31	Άρθρο 69
Άρθρο 39	Άρθρο 70 παράγραφοι 1 έως 5
-	Άρθρο 70 παράγραφος 6
Άρθρο 40	Άρθρο 71
Άρθρο 41	Άρθρο 72
-	Άρθρο 72 παράγραφος 5
Άρθρο 41 παράγραφοι 5 έως 9	Άρθρο 72 παράγραφοι 6 έως 10
Άρθρο 41 παράγραφοι 10 έως 17	Άρθρο 73 παράγραφοι 1 έως 8
Άρθρο 42 παράγραφοι 1 έως 4	Άρθρο 74 παράγραφοι 1 έως 4
-	Άρθρο 74 παράγραφος 5
Άρθρο 42 παράγραφος 6	Άρθρο 74 παράγραφος 6
Άρθρο 43	Άρθρο 75
Άρθρο 44	Άρθρο 76
Άρθρο 46	Άρθρο 77
Άρθρο 47	Άρθρο 78
Άρθρο 48α	Άρθρο 79

-	Άρθρο 80
Άρθρο 49α	Άρθρο 81
Άρθρο 49β	Άρθρο 82
-	Άρθρο 83
-	Άρθρο 84
-	Άρθρο 85
-	Άρθρο 86
Άρθρο 54	Άρθρο 87
Άρθρο 53	Άρθρο 88
Άρθρο 55	Άρθρο 89
Άρθρο 56	Άρθρο 90
Παράρτημα Ι	Παράρτημα Ι
-	Παράρτημα ΙΙ
-	Παράρτημα ΙΙΙ
Παράρτημα ΙΙ	Παράρτημα ΙV
